

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti neviseškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausių ir teisiškai tikslių informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų kalbų ir vertimo politikoje [Nuoroda].

Sprendimas byloje 1935/2008/FOR - Procedūrinės klaidos konkurencijos byloje

Sprendimas

Byla 1935/2008/FOR - **Atidaryta** 22/07/2008 - **Sprendimas** 14/07/2009

2008 m. liepos 10 d. ombudsmenas gavo bendrovės „Intel“ skundą. Pareiškėjas kaltino Komisiją procedūrinėmis klaidomis, kurių ji padarė vykdydama antimonopolinį tyrimą dėl „Intel“ veiklos pagal EB sutarties 82 straipsnį.

Pareiškėjo teigimu, Komisija neparengė 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdžio, kuriame dalyvavo bendrovė „Dell“, protokolo, nors posėdis buvo tiesiogiai susijęs su Komisijos tyrimo dėl „Intel“ veiklos dalyku.

Ombudsmenas savo 2009 m. liepos 14 d. sprendime padarė išvadą, kad Komisija savo 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje surinko su savo tyrimo dalyku susijusios informacijos. Jis taip pat nustatė, kad Komisija deramai neužprotokolavo šio posėdžio medžiagos ir kad Komisijos tyrimo byloje nebuvo posėdžio darbotvarkės. Ombudsmenas nustatė netinkamo administravimo atvejį Komisijoje. Tačiau ombudsmenas nenustatė jokių faktų, patvirtinančių, kad Komisija pažeidė bendrovės „Intel“ teisę į gynybą.

Be to, pareiškėjas Komisiją apkaltino bendrovės „Dell“ skatinimu susitarti su bendrove AMD keistis informacija. Pareiškėjo teigimu, šiuo susitarimu buvo siekiama leisti AMD susipažinti su Komisijos tyrimo byloje esančia konfidencialia informacija apie „Intel“. Pareiškėjas nurodė, kad taip pasielgusi Komisija apėjo AMD teisę susipažinti su tyrimo bylos medžiaga ribojančias taisykles.

Dėl antrojo kaltinimo ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad jei Komisija būtų paskatinusi „Dell“ susitarti su AMD keistis informacija, gero administravimo principai būtų buvę pažeisti. Tačiau jis pažymėjo, kad Komisija neturėjo nei įgaliojimų, nei galios sutrukdyti tokiam susitarimui.

Ombudsmenas nustatė, kad apie galimybę „Dell“ sudaryti informacijos mainų susitarimą

pirmąkart buvo užsiminta 2007 m. rugpjūčio 30 d. telefoninio pokalbio tarp vyresniųjų „Dell“ ir Komisijos atstovų metu. Tačiau, kadangi Komisija neturi jokių šio telefoninio pokalbio užrašų, turimų duomenų nepakanka, kad ombudsmenas galėtų nuspręsti, kas pirmasis pasiūlė šį susitarimą - „Dell“ ar Komisija. Todėl ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo antrojo pareiškėjo kaltinimo atžvilgiu. Tačiau ombudsmenas Komisijai rekomendavo ateityje turėti reikiamus posėdžių turinio ar telefoninių pokalbių su trečiosiomis šalimis apie svarbius procedūrinius klausimus užrašus.

DĖL SKUNDO APLINKYBIŲ

1. Skundo pateikėjas atstovauja Intel Corporation (toliau – Intel), kuri gamina mikroprocesorius.
2. Tuo metu, kai skundas buvo pateiktas Ombudsmenui, Europos Komisija tyrė Intel dėl skundo, kurį ji gavo iš „Intel“ konkurento AMD. Komisijos tyrimu (byla COMP/37.990) buvo siekiama patikrinti, ar Intel pažeidė EB 82 straipsnį [1], taikydama antikonkurencinius veiksmus, kad pašalintų konkurentus iš tam tikrų centrinių procesorių rinkos. Atlikdama tyrimą Komisija gavo išsamios informacijos iš originalios įrangos gamintojų, kurie iš Intel ir (arba) AMD pirkė centrinius procesorius. Vienas iš šių OEM buvo Dell.
3. 2009 m. gegužės 13 d., t. y. Ombudsmeno tyrimo metu, Komisija priėmė sprendimą, kuriame konstatavo, kad Intel pažeidė EB 82 straipsnį.

TYRIMO DALYKAS

4. Skundo dalykas susijęs su tariamomis procedūrinėmis klaidomis, kurias Komisija padarė atlikdama tyrimus byloje COMP/37.990. Ombudsmenas suprato, kad skundo pateikėjas teigia, kad:

I) Komisija neatsižvelgė į 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo su Dell atstovais protokolą, nors susitikimas buvo tiesiogiai susijęs su Intel tyrimo objektu, todėl Komisija nepateikė galimai kaltę paneigiančių įrodymų.

II) Komisija paragino Dell ir AMD sudaryti keitimosi informacija susitarimą, kuris leistų AMD apeiti taisykles, ribojančias AMD teisę susipažinti su Komisijos tyrimo byla.

5. Ombudsmenas suprato, kad skundo pateikėjas nesinaudojo jokia kita teisių gynimo priemone ar teisių gynimo priemonėmis, susijusiomis su jo procesu.

TYRIMAS

6. Skundas buvo pateiktas 2008 m. liepos 10 d. 2008 m. liepos 22 d. Ombudsmenas pradėjo

tyrimą dėl pirmojo skundo pateikėjo teiginio, t. y. kad Komisija neatsižvelgė į 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo su Dell atstovais protokolą, nors susitikimas buvo tiesiogiai susijęs su Intel tyrimo dalyku. Todėl Komisija nepateikė per šį susitikimą galimai kaltę paneigiančių įrodymų. Ombudsmenas paprašė Komisijos iki 2008 m. lapkričio 30 d. pateikti nuomonę.

7. Siekdamas visapusiškai išaiškinti skundo pateikėjo iškeltus klausimus, susijusius su pirmuoju įtarimu ir susijusiu teiginiu, ombudsmenas savo rašte, kuriuo pradedamas tyrimas, pasiūlė, kad Komisija į savo nuomonę įtrauktų savo nuomonę dėl šių konkrečių klausimų ir klausimų:

„I) rengdama savo nuomonę, Komisija visų pirma turėtų atsižvelgti į TACA 358 straipsnį. [2] Šiomis aplinkybėmis ombudsmenas pažymi, kad 2008 m. liepos 10 d. skundo VII priedas ir 2008 m. liepos 10 d. papildomo rašto I priedas kartu su 2008 m. liepos 10 d. skundo VI priedu rodo, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime galėjo būti aptarti tam tikri klausimai, kuriuos skundo pateikėjas laiko galimai išteisinančiais.

II) Ar Komisija buvo dokumento „2006 m. rugpjūčio 23 d. Dell susitikime aptartinių temų orientacinis sąrašas“ [3] Ombudsmenas supranta, kad skundo VII priedas yra Dell atsakymo į tolesnius Komisijos klausimus, susijusius su 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje aptartais klausimais, dalis. Ar šis supratimas teisingas?

III) Ar posėdyje dalyvavę Komisijos pareigūnai parengė savo 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo asmeninių užrašų projektą?

IV) Kad posėdžio užrašai būtų laikomi pareiškimais pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį, juos turi pasirašyti apklausta šalis. Ar Komisija paprašė Dell atstovų pasirašyti bylos grupės narių parengtus pranešimus? Jei ne, ar Komisija, remdamasi posėdyje dalyvavusių Komisijos pareigūnų užrašais, gali patvirtinti, jei vis dar įmanoma paprašyti Dell pasirašyti posėdžio protokolą?“

8. Dėl antrojo teiginio Ombudsmenas savo rašte, kuriuo pradedamas tyrimas, pažymėjo, kad skundo pateikėjas nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių jo teiginį, kad Komisija aktyviai skatino AMD ir Dell sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija. Taigi 2008 m. liepos 22 d. laiške, kuriuo pradedamas tyrimas, ombudsmenas informavo skundo pateikėją, kad nėra pakankamo pagrindo pradėti tyrimą dėl antrojo kaltinimo.

9. 2008 m. rugsėjo 19 d. skundo pateikėjas kreipėsi į ombudsmeną. Į savo laišką jis įtraukė 2008 m. rugsėjo 18 d. „Dell“ išorės advokato rašto kopiją, kurioje „Dell“ išorės advokatas teigia, kad „siekdama išvengti ilgų diskusijų dėl prašymų užtikrinti konfidencialumą, Komisija pasiūlė „Dell“ sudaryti susitarimą dėl informacijos neatskleidimo su AMD advokatais ir ekonomistais dėl dalijimosi Dell dokumentais, naudojamais [pareiškime dėl prieštaravimų]“. Rašte taip pat buvo Komisijos ir Dell advokato susirašinėjimo kopijos. Atsižvelgdamas į šią informaciją, skundo pateikėjas paprašė Ombudsmeno peržiūrėti savo poziciją dėl 2008 m. liepos 10 d. skunde pateikto antrojo teiginio.

10. Atsižvelgdamas į tolesnę skundo pateikėjo korespondenciją, 2008 m. rugsėjo 26 d.

Ombudsmenas nusprendė išplėsti savo tyrimą, kad apimtų antrąjį skundo pateikėjo kaltinimą. Laiške, kuriuo Komisija informuojama apie tyrimo apimtį išplėtimą, Ombudsmenas paprašė, kad Komisija savo nuomonėje Ombudsmenui konkrečiai pakomentuotų Dell patarėjo pareiškimą, kurį Komisija pasiūlė Dell sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija su AMD. Jis taip pat paprašė Komisijos pateikti pastabas dėl bylos nagrinėjančio pareigūno 2007 m. spalio 18 d. laiško [4] skundo pateikėjui, kuriame nurodyta, kad apie šį susitarimą nebuvo „pranešta jokia forma“ bylos grupei.

11. 2008 m. rugsėjo 30 d. Komisija raštu informavo Ombudsmeną, kad nuo to laiko, kai jo 2008 m. rugsėjo 26 d. laišku buvo išplėsta tyrimo apimtis, jai buvo nustatytas papildomas terminas, t. y. iki 2009 m. sausio 15 d., pateikti ombudsmenui nuomonę. 2008 m. spalio 15 d. ombudsmenas pritarė šiam prašymui.

12. 2008 m. spalio 13 d. skundo pateikėjas raštu kreipėsi į Ombudsmeną, kad informuotų jį apie du ieškinius, kuriuos Intel pateikė Europos Pirmosios instancijos teismui 2008 m. spalio 10 d. 2008 m. lapkričio 5 d. ombudsmenas raštu kreipėsi į Komisiją dėl šios korespondencijos.

13. 2008 m. gruodžio 30 d., 2009 m. sausio 12 d. ir 2009 m. sausio 26 d. skundo pateikėjas išsiuntė ombudsmenui korespondenciją dėl skundo. Ombudsmenas šią korespondenciją perdavė Komisijai susipažinti.

14. 2009 m. sausio 20 d. ombudsmenas gavo Komisijos nuomonę ir perdavė ją skundo pateikėjui, kad jis pateiktų savo pastabas. 2009 m. vasario 3 d. skundo pateikėjas pateikė savo pastabas.

15. 2009 m. vasario 16 d. ombudsmenas paprašė Komisijos pateikti papildomą nuomonę. 2009 m. kovo 20 d. Komisija išsiuntė ombudsmenui papildomą nuomonę, kuri buvo perduota skundo pateikėjui, kad jis pateiktų pastabų. 2009 m. balandžio 14 d. ir 2009 m. balandžio 16 d. skundo pateikėjas pateikė papildomų pastabų.

16. Savo 2009 m. balandžio 16 d. pastabose skundo pateikėjas pateikė ombudsmenui naujų įrodymų. Todėl 2009 m. balandžio 23 d. Ombudsmenas paprašė Komisijos iki 2009 m. gegužės 31 d. pateikti jam visas pastabas dėl šių naujų įrodymų arba atitinkamą su jais susijusią informaciją. Jis taip pat paprašė Komisijos leisti savo tarnyboms susipažinti su Komisijos vidaus dokumentais, kurie, ombudsmeno nuomone, yra svarbūs atliekant šį tyrimą.

17. 2009 m. gegužės 28 d., 2009 m. gegužės 29 d. ir 2009 m. birželio 10 d. ombudsmenas atliko dokumentų patikrinimą Komisijos patalpose. 2009 m. liepos 6 d. skundo pateikėjui ir Komisijai susipažinti nusiųstas pranešimas dėl šio patikrinimo.

18. 2009 m. birželio 10 d. Komisija išsiuntė ombudsmenui atsakymą į jo 2009 m. balandžio 23 d. laišką. Ši papildoma nuomonė buvo perduota skundo pateikėjui, kuris 2009 m. birželio 15 d. pateikė papildomų pastabų. 2009 m. birželio 29 d. ombudsmenas gavo skundo pateikėjo 2009 m. birželio 15 d. papildomų pastabų priedą.

OMBUDSMENO ANALIZĖ IR IŠVADOS

Pirminės pastabos

Dėl skundo priimtimumo

19. 2008 m. spalio 13 d. skundo pateikėjas raštu kreipėsi į Ombudsmeną, kad 2008 m. spalio 10 d. Intel pateikė Pirmosios instancijos teismui prašymą panaikinti Komisijos sprendimus: I) nustatant terminą, iki kurio Intel turi atsakyti į 2008 m. liepos 16 d. Komisijos papildomą prieštaravimo pareiškimą – 2008 m. spalio 17 d.; ir ii) atmesti Intel prašymą, kad Komisija gautų iš AMD papildomus dokumentus, kuriuos Intel pagrįstai laikė kaltę paneigiančiais. Intel taip pat pateikė Pirmosios instancijos teismo pirmininkui prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemonės ir sustabdyti Komisijos procedūrą byloje COMP/37.990, kol bus priimtas sprendimas dėl pagrindinio ieškinio [5]. 2008 m. spalio 13 d. raštu skundo pateikėjas informavo Ombudsmeną, kad abu prašymai nesusiję su skundo Nr. 1935/2008/FOR tyrimu. Skundo pateikėjas prie savo laiško pridėjo dviejų dokumentų, kurių abu pavadinti „Pareiškimo santrauka“, kopiją.

20. 2008 m. lapkričio 5 d. ombudsmenas raštu kreipėsi į Komisiją. Jis pažymėjo, kad Europos ombudsmeno statuto 1 straipsnio 3 dalyje teigiama, kad ombudsmenas negali kištis į bylas teismuose ar abejoti teismo sprendimo pagrįstumu. Be to, 2 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad kai dėl teismo proceso, vykstančio ar užbaigto dėl nurodytų faktinių aplinkybių turi būti pripažintas skundas nepriimtiniu arba nutraukti tokio skundo nagrinėjimą, visų iki to momento atliktų tyrimų rezultatai pateikiami galutinai. Ombudsmenas pažymėjo, kad atidžiai išnagrinėję 2008 m. spalio 13 d. skundo pateikėjo raštą, kad įvertintų, ar Pirmosios instancijos teisme pateiktų ieškinių dalykas yra tas pats, dėl ko pateikti kaltinimai byloje 1935/2008/FOR. Ombudsmenė pažymėjo, kad pirmasis skunde Nr. 1935/2008/FOR pateiktas kaltinimas buvo tas, kad Komisija neįtraukė susitikimo su Dell protokolo. Tačiau ieškinys Pirmosios instancijos teismui buvo susijęs su sprendimu, kuriuo Komisija atsisakė patenkinti prašymą iš AMD gauti papildomus dokumentus. Taigi Ombudsmenas padarė išvadą, kad, remiantis jam pateikta informacija, pirmasis kaltinimas byloje 1935/2008/FOR nebuvo susijęs su ieškinio Pirmosios instancijos teismui dalyku. Dėl antrojo kaltinimo Ombudsmenas, remdamasis jam pateikta informacija, padarė išvadą, kad 2008 m. spalio 10 d. prašymai nebuvo susiję su faktinėmis aplinkybėmis, kurias skundo pateikėjas nurodė skunde Nr. 1935/2008/FOR. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas informavo Komisiją, kad nėra pagrindo baigti tyrimą dėl pirmojo ar antrojo skundo 1935/2008/FOR teiginio.

21. 2009 m. sausio 20 d. ombudsmenui pateiktoje nuomonėje Komisija teigė, kad Intel savo ieškinius Pirmosios instancijos teisme siejo su skundu ombudsmenui. Komisija pažymėjo, kad Intel pridėjo skundą Nr. 1935/2008/FOR ir visą susirašinėjimą su Ombudsmenu kaip pagrindinio ieškinio Pirmosios instancijos teisme priedus. Be kitų argumentų, Intel pagrindinėje byloje teigė, kad Komisijos tyrimas buvo „diskriminacinis ir dalinis“. Siekdama pagrįsti šį tvirtinimą, Intel nurodė Komisijos tyrimo, kurį ji laikė diskriminacija ir šališkumu, pavyzdžius. Tarp šių pavyzdžių buvo konkreti nuoroda į du įtariamus tariamo šališkumo atvejus, dėl kurių Ombudsmenas

pradėjo tyrimą byloje Nr. 1935/2008/FOR. Intel kaip įrodymą įtraukė visą susirašinėjimą su ombudsmenu. Tuo remdamasi Komisija teigė, kad visos skunde Nr. 1935/2008/FOR nurodytos faktinės aplinkybės šiuo metu nagrinėjamos nagrinėjant bylą Pirmosios instancijos teisme. Komisija taip pat nurodė, kad kai 2008 m. spalio 13 d. Intel informavo Ombudsmeną apie Pirmosios instancijos teismui pateiktus prašymus, Intel pateikė tik šių prašymų santraukas. Komisija pažymėjo, kad santraukose neminimi nė vienas Intel argumentas, nurodytas skunde Nr. 1935/2008/FOR. Todėl Komisija paprašė Ombudsmeno persvarstyti 2008 m. lapkričio 5 d. rašte pateiktą vertinimą, remiantis išsamiais faktais, išdėstytais 2009 m. sausio 20 d. Komisijos nuomonėje, ir pripažinti visą skundą 1935/2008/FOR nepriimtinu.

22. 2009 m. vasario 3 d. pastabose skundo pateikėjas nurodė, kad nesutinka su Komisijos argumentais. Jis nurodė, kad skundo Nr. 1935/2008/FOR dalykas ir Pirmosios instancijos teismo proceso dalykas bylose T-457/08 R ir T-457/08 yra visiškai skirtingi. Jis nurodė, kad nors Intel savo rašytiniuose dokumentuose Pirmosios instancijos teismui nurodė skundą 1935/2008/FOR, kad galėtų susipažinti su visa Komisijos atlikto Intel tyrimo proceso istorija ir pateikti tam tikrą pagrindą, kuriuo remiantis būtų galima įvertinti sprendimą, dėl kurio pateiktas Intel prašymas, Intel nepateikė apeliacinio skundo dėl dviejų netinkamo administravimo aktų, dėl kurių pateiktas skundas 1935/2008/FOR. Jis nurodė, kad Intel savo ieškiniuose cituoja: a) tai, kad Komisija nepateikė išsamaus pokalbio su vyresniaisiais Dell atstovais protokolo, ir b) jos vaidmenį suteikiant AMD galimybę susipažinti su konfidencialia Dell medžiaga, kuri yra Komisijos bylos medžiagos dalis, kaip Komisijos šališkumo ir objektyvumo nebuvimo pavyzdžius, negali būti aiškinama taip, kad patys šie veiksmai yra Intel apeliacinio skundo ir prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemonės dalykas. Jis teigė, kad jo požiūrį patvirtina tai, kad Teisingumo Teismo pirmininkas 2009 m. sausio 27 d. nutartyje, kuria atmetas Intel prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemonės [6], savo analizėje daugiausia dėmesio skyrė dviem sprendimams, dėl kurių pateiktas apeliacinis skundas, ir niekur nesirėmė dviem netinkamo administravimo aktais, dėl kurių pateiktas skundas 1935/2008/FOR. Taigi, skundo pateikėjo nuomone, abu netinkamo administravimo aktai, dėl kurių pateiktas skundas Nr. 1935/2008/FOR, nebuvo apeliacinio skundo ir prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemonės bylose T-457/08 ir T-457/08 R dalykas.

23. Skundo pateikėjas taip pat teigė, kad Komisijos tvirtinimą, jog Intel kaltinimas dėl netinkamo administravimo šiuo metu nagrinėjamas Pirmosios instancijos teisme, šiuo metu paneigė įvykiai ir jis tapo nepagrįstas. Iš tiesų skundo pateikėjas nurodė, kad Intel neketina apskųsti 2009 m. sausio 27 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutarties. Be to, 2009 m. vasario 3 d. Intel oficialiai atsiėmė pagrindinį ieškinį byloje T-457/08. Atsižvelgiant į tai, kad procesas Pirmosios instancijos teisme, kurį Komisija nurodė kaip draudžiantį ombudsmeno skundo Nr. 1935/2008/FOR tyrimą, jau nebaigtas, Komisijos prieštaravimai šiuo klausimu buvo nesvarstomi.

24. Ombudsmenas pažymi, kad pagal EB sutarties 195 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ombudsmenas neatlieka tyrimų, kai įtariami faktai yra ar buvo nagrinėjami teisme. Europos ombudsmeno statuto 1 straipsnio 3 dalyje taip pat nustatyta, kad ombudsmenas negali kištis į bylas teismuose ar abejoti teismo sprendimo pagrįstumu. Be to, Europos ombudsmeno statuto 2 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad tuo atveju, kai ombudsmenas dėl teismo proceso, vykstančio

ar užbaigto dėl nurodytų faktų turi pripažinti skundą nepriimtinu arba nutraukti jo nagrinėjimą, iki to momento atliktų tyrimų rezultatai pateikiami galutinai.

25. Ombudsmenas pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti, kad jo tyrimai jokių būdu nepažeistų teismų vaidmens. Jeigu teismo sprendime buvo nustatyti arba išaiškinti faktai, ombudsmenas iš naujo neįvertins tokių faktų buvimo ar jų aiškinimo.

26. Ombudsmenas pažymi, kad 2009 m. sausio 27 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininkas priėmė nutartį byloje T-457/08 R. [7] Nutartimi Pirmosios instancijos teismo pirmininkas nusprendė, kad prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones byloje T-457/08 R turėtų būti pripažintas nepriimtinu. Atidžiai išnagrinėjęs Pirmosios instancijos teismo pirmininko įsakymą, ombudsmenas pažymi, kad nutartyje neįrodytos tariamos faktinės aplinkybės ir neįvertinami jokie faktai, dėl kurių atliekamas šis tyrimas. Ombudsmenas daro išvadą, kad Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartyje neginčijamas skundo Nr. 1935/2008/FOR priimtumas.

27. Be to, 2009 m. vasario 3 d. Pirmosios instancijos teisme Intel atsiėmė savo ieškinį byloje T-457/08. Taigi nuo šiol Ombudsmenas neprivalo pareikšti nuomonės dėl to, ar nurodytos faktinės aplinkybės, apie kurias Pirmosios instancijos teismas buvo informuotas nagrinėjant šį ieškinį, yra tos pačios kaip ir nurodytos faktinės aplinkybės, kurios yra šio tyrimo dalykas.

28. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ombudsmenas mano, kad ši byla yra priimtina [8].

Tariamasis Komisijos vėlavimas

29. 2009 m. vasario 3 d. pastabose skundo pateikėjas nurodė, kad jam susirūpinimą kelia tai, kad Komisija sąmoningai siekia atidėti ombudsmeno skundo Nr. 1935/2008/FOR tyrimą. Apibendrinamas jis teigė, kad sunku patikėti, jog Komisija negalėjo pateikti penkių puslapių nuomonės, pagrįstos vienu procedūriniu argumentu (dėl skundo nepriimtumo), per pradinį 2008 m. lapkričio 30 d. terminą arba bent jau iki pratęsto 2009 m. sausio 15 d. termino pabaigos. Jis pažymėjo, kad bylos T-457/08 R ir T-457/08 buvo pateiktos 2008 m. spalio 10 d. ir apie jas Komisijai pranešta 2008 m. spalio 14 d. (dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo) ir 2008 m. spalio 27 d. (dėl pagrindinio ieškinio). Atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. sausio 20 d. pateikta informacija yra labai ribota, Komisija turėjo turėti galimybę pateikti savo pastabas netrukus po to, kai 2008 m. spalio 27 d. gavo Intel pagrindinio ieškinio kopiją byloje T-457/08, tačiau bet kuriuo atveju iki pradinio 2008 m. lapkričio 30 d. termino.

30. Ombudsmenas pažymi, kad pradinis terminas pateikti nuomonę ombudsmenui buvo 2008 m. lapkričio 30 d. 2008 m. rugsėjo 30 d. Komisija raštu informavo Ombudsmeną, kad po to, kai jo 2008 m. rugsėjo 26 d. laišku buvo išplėsta tyrimo apimtis, Komisija pareikalavo papildomo termino, t. y. iki 2009 m. sausio 15 d., pateikti ombudsmenui nuomonę. Atsižvelgdamas į skunde Nr. 1935/2008/FOR pateiktą kaltinimų sudėtingumą ir jautrumą, Ombudsmenas sutiko su šiuo prašymu.

31. Ombudsmenas pažymi, kad kadangi 2008 m. rugsėjo 30 d. Komisijos prašymas buvo pateiktas prieš kreipiantis į Pirmosios instancijos teismą 2008 m. spalio 13 d., Komisija,

pateikdama prašymą pratęsti terminą, turėjo pateikti ombudsmenui nuomonę dėl kaltinimų, pateiktų skunde 1935/2008/FOR, *esmės*.

32. Ombudsmenas mano, kad Komisija laikysis savo pareigos bendradarbiauti su Ombudsmenu atliekant tyrimą, jei tuo atveju, jei toks pratęsimas nebūtų būtinas siekiant atsakyti į ombudsmeno klausimus, ji nuspręstų nesinaudoti jam suteiktu pratęsimu.

33. 2009 m. sausio 20 d. Komisijos nuomonė buvo pagrįsta tik šio sprendimo 19–28 punktuose aptartu priimtino klausimu. Iš tiesų nuomonę sudarė tik penki puslapiai. Tačiau ombudsmenas negali atmesti galimybės, kad Komisija greitai nepasiekė savo 2009 m. sausio 20 d. nuomonėje pareikštos nuomonės. Taigi ombudsmenas negali atmesti galimybės, kad Komisija nebuvo tikra dėl jos argumentų, susijusių su skundo priimtinumu nuo 2008 m. spalio 27 d. iki 2009 m. sausio 15 d., pagrįstumo, todėl iki 2009 m. sausio 15 d. taip pat svarstė galimybę atsakyti į bylą iš esmės. Šią nuomonę patvirtintų tai, kad 2009 m. vasario 16 d. Ombudsmenas nustatė labai trumpą terminą, per kurį Komisija turėjo pateikti papildomą nuomonę dėl įtarimų esmės, ir Komisija galėjo laikytis šio labai trumpo termino [9]. Komisijos gebėjimas laikytis šio termino rodytų, kad Komisija iš tikrųjų (bent iš dalies) pasinaudojo laikotarpiu nuo 2008 m. spalio 27 d. iki 2009 m. sausio 15 d., kad apsvarstytų šiame tyrime pateiktų įtarimų esmę. Be to, Komisija nedelsdama atsakė į 2009 m. balandžio 23 d. Ombudsmeno prašymą pateikti antrą papildomą nuomonę. Galiausiai ombudsmenas pažymi, kad Komisija greitai ir lanksčiai reagavo į ombudsmeno prašymą atlikti dokumentų patikrinimą.

34. Todėl ombudsmenas nesutinka su skundo pateikėjo teiginiu, kad Komisija „*sąmoningai*“ siekė atidėti ombudsmeno skundo 1935/2008/FOR tyrimą.

A. Dėl teiginio ir susijusio teiginio, kad Komisija neatsižvelgė į 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo su Dell atstovais protokolą, nepaisant to, kad susitikimas buvo tiesiogiai susijęs su Intel tyrimo dalyku, todėl Komisija nepateikė galimai kaltę paneigiančių įrodymų.

Ombudsmenui pateikti argumentai

35. Skundo pateikėjas teigia, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. už bylos COMP/37.990 nagrinėjimą atsakinga Komisijos bylų grupė susitiko su „Dell“ vyresniaisiais atstovais, kad aptartų su byla COMP/37.990 susijusius klausimus. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija neužfiksavo ir į bylos medžiagą neįtraukė išsamios pranešimo apie susitikimą. Skundo pateikėjo nuomone, tai yra labai rimtas netinkamo administravimo veiksmas.

36. Skunde teigiama, kad per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą A (Dell vyresnysis vadovas) turėjo informuoti Komisiją apie faktines aplinkybes, kurios byloje COMP/37.990 būtų paneigusios Intel kaltę. Pagrįsdamas šį argumentą skundo pateikėjas pateikė ombudsmenui dokumento, kuris, skundo pateikėjo teigimu, yra 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdžio darbotvarkė (toliau – darbotvarkė), kopiją. Skundo pateikėjas teigia, kad darbotvarkę parengė Komisijos bylų

grupė. Skundo pateikėjo teigimu, darbotvarkėje aiškiai nurodyta, kad 2003 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo tikslas buvo, be kita ko, aptarti šiuos klausimus:

- Tariamasis Dell *de facto* išimtinumas su Intel;
- „Intel“ ir „AMD“ veikimo skirtumai;
- „Intel“ nuolaidų sistema, įdiegta 2001 m. pabaigoje, ir *quid pro quo*, jei tokia yra, iš Dell;
- A parodymus JAV federalinei prekybos komisijai (toliau – FPK) dėl „Dell“ intereso užtikrinti Intel veiklos pranašumą prieš AMD;
- „Dell“ „vieno pirkimo“ verslo modelis, kuris paskatino ją įsigyti tik iš „Intel“;
- Intel „gebėjimas atsakyti“, jei „Dell“ turėtų pradėti pirkti mikroprocesorius iš AMD;
- „Dell“ netikrumas dėl AMD „veiksmų plano“;
- [Intel nuolaidos Dell nuo 2004 m. balandžio mėn.].

37. Skundo pateikėjo nuomone, akivaizdu, kad, jei būtų laikomasi Darbotvarkės [10], 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime daugiausia dėmesio buvo skirta pagrindinėms A FPK parodymų sritims. Skundo pateikėjas teigia, kad A FTC parodymai atleidžia Intel ir prieštarauja įtarimams, išdėstytiems prieštaravimo pareiškime [11] dėl „Dell“ santykių su „Intel“. Apibendrinant pažymėtina, kad 2003 m. prisiekusiojo A parodymus FPK [12] sudarė informacija, susijusi su tais pačiais faktais, kuriuos Komisija nagrinėjo byloje COMP/37.990. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija apie tai žinojo ne vėliau kaip nuo 2006 m. liepos 18 d.

38. Skundo pateikėjo nuomone, 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime taip pat buvo aptarta tam tikra nauja medžiaga, kuri nebuvo įtraukta į A FTC parodymus, tačiau kuri buvo panaši į kaltinimus, pateiktus pranešime apie prieštaravimus dėl „Dell“. Pavyzdžiui, prieštaravimo pareiškime **[pateikti tvirtinimai dėl priežasčių, dėl kurių „Dell“ įsigijo tik iš Intel]**. Skundo pateikėjo nuomone, akivaizdu, kad šio teiginio tikslumas buvo pagrindinis darbotvarkės klausimas.

39. Skundo pateikėjo nuomone, taip pat galima pagrįstai manyti, kad, jeigu A. pateiktų įrodymų apkaltino Intel ir parėmė Komisijos teiginius, Komisija jais rėmėsi prieštaravimo pareiškime. Kadangi taip nebuvo, taip pat atrodo pagrįsta daryti prielaidą, kad A įrodymai buvo neutralūs arba atleisti Intel.

40. Skundo pateikėjas teigia, kad bylą nagrinėjanti grupė nepateikė išsamios pastabos apie savo pokalbį su materialiniu liudytoju, kuris a) žinojo arba turėjo žinoti iš jau turimų dokumentų, pateikė kaltę paneigiančių įrodymų, prieštaraujančių daugeliui pagrindinių Komisijos prielaidų, kurios vėliau buvo įtrauktos į prieštaravimo pareiškimą, ir b) su kuriuo ji, atrodo, aptarė Komisijos atveju svarbius klausimus.

41. Šiomis aplinkybėmis skundo pateikėjas teigia, kad akivaizdu, jog tai, kad Komisija neužfiksavo ir į bylos medžiagą neįtraukė išsamaus A atsakymo į bylos grupės klausimus, yra labai rimtas netinkamo administravimo veiksmas ir iš tiesų kelia abejonių dėl viso Komisijos tyrimo vientisumo.

42. Skundo pateikėjas nurodo, kad susirašinėdama su skundo pateikėju Komisija iš pradžių neigė, kad susitikimas įvyko [13]. Vėliau ji nurodė, kad susitikimas įvyko, tačiau šio susitikimo

protokolo nebuvo. [14] Vėliau ji nurodė, kad buvo parengtas su šiuo susitikimu susijęs dokumentas ir kad šis raštas dabar bus įtrauktas į oficialią bylos medžiagą. Tačiau Komisijos bylas nagrinėjantis pareigūnas informavo Intel, kad ji neturės galimybės susipažinti su šiuo pranešimu, nes tai yra „*vidaus dokumentas*“ ir nesudaro sutarto *posėdžio protokolo* [15].

43. Skundo pateikėjas teigia, kad rašytinių posėdžių protokolų sudarymas yra gera administracinė praktika, kuria laikomasi administracinių procedūrų skaidrumo principo. Ji taip pat užtikrina nešališkumą tyrimo procese. Skundo pateikėjo nuomone, tai, kad Komisija nepateikė susitikimo protokolo, yra netinkamas administravimas.

44. Skundo pateikėjas nurodė Europos gero administracinio elgesio kodekso 24 straipsnį, kuriame reikalaujama, kad Komisija „*saugotų atitinkamus įrašus apie jų gaunamus ir siunčiamus laiškus, jų gaunamus dokumentus ir priemones, kurių jie imasi*“. Iš to matyti, kad pareiga saugoti tinkamus įrašus, skundo pateikėjo nuomone, taip pat turi būti taikoma apklausiant medžiagą, kaltę paneigiantį liudytoją. Skundo pateikėjo nuomone, tai, kad bylų grupė to nepadarė, taip pat neatitinka geros administracinės praktikos, kurią turi vykdyti institucija, turinti plačius Komisijos įgaliojimus.

45. Dėl šio teiginio skundo pateikėjas taip pat teigia, kad Komisija administracinėse procedūrose nesilaikė skaidrumo principo. Jis teigia, kad bylą nagrinėjančios grupės neigimas, kad ji apklausė vieną iš pagrindinių liudytojų, ir jos pradinis paneigimas, kad buvo pateiktas rašytinis pranešimas apie susitikimą, kurį bylas nagrinėjantis pareigūnas vėliau pavertė teiginiu, kad „*pokalbis pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį nebuvo surengtas, nei posėdžio metu, nei po jo, kuris yra bylos dalis*“, prieštarauja galutinai nustatytiems faktams ir poreikiui užtikrinti administracinių procedūrų skaidrumą. Skundo pateikėjo nuomone, bylos nagrinėjimo grupės elgesys akivaizdžiai pažeidžia Europos gero administracinio elgesio kodekso 11 [16] ir 12 [17] straipsnius, pagal kuriuos reikalaujama, kad Komisijos pareigūnai elgtųsi sąžiningai ir teisingai ir „*kuo tiksliau atsakytų į užduotus klausimus*“.

46. Be to, dėl savo tvirtinimo skundo pateikėjas taip pat teigia, kad tyrimo proceso metu Komisija nebuvo nešališka. Jis pažymi, kad Komisija turi plačius ir plačius įgaliojimus pagal Reglamentą Nr. 1/2003, ir, be to, teigia, kad konkurencijos bylose Komisija veikia kaip „*tyrėjas, vertinimo komisija ir teisėjas*“, o teisminė peržiūra jai taikoma tik po to, kai ji priima sprendimą. Konkrečiai kalbant, priešingai nei kai kuriose valstybėse narėse, pavyzdžiui, Prancūzijoje, kai tyrimo ir sprendimo priėmimo funkcijos padalijamos dviem agentūroms, Komisija turi įgaliojimus atlikti faktinių aplinkybių tyrimą ir priimti sprendimą, kuriuo konstatuojamas konkurencijos taisyklių pažeidimas. Skundo pateikėjo nuomone, dėl plataus Komisijos įgaliojimų pobūdžio Komisija, vykdydama tyrimo ir arbitražo funkcijas, turi ypač atidžiai stebėti bet kokią tendenciją siekti šališkumo, neobjektyvumo ar pernelyg didelio baudžiamojo persekiojimo. Šiuo atžvilgiu skundo pateikėjo nuomone, bylų grupė akivaizdžiai pažeidė Europos gero administracinio elgesio kodekso 7, 8 ir 9 straipsnius, 1) mėginama nusišviesti 2006 m. rugpjūčio 23 d. pokalbį; 2) mėginimas paneigti, kad buvo parengta rašytinė pažyma; 3) to pokalbio turinio neįtraukimas į protokolą; ir 4) išsamiai neaprašyti A. užduotų klausimų ir jo pateiktų atsakymų [18].

47. Savo tolesnėje 2009 m. kovo 20 d. nuomonėje ombudsmenui Komisija nurodo, kad bylos

COMP/37.990 tyrimą nagrinėjusių bylų grupės nariai 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitiko su dviem „Dell“ vyresniaisiais vadovais A ir B bei dviem „Dell“ išorės advokatu. Pasak Komisijos, susitikimo tikslas buvo aptarti keletą dokumentų, kuriuos Dell neseniai pateikė Komisijai [19], ir pasirengti tolesniam bylos tyrimui.

48. Komisija pažymi, kad per susitikimą Dell atstovai su Komisija aptarė keletą klausimų. Komisijos teigimu, vėliau Dell 2006 m. rugsėjo 22 d. raštu oficialiai atsakė į šiuos klausimus.

49. Komisija taip pat pažymi, kad nuo 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo iki pirmojo prieštaravimo pareiškimo išsiuntimo Intel 2007 m. liepos 26 d. Dell pateikė Komisijai aštuonis papildomus pareiškimus, susijusius su pagrindiniais tyrimo klausimais. Komisijos teigimu, Intel turėjo galimybę susipažinti su visais šiais atsakymais, kai 2007 m. liepos 29 d. jai buvo suteikta galimybė susipažinti su bylos medžiaga, taigi nuo tos dienos ji žinojo apie susitikimą. 2008 m. vasario 21 d. elektroniniu laišku bylą nagrinėjanti grupė taip pat patvirtino posėdžio buvimą.

50. Dėl paties susitikimo turinio Komisija pažymi, kad Komisijos byloje nėra jokių kitų užrašų ar įrašų, išskyrus 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimą. Komisijos teigimu, 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešime apibendrinami vieno iš susitikime dalyvavusių bylų tvarkytojų įspūdžiai. Joje pateikiama informacija iš kitų šaltinių, asmeninės nuomonės ir bylų tvarkytojo nuomonė apie tolesnę tyrimo strategiją. Todėl, Komisijos nuomone, pranešimas nebuvo parengtas tam, kad jį pasirašytų ar dėl jo pritartų jokie kiti posėdžio dalyviai (ir iš tikrųjų jis niekada nebuvo pasirašytas ar suderintas su jokiais kitais posėdžio dalyviais). Ji jokių metu neturėjo tapti tyrimo metu nustatytų faktų dalimi (kalte įteisinančiais ar paneigiančiais). Veikiau 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimas *buvo bylos tvarkytojo pagalbinis dokumentas* rengiant tolesnes tyrimo priemones.

51. Be to, Komisija pažymėjo, kad susitikimo su „Dell“ tikslas buvo išnagrinėti tolesnes su „Dell“ susijusias tyrimo priemones. Tikslas nebuvo rinkti informaciją pasirašytu protokolu ar 19 straipsnyje nurodytais pareiškimais.

52. Komisija pažymi, kad nors ji teigia, jog nebuvo pareigos išsiųsti Intel 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašto, 2008 m. gruodžio 19 d. Intel buvo nusiųsta nekonfidenciali minėto pranešimo versija, į kurią nebuvo įtraukta konfidenciali informacija, susijusi su Dell ir Komisijos strategijos argumentais.

53. Komisija pažymi, kad nors dėl galimybės susipažinti su bylos medžiaga [20] Intel žinojo apie susitikimą, ji iš pradžių nepranešė Intel apie 2006 m. rugpjūčio 29 d. raštą, nes bylų grupė nusprendė, kad ji nėra oficialios bylos COMP/37.990 bylos dalis. 2008 m. gegužės 7 d. sprendimu bylas nagrinėjantis pareigūnas atmetė šią pradinę poziciją ir paprašė prie bylos COMP/37.990 pridėti 2006 m. rugpjūčio 29 d. raštą. Tačiau bylas nagrinėjantis pareigūnas taip pat nesuteikė Intel galimybės susipažinti su 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimu, motyvuodamas tuo, kad pranešimas yra „*vidaus dokumentas*“, todėl Intel neprieinamas.

54. Dėl to, kad Intel pateikė Ombudsmenui dokumentą, kuris „atrodo“ [21] kaip temų, kurios bus aptartos posėdyje, sąrašą, Komisija laikėsi nuomonės, kad iš paties dokumento neįmanoma nustatyti, iš ko šis dokumentas yra kilęs. Komisija pažymi, kad ji negalėjo rasti šio dokumento,

todėl negali tiksliai nurodyti, iš kur jis kilęs. Šis dokumentas greičiausiai yra bylos tvarkytojo asmeninė pažyma, kuri buvo išsiųsta Dell elektroniniu paštu prieš posėdį arba perduota Dell posėdžio metu. Tokie užrašai paprastai naudojami kaip pasirengimas bylos grupei ir kitoms posėdyje dalyvaujančioms šalims, kad susipažintų su galimais klausimais, kurie galėtų būti aptarti posėdyje. Tačiau posėdžio metu diskusijos dažnai skiriasi nuo tokiuose pranešimuose nurodytų temų, atsižvelgiant į ribotą tokiems posėdžiams skirtą laiką ir juose išskylančias temas.

55. Komisija pažymėjo, kad Intel teigia, jog Komisijos 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo eiga yra netinkamo administravimo veiksmas. Komisija mano, kad Intel argumentas grindžiamas trimis skirtingais pagrindais. Pirma, Intel teigia, kad šiame susitikime aptartos temos buvo paneigiamos, todėl Komisija turėjo jas užfiksuoti. Siekdama pagrįsti savo teiginį, Intel pateikia dokumentą, kuriame teigiama, kad „atrodo, kad bylos nagrinėjimo grupės parengta susitikimo darbotvarkė“ ir mano, kad tame dokumente išvardytos temos iš tikrųjų buvo aptartos posėdyje. Be to, Intel nurodo A (vieno iš 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo dalyvių) parodymus FTC 2003 m. kovo 26 d. ir teigia, kad 1) šių parodymų turinys būtų paneigiantis Intel kaltę ir 2) kad A būtų padaręs panašius pareiškimus kaip ir FTC parodymuose. Antra, Intel tvirtina, kad Komisija nuslėpė tai, jog įvyko susitikimas su Dell atstovais ir kad buvo parengtas pranešimas apie šį susitikimą. Galiausiai Intel daro išvadą, kad susirinkusi su Dell Komisija pasinaudojo savo įgaliojimais siekdama tikslų, kurie neturi teisinio pagrindo ir nėra pagrįsti viešuoju interesu, ir kad Komisija nebuvo nešališka ir nepriklausoma, atsižvelgdama į visus reikšmingus veiksnius ir suteikdama kiekvienai iš jų tinkamą reikšmę.

56. Dėl to, kas išdėstyta, Komisija pažymi, kad Pranešimo dėl galimybės susipažinti su byla [22] 12 punkte nurodyta:

„Komisijos departamentai neprivalo rengti susitikimų su bet kuriuo asmeniu ar įmone protokolų. Jei Komisija nusprendžia daryti pranešimus apie tokius susitikimus, tokie dokumentai yra pačios Komisijos aiškinimas, kaip tai buvo pasakyta per susitikimus, todėl jie klasifikuojami kaip vidaus dokumentai.“

57. Komisija teigia, kad Teismo praktika, kuria grindžiamas pirmiau minėtas pranešimo punktas, išdėstyta TACA sprendimo 349–359 punktuose. [23] Ji pažymi, kad TACA 351 punkte Pirmosios instancijos teismas teigia, kad „vis dėlto nėra bendros Komisijos pareigos rengti diskusijų protokolus susitikimuose ar pokalbiuose telefonu su skundo pateikėjais, kurie vyksta taikant Sutarties konkurencijos taisykles“. Toliau Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismas dar kartą patvirtino šią išvadą Group Danone byloje [24].

58. Be to, Komisija priduria, kad TACA 358 punkte, į kurį Ombudsmenas nurodė savo rašte, kuriuo pradedamas tyrimas, ir Sprendimo Danone 67 punkte Teismas nusprendė, kad „pagal teismų praktiką teisės į gynybą pažeidimai turi būti nagrinėjami atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes“. Tačiau abiejuose sprendimuose Pirmosios instancijos teismas toliau teigia, kad:

„jei Komisija savo sprendime ketina naudoti kitos šalies žodžiu pateiktus kaltę patvirtinančius įrodymus, ji privalo pateikti juos atitinkamai įmonei, kad ši galėtų veiksmingai pakomentuoti

Komisijos išvadas, padarytas remiantis šiais įrodymais. Prireikus ji turi parengti rašytinį dokumentą, kuris turi būti įtrauktas į bylą .“

59. Dėl Intel teiginių, kad per nagrinėjamą susitikimą Komisijai buvo perduota kaltę paneigianti informacija ir kad tokia informacija turi būti užfiksuota, Komisija pažymi, kad susitikimo turinys iš dalies buvo susijęs su Komisijos bylos medžiagoje jau esančiais dokumentais ir iš dalies buvo skirtas vėlesniems prašymams pateikti informaciją, į kuriuos Dell atsakė 2006 m. rugsėjo 22 d. raštu, formuluoti. Dėl Intel tvirtinimų, kad susitikime turėjo būti kalbama apie kaltę paneigiančią informaciją, kurios nėra Komisijos byloje, Komisija pažymi, kad siekdama pagrįsti savo teiginį Intel nurodo A FTC parodymus, padarytus daugiau nei prieš trejus metus iki 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo, ir dokumentą, kuriame tariamai nurodytos orientacinės temos, kurios turi būti aptartos susitikime. Komisija teigia, kad nė viename iš šių dokumentų nėra įrodymų, kas iš tikrųjų buvo aptarta susitikime. Neatsižvelgiant į tai, ar prieš trejus metus FPK pateikti pareiškimai yra kaltę paneigiantys, tai, kad A tokius pareiškimus pateikė FTC, neįrodo, kad A pateikė Komisijai kokią nors kaltę paneigiančią informaciją. Iš tiesų, anot Komisijos, A pareiškimas, pateiktas FPK, iš esmės susijęs su laikotarpiu iki veiksmų, dėl kurių Komisija prieštaravo 2007 m. liepos 26 d. pranešime apie prieštaravimus [25] . Tai patvirtina ir susitikimo metu iškelti klausimai, į kuriuos Dell atsakė raštu ir kurie daugiausia buvo susiję su AMD produkto (Hammer) eksploatavimu 2002 m. Be to, orientacinis temų sąrašas [26] nereiškia, kad šios temos iš tiesų buvo (iš dalies arba visiškai) aptartos posėdyje ir, jei jos buvo nagrinėjamos, kiek išsamiai. Todėl Komisijos „*išankstinis vertinimas*“ yra tas, kad susitikime nebuvo jokios kaltę paneigiančios informacijos [27] Komisijos nuomone, Intel nepateikė įrodymų, kurie paneigtų šį pirminį vertinimą. Komisija pažymėjo, kad galutinai nustatyti, kokia informacija būtų kaltę paneigianti arba apkaltinamoji, galima tik Komisijai užbaigus tyrimo etapą.

60. Galiausiai Komisija pabrėžė, kad atitinkama teismų praktika, pagal kurią išimties tvarka nustatoma pareiga parengti rašytinį dokumentą byloje dėl kaltę patvirtinančių įrodymų, šiuo atveju netaikytina, nes susitikimas nebuvo susijęs su informacija, kurią Komisija „*ketino panaudoti [bet kokiame galimame] sprendime*.“ Ji pažymėjo, kad nė vienas iš dviejų šioje byloje pateiktų prieštaravimo pareiškimų nesiremia 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo turiniu. Į klausimą, ar susitikime buvo kalbama apie kaltę paneigiančią informaciją, galima atsakyti tik ateityje, kai Komisija turės visą informaciją, reikalingą sprendimui šioje byloje priimti [28] .

61. Komisija pažymėjo, kad tai, jog bylų tvarkytojas nusprendė parengti prie bylos medžiagos pridedamą raštą, kuriame, *be kita ko* , apibendrinami jo įspūdžiai apie susitikimą, nereiškia, kad šis vien vidaus dokumentas yra prieinamas dokumentas, kurį Komisija privalėjo pateikti Intel. Tai taip pat patvirtino bylas nagrinėjantis pareigūnas, todėl 2008 m. gruodžio 19 d. dokumentas Intel buvo pateiktas „*tik mandagiai*“ .

62. Tada Komisija išnagrinėjo Ombudsmeno klausimus, iškeltus pradedant šį tyrimą (žr. šio sprendimo 7 punktą). Dėl pirmojo Ombudsmeno iškeltos klausimo Komisija daro išvadą, kad ji veikė visiškai laikydamasi Pranešimo dėl galimybės susipažinti su byla ir Teismo sprendimų TACA [29] ir *Groupe Danone* [30] , nors 2006 m. rugpjūčio 23 d. ji nepriėmė susitikimo su Dell atstovais protokolo, nes šios nuostatos ir sprendimai šios bylos aplinkybėmis neįpareigoja jos to daryti.

63. Dėl Ombudsmeno iškeltos antrojo klausimo Komisija daro išvadą, kad negalima nustatyti, kas buvo dokumento „*orientacinis svarstytinų temų sąrašas*“ autorius, tačiau labiausiai tikėtina, kad šį dokumentą Komisijos bylų tvarkytojas bendrovei „Dell“ pateikė prieš posėdį arba jo metu. Paprastai tokie pranešimai yra būdas organizuoti pasirengimą posėdžiams ir jų nebūtinai griežtai laikomasi posėdžio metu. Be to, Komisija patvirtina, kad klausimai, į kuriuos Dell atsakė raštu (po susitikimo *raštu*), buvo „*tikriausiai*“ aptarti 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje.

64. Dėl trečiojo Ombudsmeno iškeltos klausimo Komisija daro išvadą, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdžio protokolas nebuvo sudarytas. 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimas nėra „*protokolas*“, nes jis buvo parengtas ne siekiant pateikti išsamią susitikimo turinio santrauką, o siekiant pasirengti tolesnėms tyrimo priemonėms, susijusioms su „Dell“. Be to, neįmanoma nustatyti, koks 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimo turinys išplaukia iš susitikimo ir kuris iš kitų šaltinių. 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimo taip pat neturėjo patvirtinti Dell. Dėl tyrimo priemonių po šio pranešimo „Dell“ pateikė daug pastabų, kurios buvo visiškai prieinamos Intel.

65. Dėl Ombudsmeno iškeltos ketvirtojo klausimo Komisija daro išvadą, kad Dell atstovų nebuvo paprašyta pasirašyti jokio protokolo, nes 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo tikslas nebuvo pateikti pareiškimą pagal 19 straipsnį. Be to, tuose pačiuose skirsniuose pateiktu pranešimu prie bylos medžiagos nebuvo siekiama sudaryti posėdžio protokolo ir jis nėra skirtas tiksliai ar visiškai atspindėti posėdžio turinį. Todėl šiame etape negalima prašyti Dell pasirašyti posėdžio protokolo, nes tokio protokolo nėra.

66. Komisija teigė nenuslėpusi to, kad įvyko susitikimas. Per antrąjį įprastos galimybės susipažinti su byla procedūros etapą Intel buvo informuota apie bylos medžiagą, susijusią su klausymu, kai sprendimus dėl galimybės susipažinti su dokumentais pirmiausia priima Konkurencijos GD, o vėliau juos peržiūri bylas nagrinėjantis pareigūnas.

67. Remdamasi pirmiau aprašytais faktais, Komisija teigia, kad pirmiau minėto susitikimo organizavimas visiškai atitiko taikytinas teisės nuostatas ir jokių būdu nekvestionuoja Komisijos tyrimo objektyvumo ir nešališkumo. Ji teigia, kad Intel duomenys apie įvykius yra netikslūs ir neišsamūs. Komisijos nuomone, yra šių išvadą pagrindžiančių elementų, t. y. pats 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimas.

68. 2009 m. balandžio 14 d. ir 2009 m. balandžio 16 d. pastabose, pateiktose atsakant į 2009 m. kovo 20 d. Komisijos nuomonę, skundo pateikėjas nurodė, kad darbotvarkėje, kurią Komisija parengė prieš 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, nurodytos pagrindinės temos. Jis pažymėjo, kad daugelis šių temų taps Komisijos teiginių, pateiktų 2007 m. liepos 26 d. prieštaravimo pareiškime, pagrindu. Skundo pateikėjas nurodė, kad prieš 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą Komisija FPK peržiūrėjo 2003 m. A parodymus. Iš tiesų, kaip nurodyta darbotvarkėje, Komisija prieš šį susitikimą žinojo, kad didžioji dalis ankstesnių A parodymų yra glaudžiai susiję su darbotvarkės temomis. Be to, Komisija puikiai žinojo, kad A buvo **[vyresnysis Dell vykdomasis direktorius]** ir kad jis buvo **atsakingas už** Dell santykius su Intel. Todėl tiesiog neįtikima, kad Komisija nenumatė, jog A per susitikimą pateiks svarbių įrodymų, ir, atsižvelgiant į 2003 m. FTC pateiktus parodymus, kad šie įrodymai galėtų paneigti Intel kaltę.

69. Skundo pateikėjas nurodo, kad savo pastabose Komisija bando paneigti akivaizdžią išvadą, kad interviu su A daugiausia dėmesio skyrė pagrindiniams Komisijos įtarimams, susijusiems su Dell. Komisija bando paneigti posėdžio darbotvarkės patikimumą, teigdamą, kad „*tokie pranešimai yra būdas organizuoti pasirengimą posėdžiui ir jų nebūtinai griežtai laikomasi posėdžio metu*“. Tačiau savo nuomonėje ombudsmenui Komisija taip pat pripažįsta, kad „*klausimai, į kuriuos Dell atsakė Intel skundo VII priede, buvo svarstomi per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą.*“ Be to, 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešime aiškiai patvirtinama, kad susitikime buvo atidžiai stebima siūloma darbotvarkė. Pavyzdžiui, 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašte aiškiai nurodyta, kad „*Q & A daugiausia dėmesio skyrė [A.] nusodinimui FTC*“, visų pirma „*Dell produktų strategijai*“, „**[Dell sprendimui gauti iš Intel ir jos ryšiui su Intel nuolaidų programa]**“ ir „**[Intel atsakymui, jei Dell pakeistų savo požiūrį]**“. Visos šios temos nurodytos darbotvarkėje.

70. Skundo pateikėjas nurodo, kad 2006 m. rugpjūčio 29 d. raštas ir 2003 m. FTC pateikti nuoseklūs A parodymai, taip pat **2009 m.** AMD civilinėje byloje prieš Intel nedviprasmiškai įrodo, kad per susitikimą A turėjo pateikti įrodymų, kuriuos Komisija tuo metu pripažino Intel kaltę paneigiančiais. Iš tiesų viena iš neredaguotų pastabų dalių **aiškiai** patvirtina vieną iš Intel pagrindinių gynybos argumentų, todėl yra akivaizdžiai kaltę paneigiantys.

71. Skundo pateikėjas teigia, kad Intel įrodė, jog 2003 m. FPK pateiktuose parodymuose A pateikė labai kaltę paneigiančių įrodymų, susijusių būtent su tais pačiais klausimais, kurie buvo aptarti 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime. Komisijos argumentais siekiama atmesti A FTC parodymų įrodomąją galią, nes *jie abu buvo Intel kaltę paneigiantys ir kurie, pačios Komisijos nuomone, buvo 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo „tikslas“, teigdami, kad „FTC pateikti A pareiškimai iš esmės susiję su laikotarpiu iki veiksmų, dėl kurių Komisija prieštaravo pareiškime dėl prieštaravimų“*. Dėl Komisijos pasiūlymo, kad A atsakymai 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime galėjo skirtis nuo FPK parodymų, skundo pateikėjas teigia, kad: I) FPK parodymai buvo duoti prisiekus; ir ii) **2009 m. (redakcija)** A vėl davė priesaika parodymus, patvirtinančius, kad pagrindiniai jo 2003 m. FPK parodymai, jog Dell neturėjo išskirtinių santykių su Intel ir kad Intel „*nekėlė grėsmės*“ ir „*nebaudžia*“ Dell už tai, kad svarsto dviejų šaltinių strategiją, buvo vienodai taikomi per visą įtariamo pažeidimo laikotarpį.

72. Skundo pateikėjas teigia, kad tokiomis aplinkybėmis tiesiog nėra tikėtina, jog 2003 ir 2009 m. A būtų davęs priesaiką, bet 2006 m. Komisijai pateikė priešingų įrodymų tais pačiais klausimais. Konkrečiai kalbant, 2003 m. FPK parodymai nepalieka jokių abejonų, kad informacija, kurią A pateikė Komisijai per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, paneigė pagrindinius Komisijos teiginius, susijusius su Dell, todėl labai paneigė Intel kaltę.

73. Skundo pateikėjas teigia, kad atsižvelgiant į tai, jog susitikimo dėmesio centre buvo Darbotvarkė ir A. FTC parodymai, susitikimo metu Komisija būtų žinojusi, kad įrodymai, kuriuos A pateikė FTC, yra Intel kaltę paneigiantys įrodymai. Todėl Komisija turėjo arba posėdžio metu pateikti stenogramą, arba vėliau parengti atitinkamą kaltę paneigiančių įrodymų protokolą. Tačiau skundo pateikėjas teigia, kad Komisija vienareikšmiškai pripažino, kad ji nepateikė tinkamų duomenų. Be to, tai, kad net būtina pradėti diskusiją apie tai, kas buvo pasakyta per

2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, yra tiesioginis Komisijos netinkamo administravimo rezultatas. Jei Komisija būtų susipažinusi su išsamia informacija arba 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo stenograma, kaip to reikalauja gera administracinė praktika, nekiltų abejonių dėl to, ką sakė A., ir dėl to nebūtų diskutuojama dėl to, ar A pareiškimai yra svarbūs Komisijos įtarimams ir (arba) paneigia Intel kaltę.

74. Dėl Komisijos teisinių argumentų skundo pateikėjas teigia, kad Komisija siekia išvengti to, kad nepateikė išsamaus 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo protokolo, teigdama, kad „*ar susitikimas apimtų kaltę paneigiančią informaciją, jis gali galutinai atsakyti tik tada, kai Komisija turės visą informaciją sprendimui šioje byloje priimti*“. Kitaip tariant, atrodo, kad Komisija tik pasilieka išimtinę diskreciją nuspręsti: i) ar įrodymai iš tikrųjų yra kaltę paneigiantys ir dėl to turėtų būti išsamiai užfiksuoti raštu; ir ii) kai ji ketina atskleisti tokius kaltę paneigiančius įrodymus atsakovui vykstant tyrimui. Tai negali būti teisinga priimtinos administracinės procedūros formuluotė. Pirma, jei būtų galima nustatyti, ar įrodymai yra kaltę paneigiantys tik užbaigus tyrimą, Komisija niekada negalėtų žinoti, kada reikėjo parengti išsamų susitikimo protokolą. Antra, jei būtų pritarta Komisijos požiūriui, Komisija galėtų, kaip ir šiuo atveju, nuslėpti nuo atsakovės kaltę paneigiančių įrodymų buvimą. Skundo pateikėjo nuomone, akivaizdu, kad toks aiškinimas labai pažeistų atsakovo teisę į gynybą. Skundo pateikėjas nurodo, kad *pagal nusistovėjusią teismų praktiką „per rungimosi principu grindžiamą procedūrą, nustatytą EB 81 ir 82 straipsnių taikymo reglamentuose, Komisija negali pati nuspręsti, kurie dokumentai yra naudingi įmonių gynybai byloje, susijusiose su konkurencijos taisyklių pažeidimu“* [31]. Visų pirma, atsižvelgiant į bendrąjį „ginklų lygybės“ principą, nepriimtina, kad Komisija galėtų pati nuspręsti, ar naudoti dokumentus prieš ieškovę, kai ieškovė neturėjo galimybės su jais susipažinti ir todėl negali nuspręsti, ar panaudoti juos savo gynybai.

75. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija siekia sudaryti įspūdį, jog ji atkreipė Intel dėmesį į susitikimo su A buvimą dokumentuose, kurie jai buvo pateikti kaip jos galimybės susipažinti su byla dalis. Iš tiesų, skundo pateikėjas teigia, kad nuoroda į susitikimą su A buvo pateikta viename Dell dokumente iš šimtų tūkstančių Intel pateiktos bylos medžiagos puslapių. Intel nežinojo, kad šiame dokumente buvo nuoroda į susitikimą su A iki 2008 m. sausio vidurio, kai Intel pateikė atsakymą į prieštaravimo pareiškimą. Skundo pateikėjas nurodė, kad norint įvertinti Komisijos nuomonės patikimumą pakanka priminti, kad, paklausta apie susitikimą, Komisija iš pradžių neigė, kad buvo surengtas pokalbis su A, ir kad buvo parengta bet kokia šio pokalbio pastaba. Skundo pateikėjo nuomone, iš šių įvykių matyti, kad Komisija siekė nuslėpti ir nuslėpti kaltę paneigiančius įrodymus. Be to, skundo pateikėjo nuomone, šis nusižengimas (ir tai, kad nebuvo pateikta išsami informacija apie susitikimą, kuris būtų nutraukęs diskusijas dėl to, ką sakė A.) yra rimtas netinkamo administravimo veiksmas.

76. Apibendrinant, skundo pateikėjas teigia, kad, atsižvelgiant į Bendrijos teismų praktiką, akivaizdu, jog Komisijos argumentas, kad tik Komisija turi „*galutinai*“ nuspręsti, ar medžiaga yra kaltė ir ar ją reikia pateikti atsakovui, yra nepagrįstas ir Bendrijos teismai jį atmetė.

77. Galiausiai skundo pateikėjas teigia, kad Komisija teigia, jog teismų praktika, pagal kurią reikalaujama, kad Komisija parengtų tinkamus įrašus, 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimui netaikytina, „*nes susitikimas nebuvo susijęs su informacija, kurią Komisija ketina naudoti*

priimdama [bet kokį galimą] sprendimą". Šis argumentas tik atskleidžia esminį Komisijos nesusipratimą dėl svarbių klausimų. Komisijos pripažinimas, kad ji neketina galutiniame sprendime naudoti susitikimo su A informaciją, patvirtina skundo pateikėjo pirmojo teiginio esmę. Kitaip tariant, būtent dėl to, kad Komisija neketina naudoti kaltę paneigiančių įrodymų, Intel teisė į gynybą buvo pažeista. Atsakovui turi būti suteikta galimybė susipažinti su kaltę paneigiančiais įrodymais, kad jis galėtų juos panaudoti savo gynybai. Komisijos pozicija visiškai pažeistų Intel teisę į gynybą ir faktiškai neleistų Intel ir bet kuriai kitai atsakovei konkurencijos byloje naudoti Komisijos turimus kaltę paneigiančius įrodymus. Šis rezultatas nėra nei priimtinas, nei suderinamas su Bendrijos teise. Apibendrinant pažymėtina, kad teismų praktikoje aiškiai nurodyta, jog, kiek tai susiję su kaltę paneigiančiais įrodymais, pakanka, kad įmonė įrodytų, jog ji būtų galėjusi panaudoti kaltę paneigiančius dokumentus atsiliepime į ieškinį, t. y. jeigu ji būtų galėjusi jais remtis per administracinę procedūrą, ji būtų galėjusi pateikti įrodymų, kurie nesutiktų su Komisijos šiame etape padarytomis išvadomis ir todėl būtų galėjusi daryti tam tikrą įtaką Komisijos vertinimui bet kuriame jos priimtame sprendime. Teisingumo Teismo požiūris į kaltę paneigiančius dokumentus taip pat atspindi teismų praktikoje, susijusioje su Komisijos pareiga sudaryti tinkamą posėdžių, kuriuose buvo pateikta kaltę paneigiančios informacijos, protokolą.

78. Skundo pateikėjo teigimu, sprendimas *TACA* (kuriuo Komisija siekia remtis Ombudsmenui pateiktoje nuomonėje) patvirtina ir palaiko Intel teiginį, kad Komisija privalėjo tinkamai aprašyti susitikimą su A. in *TACA*, o atsakovių ieškinio pagrindas, susijęs su tuo, kad Komisija neatskleidė susitikimo su skundo pateikėju protokolo, buvo atmestas remiantis konkrečiomis bylos aplinkybėmis. Apibendrinant pažymėtina, kad byloje *TACA* atsakovės negalėjo nurodyti ieškomų kaltę paneigiančių įrodymų arba pateikti menkiausio įrodymo, kad tokie įrodymai egzistuoja, taigi ir jų reikšmingumą šioje byloje. Be to, antrasis kaltinamųjų *TACA* pagrindas, t. y. kad Komisija neparengė susitikimo su trečiuoju asmeniu protokolo, taip pat buvo atmestas dėl to, kad atsakovai negalėjo nustatyti nagrinėjamų kaltę paneigiančių įrodymų ir nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių jų egzistavimą, taigi ir jų naudingumą šioje byloje. Skundo pateikėjas teigė, kad nėra jokių abejonių, jog, priešingai nei byloje *TACA*, Intel pakankamai patikslino ieškomus kaltę paneigiančius įrodymus ir pakankamai įrodė, kad tokie įrodymai egzistavo ir kad jie yra svarbūs ir naudingi Komisijos tyrimui. Todėl skundo pateikėjas teigė, kad sprendimas *TACA* niekaip nekeičia išvados, kad Komisija akivaizdžiai privalėjo: i) sudaryti tinkamą pokalbio su A įrašą, atsižvelgiant į tai, kad A per susitikimą pateikta informacija akivaizdžiai paneigia kaltę, ir, antra, pateikti šį įrašą Intel.

79. 2009 m. birželio 10 d. Ombudsmenui pateiktoje antrojoje nuomonėje Komisija teigia, kad, kaip pabrėžta 2009 m. kovo 20 d. Komisijos nuomonėje, klausimas, ar 2006 m. rugpjūčio 23 d. A galbūt padaryti pareiškimai galėjo būti kaltę paneigiančio pobūdžio, gali būti išspręstas tik užtikrintai, atsižvelgiant į Komisijos galutines išvadas dėl Intel praktikos, pateiktas galutiniame sprendime. Prieš priimdama bet kokį tokį sprendimą, Komisija, remdamasi preliminarium bylos, kurią ji nuolat plėtoja, vertinimu, įvertina, kokia informacija yra svarbi šiai bylai. Tuo remdamasi Komisija visada turi preliminarį nuomonę dėl informacijos išteisinamojo ar kaltinamojo pobūdžio. Tačiau tik priimant galutinį sprendimą šis požiūris tampa galutinis. Todėl iki galutinio sprendimo projekto Komisija galutinai įvertino, ar A pareiškimai, kuriuos A galėjo padaryti 2006 m. rugpjūčio 23 d., galėjo būti kaltę paneigiantys. Iš tiesų galutiniame sprendime [32] plačiai

kalbama apie A pareiškimus, padarytus JAV, kiek jie susiję su sąlygomis, susijusiomis su Dell suteiktomis nuolaidomis Intel. Jame Komisija iš esmės daro išvadą, kad A per visą savo parodymų laikotarpį nepakeitė savo pozicijos dėl to, ar Intel nuolaidos Dell buvo sąlyginės. Be to, Komisija daro išvadą, kad nė vienas iš A parodymų, padarytų per jo parodymus, neprieštarauja Komisijos išvadoms dėl Intel piktnaudžiavimo. Atsižvelgiant į tai, negalima daryti prielaidos, kad A būtų pridėjęs reikšmės šiai bylai per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, kuris dar nebuvo įtrauktas į Komisijos bylą. Nėra jokių požymių, kad nuo 2003 m. kovo mėn. iki 2009 m. vasario mėn. A būtų turėjęs motyvą pakeisti savo poziciją ir pateikti Komisijai kitokią faktinių aplinkybių versiją nei ta, kuri buvo pateikta FPK ir Delaware Court. Nėra pagrindo manyti, kad Komisija neatsižvelgė į papildomas faktines aplinkybes, kurios yra svarbios Intel gynybai ir apie kurias jai buvo pranešta per šį susitikimą.

80. Komisija toliau laikėsi savo 2009 m. kovo 20 d. pastabų Ombudsmenui 22–30 punktuose išdėstytos ir 2009 m. gegužės 13 d. sprendimo 39–49 konstatuojamosiose dalyse išdėstytos teisinės pozicijos, pagal kurią ji neturėjo pareigos įrašyti pokalbio su A. ir į jį atsižvelgti. Tačiau šis klausimas šioje byloje neturi reikšmės, nes Intel negali pagrįsti, kaip 2006 m. rugpjūčio 23 d. A tariamai pateiktos faktinės aplinkybės paneigtų Komisijos sprendime padarytas išvadas.

81. 2009 m. birželio 15 d. pastabose dėl papildomos 2009 m. birželio 10 d. Komisijos nuomonės skundo pateikėjas nurodė, kad Komisija iš esmės pakartojo argumentus, išdėstytus ankstesniame 2009 m. kovo 20 d. Komisijos pareškime. Visų pirma Komisija pakartojo, kad ji turi išimtinę diskreciją nuspręsti: i) ar įrodymai yra kaltę paneigiantys ir todėl turėtų būti išsamiai užfiksuoti raštu; ir ii) kai, jei kada nors, ji ketina atskleisti tokius kaltę paneigiančius įrodymus atsakovui. Komisijos teigimu, A pareiškimų, padarytų per 2006 m. rugpjūčio 23 d. pokalbį, išteisinamąjį pobūdį *buvo galima nustatyti tik „tikrai atsižvelgiant į galutines Komisijos išvadas dėl Intel praktikos, išreikštas galutiniame sprendime“, todėl „prieš galutinio sprendimo projektą Komisija galutinai įvertino, ar A pareiškimai, kuriuos 2006 m. rugpjūčio 23 d. galėjo padaryti A, galėjo būti kaltę paneigiantys“*. Skundo pateikėjas teigia, kad, kaip išsamiai paaiškinta jo 2009 m. balandžio 14 d. pastabose, Bendrijos teismai atmetė Komisijos poziciją [33]. Be to, skundo pateikėjas dar kartą nurodė, kad Bendrijos teismai padarė aišką išvadą, jog atsakovas turi turėti galimybę „*administracinės procedūros metu*“ naudoti kaltę paneigiančią medžiagą ir ja remtis, kad galėtų „*tuo etapu*“ atsižvelgti į Komisijos išvadas ir kad „*galėtų daryti tam tikrą įtaką Komisijos vertinimui galutiniame sprendime*“, tiesiogiai prieštarauja Komisijos argumentui, kad ji gali neatskleisti galimai kaltę paneigiančios medžiagos iki galutinio sprendimo priėmimo. Skundo pateikėjas pakartojo savo argumentą, kad ne tik Komisija turi nuspręsti, kokie įrodymai yra naudingi Intel gynybai. Jis pakartojo savo argumentą, kad jeigu Komisija būtų pateikusi (tinkamą) pranešimą apie 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, Intel būtų galėjusi remtis šiuo raštu atsiliepime į ieškinį.

Ombudsmeno vertinimas

82. Kaip preliminarį bendrą pastabą ombudsmenas pažymi, kad Komisijos, kaip Sutarties sergėtojos, vaidmuo, ypač jos vaidmuo užtikrinti, kad būtų laikomasi EB 81 ir 82 straipsnių, reikalauja, kad, nusprendusi pradėti tyrimą dėl įtariamo EB 81 ar 82 straipsnio pažeidimo, ji pakankamai informuotų save apie visus reikšmingus faktus [34]. Nors Komisija turi pagrįstą

diskreciją [35] vertinti, kas yra svarbus faktas, Komisija, siekdama nustatyti reikšmingas faktines aplinkybes, neturėtų daryti skirtumo tarp įrodymų, galinčių patvirtinti, kad įmonė pažeidė EB 81 straipsnį arba EB 82 straipsnį (kalbę patvirtinantys įrodymai), ir įrodymų, galinčių patvirtinti, kad įmonė nepažeidė EB 81 straipsnio arba EB 82 straipsnio (kalbę paneigiantys įrodymai). Apibendrinant pažymėtina, kad Komisija, naudodamasi savo tyrimo įgaliojimais pagal EB 81 ir 82 straipsnius, privalo išlikti nepriklausoma, objektyvi ir nešališka [36] .

83. Komisijos tyrimo įgaliojimai, susiję su EB 81 ir 82 straipsniais, išdėstyti Reglamente 1/2003 [37] Reglamento Nr. 1/2003 įsigaliojimo 2004 m. gegužės 1 d. [38] rezultatas – Komisijos tyrimo įgaliojimai, palyginti su įgaliojimais, numatytais Reglamente Nr. 1/2003 pirmtake, t. y. Reglamente 17/62 [39] .

„Konkurencijos taisyklių pažeidimų nustatymas tampa vis sudėtingesnis ir, siekiant veiksmingai apsaugoti konkurenciją, reikia papildyti Komisijos tyrimo įgaliojimus. Komisijai visų pirma turėtų būti suteikti įgaliojimai apklausti visus asmenis, kurie gali turėti naudingos informacijos, ir registruoti padarytus pareiškimus.“

84. Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnis (įgaliojimai priimti pareiškimus) yra teisinis pagrindas, suteikiantis Komisijai įgaliojimus rengti pokalbius informacijai, susijusiai su tyrimo dalyku, rinkti. 19 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Siekdama vykdyti šiuo reglamentu jai pavestas pareigas, Komisija gali apklausti bet kurį fizinį ar juridinį asmenį, kuris sutinka būti apklaustas siekiant surinkti su tyrimo objektu susijusią informaciją.“

85. Savo nuomonėse ombudsmenui [40] Komisija teigia, kad ji neprivalo rengti susitikimų su jokių asmeniu ar įmone „protokolo“ (kurį pabrėžia ombudsmenas). Ji teigia, kad, remiantis jos pačios pranešimu dėl galimybės susipažinti su byla, jei Komisija nuspręstų *daryti* susitikimų užrašus, tokie dokumentai yra jos pačios aiškinimas, kaip tai buvo pasakyta per susitikimus, todėl jie laikomi vidaus dokumentais [41] . Komisija pažymi, kad jos nuomonė atitinka Pirmosios instancijos teismo sprendimus *TACA* [42] ir *Group Danone* . [43] Visų pirma Komisija teigia, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimas nebuvo „pokalbis“ pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį.

86. Ombudsmenas pažymi, kad nagrinėjant teisės akto kvalifikavimą analizė negali apsiriboti tik oficialaus priemonės pavadinimo nagrinėjimu, bet turi būti grindžiama objektyviais veiksniais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė. Šie veiksniai, be kita ko, yra priemonės tikslas ir turinys [44] Kadangi pasirinkta forma negali pakeisti priemonės pobūdžio, reikia patikrinti, ar akto turinys visiškai atitinka atitinkamos institucijos jam priskirtą formą [45] .

87. Ombudsmenas mano, kad pokalbis [46] pateks į Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnio taikymo sritį tik tuo atveju, jei jo tikslas – surinkti informaciją, susijusią su tyrimo dalyku. Taigi, pavyzdžiui, susitikimas, kurio tikslas ir turinys yra nustatyti, ar jau surinkta informacija turėtų būti laikoma konfidencialiomis verslo paslaptimis, arba susitikimas, kurio tikslas ir turinys yra procedūrinio etapo organizavimas atliekant tyrimą, nėra „pokalbiai“ pagal Reglamento Nr.

1/2003 19 straipsnį (toliau – *pokalbiai pagal 19 straipsnį*). Be to, susitikimas, kurio tikslas ir turinys yra *pateikti* trečiajai šaliai informaciją apie Komisijos nuomonę, nebus „*pokalbis pagal 19 straipsnį*“. Be to, susitikimas, kurio tikslas ir turinys yra informacijos, nesusijusios su „*tyrimo objektu*“ (pavyzdžiui, informacijos, naudotinos vertinant konkurencijos politiką apskritai, rinkimas [47]), rinkimas nebus *19 straipsnyje numatytas pokalbis* [48].

88. Ombudsmenas taip pat pažymi, kad Komisija turi pagrįstą diskreciją nuspręsti, ar surengti „*pokalbį pagal 19 straipsnį*“. [49] Tačiau, kai Komisija naudoja šią diskreciją ir nusprendžia apklausti trečiąją šalį, kad surinktų informaciją, susijusią su tyrimo dalyku, susijusio pokalbio klasifikavimas neturėtų būti savavališkas, o turi būti grindžiamas pokalbio tikslu ir turiniu.

89. Ombudsmenas atidžiai išnagrinėjo įrodymus, susijusius su 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimu, ir pažymėjo, kad:

a. 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdžio darbotvarkėje nurodyta, kad minėtame posėdyje aptartini klausimai buvo susiję su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990. Akivaizdu, kad Komisija, nustatydama šią darbotvarkę, 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime siekė surinkti informaciją.

B. 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašte apibendrinami vieno iš bylų nagrinėjančių asmenų, dalyvavusių 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime, įspūdžiai. Vis dėlto, nors pranešimas yra santrauka, jame pateikiama išsami faktinė informacija, kurią pateikė A (Dell vyresnysis vadovas), susijusi bent su keliais klausimais, aptartais 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime. Išnagrinėjus 2006 m. rugpjūčio 29 d. raštą matyti, kad šio susitikimo tikslas ir turinys tiesiogiai susiję su informacijos iš Dell, susijusios su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990, rinkimu. Konkrečiai kalbant, 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašte daugeliu atvejų kalbama apie Komisijos A pateiktus klausimus ir A atsakymus. Akivaizdu, kad Komisija, pateikdama klausimus A, siekė surinkti informaciją per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą. Šie atsakymai buvo informacija, tiesiogiai susijusi su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990. Taigi susitikimo turinys buvo informacija, tiesiogiai susijusi su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990.

C. Iš Dell rašytinių veiksmų, susijusių su 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimu, nagrinėjimo matyti, kad minėto susitikimo tikslas ir turinys buvo tiesiogiai susiję su informacijos, susijusios su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990, rinkimu iš Dell. Dell atsakymas pavadintas „*Susitikimas su [A] 2006 m. rugpjūčio 23 d.*“ Savo atsakyme Dell pateikia atsakymus į aštuonis Komisijos pateiktus klausimus. Pavyzdžiui, atsakymo į ketvirtąjį klausimą pirmoje pastraipoje aiškiai nurodyta, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime Komisija uždavė A klausimus, tiesiogiai susijusius su tyrimo dalyku, ir kad per tą patį 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą A pateikė Komisijai informaciją, atsakydamas į šiuos klausimus. Panašios išvados gali būti padarytos išnagrinėjus atsakymo į šeštąjį klausimą pirmą pastraipą. Akivaizdu, kad Komisija, pateikdama klausimus A, siekė surinkti informaciją per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą. Susitikimo turinys buvo informacija, tiesiogiai susijusi su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990.

90. Todėl ombudsmenas daro išvadą, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime Komisija paprašė A informacijos, kuri buvo tiesiogiai susijusi su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime faktiškai aptarti klausimai buvo tiesiogiai susiję su tyrimo dalyku byloje

COMP/37.990 ir kad A pateikė Komisijai konkrečią informaciją, tiesiogiai susijusią su tyrimo dalyku byloje COMP/37.990. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas daro išvadą, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdis, atsižvelgiant į jo tikslą ir turinį, turėtų būti laikomas *pokalbiu pagal 19 straipsnį*. Padaręs šią išvadą, ombudsmenas pastebi, kad Bendrijos teismai dar neturėjo galimybės pateikti Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnio aiškinimo. Reikia priminti, kad aukščiausia Bendrijos teisės prasmės ir aiškinimo institucija yra Teisingumo Teismas [50].

91. Reglamente (EB) Nr. 773/2004 nustatytos konkrečios taisyklės dėl bylų nagrinėjimo Komisijoje inicijavimo, skundų nagrinėjimo ir suinteresuotųjų šalių išklauskymo. Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnis (įgaliojimai priimti pareiškimus) suformuluotas taip:

„ 1. Kai Komisija apklausia asmenį su jo sutikimu pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 19 straipsnį, pokalbio pradžioje ji nurodo pokalbio teisinį pagrindą bei tikslą ir primena jo savanorišką pobūdį. Ji taip pat informuoja apklaustą asmenį apie savo ketinimą padaryti pokalbio protokolą.

2. Pokalbis gali būti vykdomas bet kokiomis priemonėmis, įskaitant telefonu arba elektroninėmis priemonėmis.

3. Komisija gali įrašyti apklaustų asmenų pareiškimus bet kokia forma. Bet kokio įrašo kopija pateikiama apklausiamam asmeniui patvirtinti. Prireikus Komisija nustato terminą, per kurį apklausiamas asmuo gali jai pranešti apie visus pareiškimo pataisymus. “

92. Taigi Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnyje nustatyti įpareigojimai, kurių Komisija privalo laikytis *kiekvieną kartą*, kai susitikimas dėl jo tikslo ir turinio turi būti laikomas „*pokalbiu*“ pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį. Tokį aiškinimą patvirtina imperatyvaus atvejo naudojimas („*turi*“) kiekvieno iš šių įsipareigojimų atžvilgiu. Reikia pabrėžti, kad Reglamento (EB) Nr. 773/2004 3 straipsnis neturėtų būti aiškinamas kaip nustatantis sąlygas, kurios turi būti įvykdytos, kad *pokalbis būtų galima* kvalifikuoti kaip „*pokalbis pagal 19 straipsnį*“, o veikiau jame turi būti nurodyti įpareigojimai, kurių turi būti laikomasi, *kai* pokalbis teisingai priskiriamas „*pokalbiui pagal 19 straipsnį*“. Kaip matyti iš šio sprendimo 88 punkto, kai Komisija apklausia trečiąją šalį, kad *surinktų su tyrimo dalyku susijusią informaciją, pokalbis, atsižvelgiant į jo tikslą ir turinį, turėtų būti laikomas „pokalbiu pagal 19 straipsnį“*. Iš tiesų Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnyje nustatytos pareigos nesilaikymas nereiškia, kad pokalbis nebelaikomas „*pokalbiu pagal 19 straipsnį*“, o veikiau tai, kad Komisija nesilaikė pareigos, susijusios su *pokalbiu pagal 19 straipsnį*.

93. Pareigos, kurių Komisija privalo laikytis, kai susitikimas turi būti apibūdinamas kaip „*pokalbis pagal 19 straipsnį*“, apima pareigą nurodyti pokalbio teisinį pagrindą ir tikslą, taip pat pareigą pokalbio pradžioje priminti apie savanorišką pokalbio pobūdį. Ji taip pat apima Komisijos pareigą informuoti apklaustą asmenį apie savo ketinimą padaryti pokalbio protokolą.

94. Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnyje nustatyta, kad Komisija „*gali įrašyti* bet kokia forma *apklaustų asmenų pareiškimus*“ (pabraukta mano). Taigi Reglamento (EB) Nr. 773/2004 3 straipsnyje Komisijai aiškiai suteikiama diskrecija *užrašyti* pokalbį pagal 19 straipsnį. Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnyje taip pat nurodyta, kad padarius įrašą bet kurio tokio

įrašo kopija turi būti pateikta apklausiamam asmeniui patvirtinti. Tačiau Reglamento (EB) Nr. 773/2004 3 straipsnio formuluotė nebūtinai yra aiški, kiek tai susiję su tuo, ar Komisija teisiškai privalo padaryti *apklausos pagal 19 straipsnį protokolą*. [52] *Apskritai Reglamento 773/2004 3 straipsnyje nėra konkrečiai nurodyta, kad įrašoma „pokalbis pagal 19 straipsnį“*. [53] *Be to, Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „bet kurio įrašo kopija pateikiama apklaustam asmeniui patvirtinti.“* (pabraukta papildomai) Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio 3 dalyje vartojamas žodis „bet koks“ galėtų reikšti, kad Komisija teisiškai turi diskreciją dėl to, ar įrašyti „19 straipsnio pokalbį“.

95. Net jei būtų pripažinta, kad Reglamento (EB) Nr. 773/2004 3 straipsniu nenustatoma *teisinė* prievolė įrašyti „*pokalbį pagal 19 straipsnį*“ [55], o Komisijai suteikiama diskrecija spręsti, ar ji daro įrašą apie „*pokalbį pagal 19 straipsnį*“, ombudsmenas pažymi, kad nors teisės normų nesilaikymas yra netinkamo administravimo forma, netinkamo administravimo sąvoka yra platesnė nei teisėtumo sąvoka. Visų pirma, naudodamasi savo nuožiūra administracija visada turi turėti pagrįstų ir teisėtų priežasčių pasirinkti vieną, o ne kitą veiksmų kryptį [56].

96. Kaip pažymėta šio sprendimo 82 punkte, Komisijos vaidmuo užtikrinant, kad būtų laikomasi EB 81 ir 82 straipsnių, reikalauja, kad, pradėdama tyrimą dėl įtariamo EB 81 ar 82 straipsnio pažeidimo, ji išsamiai informuotų save apie visas reikšmingas aplinkybes. Net jei būtų pripažinta, kad Komisija turi tam tikrą diskreciją sudaryti „*pokalbio pagal 19 straipsnį protokolą*“ ir *net* jei būtų teigiama, kad pokalbis su trečiąja šalimi, per kurį renkama su tyrimo objektu susijusi informacija, neturėtų būti laikomas „*pokalbiu pagal 19 straipsnį*“, ombudsmenas mano, kad jis viršytų Komisijos diskreciją, ir taip pažeisti gero administravimo principą, jei Komisija naudotųsi šia diskrecija taip, kad ji neužtikrintų, jog tam tikra forma būtų tinkamai užfiksuota visa „*informacija, susijusi su tyrimo objektu*“, kuri jai pateikiama atliekant tyrimą, ir kad šis įrašas vėliau būtų įtrauktas į bylą.

97. Vėlgi, *darant prielaidą*, kad Komisija turi tam tikrą diskreciją sudaryti apklausos su trečiąja šalimi, kurioje renkama su tyrimo objektu susijusi informacija, protokolą [57], galima teigti, kad išimties tvarka gali būti atvejų, kai gero administravimo principų gali neprireikti parengti tinkamo pokalbio rašto.

98. Pirma, jei Komisijai pateikta informacija jau yra Komisijos byloje, nes Komisija ją gavo iš kito šaltinio, pagal gero administravimo principus gali būti nebūtina parengti tinkamo pokalbio rašto. (Tačiau jei taip yra, Komisija turėtų bent jau parengti vidaus pranešimą, kuriame būtų nurodyta, kad apklaustų asmenų pateikta informacija jau buvo bylos medžiagoje. [58] Tačiau tie patys argumentai netaikomi informacijai, kurią Komisija gali *gauti po atitinkamo pokalbio*. Komisijos galimybė vėlesniame tyrimo etape surinkti tikslią informaciją, kuri jai jau buvo pateikta per (neįrašytą) pokalbį, yra neabejotinai neaiški. Todėl Komisija, nepateikusi tinkamo pokalbio įrašo ir neįtraukdama į bylą „*informacijos, susijusios su tyrimo dalyku*“, kuri jai buvo pateikta, rizikuotų rizikuoti. Jei (neregistruota) informacija būtų kaltę patvirtinantys įrodymai, Komisija rizikuotų prarasti galimybę pasinaudoti šiais kaltę įrodančiais įrodymais savo galutiniame sprendime. Tai apribotų Komisijos galimybes užtikrinti, kad būtų laikomasi EB 81 ir 82 straipsnių. Jeigu (neįrašyta) informacija būtų kaltę paneigiantys įrodymai, Komisija rizikuotų pažeisti tiriamos šalies teisę į gynybą, jei ji priimtų sprendimą, kuriuo konstatuojama, kad

tiriamoji šalis pažeidė EB 81 arba 82 straipsnius. Ombudsmenas laikosi nuomonės, kad, nepaisant to, ar pirmiau nurodyta rizika vėliau pasireiškia [59], tai nereiškia, kad Komisijai kyla tokia rizika, nes ji nepateikia tinkamo pokalbio rašto, kai gauna žodinius įrodymus, kurių tam tikra forma dar nėra bylos medžiagoje.

99. Be to, jei išnagrinėjus informaciją, surinktą iš apklausiamų asmenų, paaiškėja, kad pateikta informacija iš tikrųjų nėra informacija, susijusi su tyrimo objektu, nebūtina parengti išsamaus pokalbio rašto [60]. Tačiau tokiu atveju Komisija turėtų bent jau parengti vidaus pranešimą, kuriame būtų nurodyta, kad apklaustų asmenų pateikta informacija nėra „*informacija, susijusi su tyrimo objektu*“.

100. Veiksny, į kurį turi atsižvelgti Komisija, naudodamasi savo diskrecija daryti pokalbio protokolą ar ne, yra apklausiamo (-ų) asmens (-ų) tapatybė. Ombudsmenas pažymi, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo reikšmę byloje COMP/37.990 sustiprina tai, kad A buvo **[vyresnysis Dell vykdomasis direktorius]**. [61] Jis taip pat buvo **atsakingas už Dell** santykius su Intel. Taigi jis buvo tiesioginis jo apibūdintų aplinkybių liudytojas. [62] Be to, jį lydėjo vyresnysis vidaus patarėjas ir vyresnysis išorės patarėjas [63]. Galiausiai A žinojo, kad Komisija turėjo dokumentus, susijusius su jo parodymais 2003 m. FPK. Todėl jis turėjo galimybę apsvarstyti atsakymą, kurį jis pateiks, jei Komisija jam pateiktų su šiais klausimais susijusių klausimų. Iš visų šių aplinkybių matyti, kad A pareiškimai turi būti laikomi sąmoningai ir po brandžių apmąstymų, todėl jie tampa ypač patikimi. Dėl šių veiksmų būtų buvę svarbiau tinkamai registruoti tokius teiginius. [64]

101. Ombudsmenas taip pat laikosi nuomonės, kad tinkamame pokalbio protokole turėtų būti tiksliai aprašyta visa informacija, susijusi su tyrimo objektu, Komisijai pateikta per tokį pokalbį.

102. Siekiant užtikrinti, kad taip būtų dėl „*pokalbio pagal 19 straipsnį pastabos*“, Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta teisinė prievolė, kad bet kokio padaryto įrašo kopija turi būti pateikta apklausiamam asmeniui patvirtinti. „*Pokalbio pagal 19 straipsnį raštas*“ taps „*pareiškimu pagal 19 straipsnį*“, kai jį patvirtins apklaustas (-i) asmuo (-enys). [65] Kadangi 19 straipsnyje numatyto pokalbio tikslas – surinkti informaciją iš trečiųjų šalių, „*pokalbio pagal 19 straipsnį rašte*“ turėtų būti tik įrašoma per pokalbį pateikta informacija. [66] Tinkamai parengtame (-uose) 19 straipsnio pokalbio rašte neturėtų būti, pavyzdžiui, Komisijos ar jos tarnybų vertinimų ir asmeninių nuomonių. „*19 straipsnio pareiškimas*“ turėtų būti įtrauktas į bylos medžiagą, kai jį užpildo (t. y. kai jį patvirtina apklausiamasis asmuo arba kai pasibaigia patvirtinimo laikotarpis).

103. *Net jei* būtų pripažinta, kad pokalbis su trečiąja šalimi, per kurį renkama su tyrimo objektu susijusi informacija, neturėtų būti laikomas „*pokalbiu pagal 19 straipsnį*“, ombudsmenas mano, kad gera administracinė praktika yra užtikrinti, kad pastabos, kuriose pateikiama informacija, susijusi su tyrimo objektu, būtų tikslios. Tai juo labiau svarbu tuo atveju, kai Komisija naudojasi savo tyrimo įgaliojimais pagal EB 81 ir 82 straipsnius ir kai ji turi plačius įgaliojimus taikyti sankcijas. Taigi, jei Komisijai kiltų kokių nors abejonių dėl pokalbio, per kurį ji gavo informacijos apie tyrimo dalyką, rašto tikslumo, ji turėtų patikrinti, kaip ji supranta faktines aplinkybes su apklausiamuoju asmeniu, laikydamasi gero administravimo principų.

104. Akivaizdu, kad jei atlikdama tyrimą Komisija renka informaciją, susijusią su tyrimo dalyku, ji turėtų pridėti šią informaciją prie bylos medžiagos. Taip yra nepriklausomai nuo to, ar informacija atspindėta „*pokalbio pagal 19 straipsnį pareiškime*“, ar bet kokia kita forma.

105. Ombudsmenas laikosi nuomonės, kad jei yra sutarta tokio pokalbio darbotvarkė, darbotvarkė turėtų būti pridėta prie *pareiškimo pagal 19 straipsnį* arba bet kurio kito atitinkamo pranešimo. Taip yra tuo atveju, jei darbotvarkę parengė apklausėjas ir nusiuntė Komisijai arba Komisija parengė ir nusiuntė apklaustam asmeniui. Be to, jei per pokalbį Komisija gauna bet kokius kitus dokumentus iš apklausiamos šalies, ji taip pat turėtų juos pridėti prie atitinkamo pranešimo. Tokie dokumentai taip pat turėtų būti įtraukti į bylą.

106. Pasak Komisijos, „Darbotvarkė“ [67] dokumentas buvo „*labiausiai tikėtina*“ asmeninė bylos tvarkytojo pastaba, kuri buvo išsiųsta „Dell“ elektroniniu paštu prieš posėdį arba perduota „Dell“ posėdžio metu. Pirma, Ombudsmenas stebisi, kad Komisija negali kategoriškai nustatyti darbotvarkės šaltinio. Bet kuriuo atveju, net darant prielaidą, kad darbotvarkės šaltinis yra Komisija, neginčijama, kad darbotvarkė prieš posėdį arba jo metu buvo perduota Dell atstovams. Antra, ombudsmenas nesutinka, kad tokį dokumentą, kuris buvo perduotas Dell vykstant administracinei procedūrai, Komisija galėtų ir toliau klasifikuoti kaip Komisijos *vidaus dokumentą*, kai Komisijos tarnybos jį perdavė trečiajai šaliai.

107. Komisijos teigimu, 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešime „apibendrinama“ vieno iš 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje dalyvavusių bylų tvarkytojų įspūdžiai. [68] Jame pateikiama „*iš kitų šaltinių gauta informacija, asmeninė nuomonė ir bylą nagrinėjančio asmens nuomonė apie tolesnę tyrimo strategiją*.“ Komisijos nuomone, pranešimas nebuvo parengtas tam, kad jį pasirašytų ar dėl jo susitartų jokie kiti posėdžio dalyviai (ir iš tikrųjų jis niekada nebuvo pasirašytas ar suderintas su jokiais kitais posėdžio dalyviais). Komisijos teigimu, jį jokių metu neturėjo tapti tyrimo metu nustatytų faktų dalimi. Komisijos nuomone, 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimas buvo pagalbinis *dokumentas* bylos tvarkytojui rengiant tolesnes tyrimo priemones. Ombudsmenas daro išvadą, kad 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimas negali būti klasifikuojamas kaip „*19 straipsnio interviu raštas*“.

108. Taigi ombudsmenas sutinka su Komisija, kad, kadangi 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimas yra pačios Komisijos aiškinimas, kaip tai buvo pasakyta per susitikimus, šis raštas buvo teisingai kvalifikuojamas kaip „*vidaus dokumentas*“.

109. Ombudsmenas mano, kad kadangi 2006 m. rugpjūčio 29 d. raštas yra tik santrauka ir jame pateikiama informacija iš kitų šaltinių, taip pat pranešimą parengusio bylą nagrinėjančio asmens nuomonė, atsižvelgiant į jo struktūrą ir konkretų turinį, vėliau jis negalėjo būti pakeistas į sutartą posėdžio protokolą, kad jį būtų galima pateikti kitiems posėdžio dalyviams. Ombudsmenas pažymi, kad Komisija pritaria šiam požiūriui (žr. šio sprendimo 65 punktą).

110. Komisijos teigimu, Komisijos byloje nėra jokių kitų užrašų ar įrašų, išskyrus 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimą.

111. Šio sprendimo 96–98 punktuose Ombudsmenas pažymėjo, kad net darant prielaidą, jog Reglamento Nr. 773/2004 3 *straipsnis nesukuria teisinės pareigos įrašyti „pokalbį pagal 19 straipsnį“*, [69] ir *net jei* būtų pripažinta, kad pokalbis su trečiaja šalimi, kuriame renkama su tyrimo objektu susijusi informacija, neturėtų būti laikomas „*pokalbiu pagal 19 straipsnį*“, gero administravimo principu reikalaujama, kad Komisija užtikrintų, jog tam tikra forma būtų tinkamai užfiksuota visa „su tyrimo objektu susijusi informacija“, kurią Komisija surinko tyrimo metu. Jis taip pat pažymėjo, kad, išskyrus tam tikras išimtis, bent jau galima teigti, kad gero administravimo principai nebūtinai reikalauja, kad visada būtų registruojama Komisijai pateikta informacija, kai ši informacija *jau* yra Komisijos byloje. [70]

112. Šiomis aplinkybėmis ombudsmenas pažymi, kad iš Dell atsakymų, pateiktų 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašte [71], galima daryti išvadą, kad ne visa informacija, kurią Dell pateikė per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, jau buvo Komisijos byloje iki 2006 m. rugpjūčio 23 d. [72] Pavyzdžiui, išnagrinėjus 2006 m. rugpjūčio 29 d. raštą matyti, kad per šį susitikimą A atnaujino Komisiją dėl Dell politikos, pateikdamas jai informaciją apie **[2005, 2006 ir 2007]**.

113. Be to, Dell rašytinių veiksmų, susijusių su 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimu, nagrinėjimas patvirtina, kad faktinės aplinkybės, susiklosčiusios *po* 2003 m. kovo mėn. A parodymų, taip pat buvo aptartos 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime. Tolesnius veiksmus raštu sudaro 1) Dell supratimas apie klausimus, kuriuos Komisija pateikė per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą [73], ir 2) Dell atsakymas į šiuos klausimus. Dauguma Komisijos klausimų, išdėstytų Dell rašytiniuose veiksmuose, yra susiję su A FPK parodymais. „Dell“ rašytiniai veiksmai rodo, kad 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje Komisija taip pat paprašė papildomos ir atnaujintos informacijos (ją „Dell“ pateiks rašytinėje tolesnėje veikloje, susijusioje su susitikimu). Pavyzdžiui, pirmajame klausime nurodomas Komisijos prašymas A „*patvirtinti*“, kai nustatytas programinės įrangos kūrėjas pradėjo konkretų projektą. Iš šios formuluotės matyti, kad Komisija norėjo, jog A „*patvirtintų*“ informaciją, kuri *jau* buvo pateikta, bent jau detalai, 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime. Be to, iš Dell tolesnių veiksmų nagrinėjimo matyti, kad „*patvirtinta*“ informacija susijusi su įvykiais, įvykusiais dar 2005 m. **[Redacted]** pabaigoje. Taigi, nors 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime aptarti klausimai galėjo būti grindžiami FPK posėdžio parodymais, jų taikymo sritis turėjo būti platesnė nei nurodyta A FPK parodymuose. Dell rašytiniuose veiksmuose yra daug kitų pavyzdžių, iš kurių galima padaryti panašias išvadas. Šiomis aplinkybėmis ombudsmenas, remdamasis tolesniais Dell veiksmiais, preliminarai daro išvadą, kad ne visa informacija, kurią Dell pateikė per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, jau buvo Komisijos byloje iki tos datos [74].

114. 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime Komisija *surinko* informaciją, susijusią su jos tyrimo dalyku, kurios dalis tuo metu nebuvo bylos medžiagoje (žr. šio sprendimo 111 ir 113 punktus). Komisija apie šį susitikimą tinkamai *nekreipė dėmesio* nei kaip „*pokalbio pagal 19 straipsnį raštą*“, nei kitaip. Posėdžio darbotvarkė *nebuvo* įtraukta į dokumentą. Šiomis aplinkybėmis ombudsmenas daro išvadą, kad Komisija, nusprendusi nerengti tinkamo pranešimo apie 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, padarė netinkamo administravimo atvejį.

115. Primenama, kad savo nuomonėse Ombudsmenui [75] Komisija teigė, kad ji neprivalo rengti susitikimų su bet kuriuo asmeniu ar įmone „protokolo“ ir kad, jei ji *nusprendžia* daryti

tokių susitikimų pastabas, tokie dokumentai yra jos pačios išaiškinimas, kas buvo pasakyta per posėdžius. Dėl šios priežasties jie klasifikuojami kaip vidaus dokumentai. Komisija teigia, kad jos nuomonė atitinka Pirmosios instancijos teismo sprendimus *TACA* [76] ir *Group Danone* [77]

116. Ombudsmenas pažymi, kad tiek *TACA*, tiek *Group Danone* ieškovės prašė *panaikinti* Komisijos sprendimus, motyvuodamos tuo, kad jų teisė į gynybą buvo pažeista dėl to, kad Komisija nesilaikė esminio procedūrinio reikalavimo, t. y. ieškovių teisės susipažinti su bylos medžiaga [78]. Siekiant visiškai įvertinti minėtos teismų praktikos svarbą, šiame ombudsmeno tyrime pirmiausia reikia pabrėžti, kad ne kiekvieno procedūrinio pažeidimo pakaks Komisijos sprendimui priimti. Bendrasis Bendrijos teisės principas yra tai, kad ieškovas, prašantis panaikinti administracinį sprendimą dėl procedūrinio pažeidimo, turi įrodyti bent jau galimybę, kad administracinės procedūros rezultatas būtų buvęs kitoks, išskyrus nurodytą procedūrinį pažeidimą [79]. Konkrečiai kalbant apie teisę į gynybą, pažeidimas gali lemti sprendimo panaikinimą tik tuo atveju, jei jis gali realiai paveikti ieškovės teisę į gynybą, taigi šio sprendimo turinys. Net jei, pavyzdžiui, tiriamajai šaliai nebuvo suteikta galimybė pateikti pastabų dėl tam tikrų kaltę įrodančių įrodymų, dėl šio trūkumo sprendimas šiuo klausimu bus panaikintas tik tuo atveju, jei atitinkami kaltinimai negali būti pakankamai teisiškai pagrįsti kitais įrodymais sprendime, dėl kurio suinteresuotajam asmeniui buvo suteikta galimybė pateikti pastabas [81]. Ombudsmenas pažymi, kad minėta teismo praktika turi būti suprantama kaip nurodanti šiuos procedūrinius reikalavimus, dėl kurių, jei jie būtų pažeisti, sprendimas būtų *panaikintas*. Akivaizdu, kad ne kiekvienas dokumentų neatskleidimas lemia viso Komisijos sprendimo ar jo dalies panaikinimą. Tačiau Ombudsmenas pažymi, kad *bet* koks procedūrinis pažeidimas gali būti netinkamo administravimo atvejis, net jei šis procedūrinis pažeidimas konkrečiu atveju galiausiai nėra pagrindas panaikinti sprendimą. Taigi šio sprendimo 114 punkte padarytos išvados visiškai nepaneigia *TACA* ir *Groupe Danone teismų* praktika.

117. Skundo pateikėjas teigia, kad tai, jog Komisija tinkamai neatsižvelgė į susitikimo turinį, pažeidžia jo pagrindines teises, t. y. jo teisę į gynybą. Nors ombudsmeno įgaliojimai yra nustatyti *bet kokį* netinkamo administravimo atvejį [83], šiame etape būtina pažymėti, kad konkretaus netinkamo administravimo atvejo rimtumas iš tiesų padidės, jei netinkamo administravimo atvejis apima pagrindinės teisės, pavyzdžiui, teisės į gynybą, pažeidimą. Šios teisės yra ne tik pagrindiniai Bendrijos teisės principai, bet ir įtvirtintos Europos žmogaus teisių konvencijos 6 straipsnyje.

118. Ombudsmenas pažymi, kad ieškovės *TACA* byloje teigė, jog jų teisė į gynybą buvo pažeista, nes Komisija į bylos medžiagą neįtraukė diskusijų ar pokalbių telefonu su atitinkamu trečiuoju asmeniu protokolų. Sprendime *TACA* Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad:

„teisė susipažinti su bylos medžiaga konkurencijos byloje skirta tam, kad prieštaravimo pareiškimų adresatai galėtų susipažinti su Komisijos byloje esančiais įrodymais. Tačiau Komisija neturi bendros pareigos rengti diskusijų protokolus susitikimuose ar pokalbiuose telefonu su skundo pateikėjais, kurie vyksta taikant Sutarties konkurencijos taisykles.

Iš to, kas išdėstyta, Ombudsmenas supranta, kad teisė susipažinti su byla ir kartu teisė į gynybą nebus *automatiškai* pažeistos, jei Komisija neparengs posėdžių ar pokalbių telefonu, vykusių

taikant Sutarties konkurencijos taisykles, protokolų. Teisės susipažinti su bylos medžiaga ir, be kita ko, teisės į gynybą pažeidimai neparengus posėdžių ar pokalbių telefonu turi būti nagrinėjami atsižvelgiant į *konkrečias kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes*.

119. Tyrimo šalies teisė į gynybą tikrai bus pažeista, jei Komisija neparengs posėdžių ar pokalbių telefonu protokolų ir vėliau savo sprendime remiasi kaltę įrodančiais įrodymais, pateiktais žodžiu tokiuose susitikimuose ar pokalbiuose telefonu [85].

120. Iš to išplaukia, kad tiriamos šalies teisė į gynybą nebus pažeista, jei Komisija neparengs susitikimų ar pokalbių telefonu protokolų, kuriuose Komisijai nebuvo pateikta jokios *informacijos*. Taip gali būti tuo atveju, kai susitikimų ar pokalbių telefonu tikslas yra aptarti grynai procedūrinius klausimus [86].

121. Iš to taip pat matyti, kad net jei per susitikimą ar pokalbį telefonu Komisija gauna kaltę patvirtinančių įrodymų ir neparengia bei prie bylos medžiagos neprideda tokio susitikimo ar skambučio protokolo, ji nepažeidžia šalies, dėl kurios vyksta tyrimas, teisės į gynybą, jeigu galiausiai priimdama sprendimą nesinaudoja šiais kaltę įrodančiais įrodymais [87].

122. Iš to taip pat matyti, kad jei per susitikimą ar pokalbį telefonu Komisija gauna kaltę patvirtinančių įrodymų, kurie *jau* yra įtraukti į bylą (pavyzdžiui, dėl to, kad jie jau gauti iš to paties ar kito šaltinio), Komisija nepažeidžia tiriamos šalies teisės į gynybą, jeigu ji neparengia ir prie bylos medžiagos neprideda tokio susitikimo ar telefono skambučio protokolo. Taip bus, net jei Komisija savo galutiname sprendime remiasi kaltę įrodančiais įrodymais.

123. Taip pat gali būti, kad Komisija neįrašo kaltę įrodančių įrodymų, gautų per susitikimą ar pokalbį telefonu, bet *vėliau* gauna tuos pačius kaltę įrodančius įrodymus (iš to paties ar kito šaltinio) ir įtraukia (vėliau gautus) kaltę įrodančius įrodymus byloje. Komisija nepažeis šalies, dėl kurios vyksta tyrimas, teisės į gynybą, net jei ji remiasi (vėliau gautais) kaltę įrodančiais įrodymais pranešime apie kaltinimus ir galiausiai savo sprendime [88].

124. Kalbant apie *kaltę paneigiančius* įrodymus, pažymėtina, kad ieškovė negali pagrįstai teigti, jog buvo pažeista jos teisė į gynybą, nes ji tik bendrai nurodo, kad tokius kaltę paneigiančius įrodymus Komisijai pateikė trečiosios šalys. Tai reiškia, kad vykstant teismo procesui šalis, kuri teigia, kad jai nebuvo pateikti kaltę paneigiantys įrodymai, privalo Teisingumo Teismui pateiktuose procesiniuose dokumentuose bent jau pateikti konkrečių argumentų dėl kaltę paneigiančių įrodymų buvimo ir konkrečių argumentų, kad kaltę paneigiantys įrodymai buvo pateikti Komisijai (bet neįtraukti į Komisijos bylą) [89].

125. Ombudsmenas taip pat pažymi, kad net jei pateikiami konkretūs argumentai dėl kaltę paneigiančių įrodymų buvimo ir pateikiami konkretūs argumentai, kad kaltę paneigiantys įrodymai buvo pateikti Komisijai per (neregistruotą) susitikimą ar pokalbį telefonu, tiriamos šalies teisė į gynybą nebus pažeista, jei šie kaltę paneigiantys įrodymai jau buvo pateikti bylos medžiagoje, kai įvyko susitikimas ar telefonas. Be to, tiriamosios šalies teisė į gynybą nebus pažeista, jei atitinkami kaltę paneigiantys įrodymai vėliau bus gauti iš kito šaltinio ir pridėti prie bylos medžiagos.

126. Ombudsmenas primena, kad skundo pateikėjas tvirtina, jog a) Komisija neatsižvelgė į 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo su Dell atstovais protokolą, nepaisant to, kad susitikimas buvo tiesiogiai susijęs su Intel tyrimo dalyku, ir kad dėl to b) Komisija nepateikė galimai kaltę paneigiančių įrodymų (išskirta mano).

127. Ombudsmenas atidžiai išnagrinėjo per šį tyrimą jam pateiktus įrodymus. Išnagrinėjęs darbotvarkę, 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimą ir 2006 m. rugpjūčio 23 d. Dell pranešimą, ombudsmenas daro išvadą, kad negalima atmesti galimybės, jog bent iš dalies 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimas buvo susijęs su **įrodymais** [90] [91] , kurie galėjo būti Intel kaltę paneigiantys įrodymai.

128. Ombudsmenas pažymi, kad 2008 m. gruodžio 19 d. Komisija suteikė Intel prieigą prie redaguotos 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašto versijos ir paprašė Intel pateikti savo pastabas šiuo klausimu.

129. Ombudsmenas pažymi, kad 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašte tik apibendrinami vieno iš bylą nagrinėjančių asmenų, dalyvavusių 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje, įspūdžiai. Be to, kad Dell ėmėsi tolesnių veiksmų raštu, Komisija informavo ombudsmeną, kad byloje nėra kitų dokumentų, susijusių su 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimu. Ombudsmenas nematė ir nežino jokio kito bylos dokumento, kuriame būtų pateikta daugiau informacijos apie tikslų 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdžio turinį [92] .

130. Ombudsmenas jau yra nurodęs, kad atidžiai išnagrinėjus 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje vykusią tolesnę veiklą, susijusią su Dell raštu, matyti, kad iš tiesų 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime buvo aptarti klausimai, kurie nebuvo išdėstyti 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašte, bent jau detalumo lygiu, kuris, kaip matyti iš rašytinio Dell tyrimo, buvo aptartas 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje. [93] Ombudsmenas, išsamiai išnagrinėjęs jam pateiktus dokumentus, visų pirma pažymi, kad per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą Komisija uždavė klausimą dėl A TPK parodymų 12-ojo pavyzdžio aptarimo [94] iš G. [95] elektroninio laiško.

131. Žinoma, ši informacija, kuri nebuvo pateikta 2006 m. rugpjūčio 29 d. rašte (bent jau išsamiai), bet kuri rašytinėje Dell ataskaitoje nurodyta kaip aptarta minėtame 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje, yra informacija, kuri yra byloje (ji pateikta Dell rašytiniuose tolesniuose veiksmuose). Tačiau ombudsmenas pažymi, kad jis negali patvirtinti, ar 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje A aptarė kitus svarbius klausimus. Ombudsmenas nori pabrėžti, kad jis negali to padaryti būtent todėl, kad nėra išsamaus 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo paaiškinimo [96] .

132. Ombudsmenas sutinka su skundo pateikėju, kad jei Komisija būtų padariusi 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo protokolą ar stenogramą, nebūtų buvę jokių abejonių dėl to, ką A pasakė per 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, ir dėl to nebūtų diskutuojama dėl to, ar A pareiškimai būtų svarbūs Komisijos įtarimams ir (arba) būtų paneigę Intel kaltę. Ombudsmenas taip pat primena, kad Bendrijos teismai nurodė, jog „*per rungimosi principu pagrįstas procedūras, nustatytas EB 81 ir 82 straipsnių taikymo reglamentuose, Komisija negali viena nuspręsti, kurie dokumentai yra naudingi įmonių gynybai byloje, susijusiose su konkurencijos*

taisyklių pažeidimu“ [97] .

133. Vis dėlto Ombudsmenas mano, kad tam, jog būtų konstatuotas teisės į gynybą pažeidimas konkrečioje konkurencijos byloje, reikėtų atidžiai išnagrinėti visą bylos medžiagą, atidžiai išnagrinėjus prieštaravimo pareiškimą (-us) ir galiausiai sprendimą [98] . Tokia bylos medžiagos peržiūra, be kita ko, būtų siekiama nustatyti, *be kita ko* , jei būtų kitos bylos medžiagos, kuri paaiškintų tikslų 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo turinį. Atlikdamas šį tyrimą Ombudsmenas neperžiūrėjo nei visos bylos medžiagos, nei pateiktų pareiškimų dėl prieštaravimų [99] . Taigi atlikdamas šį tyrimą jis negali atmesti galimybės, kad Komisijos bylos medžiagoje gali būti kitų dokumentų, kurie būtų svarbūs analizei.

134. Kaip pažymėjo Ombudsmenas šio sprendimo 115 punkte, *bet* koks procedūrinis pažeidimas gali būti laikomas netinkamo administravimo atveju, net jei atliekant šį tyrimą nebuvo įrodyta, kad šis procedūrinis pažeidimas yra teisės į gynybą pažeidimas. Ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija tinkamai neatsižvelgė į 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą. Todėl, nepadarydamas jokios išvados dėl galimo Komisijos padaryto Intel teisės į gynybą pažeidimo [100] , Ombudsmenas daro išvadą, kad Komisija įvykdė netinkamo administravimo atvejį, tinkamai neatsižvelgdama į 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą.

135. Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 5 dalyje teigiama, kad „[*kiek įmanoma*] ombudsmenas ieško sprendimo su atitinkama institucija ar įstaiga, kad būtų pašalintas netinkamo administravimo atvejis ir patenkintas skundas.“ Savo laiške, kuriuo pradedamas šis tyrimas, ombudsmenas paklausė Komisijos, ar, remiantis posėdyje dalyvaujančių Komisijos pareigūnų užrašais, vis dar įmanoma prašyti Dell pasirašyti 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdžio protokolą. Savo nuomonėje Komisija atsakė, kad 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešime, kuris yra vienintelis dokumentas, kuriame išdėstyta tai, kas buvo aptarta 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje, „ apibendrinami vieno iš posėdyje dalyvavusių bylų tvarkytojų įspūdžiai “ (pabraukta mano). Be to, ji pažymėjo, kad pranešimas nebuvo parengtas tam, kad jį pasirašytų ar patvirtintų kiti posėdžio dalyviai. Ji jokių metu neturėjo tapti tyrimo metu nustatytų faktų dalimi. Veikiau 2006 m. rugpjūčio 29 d. raštas buvo *tiesiog pagalbinis* dokumentas bylos tvarkytojui. Be to, ombudsmenas pažymi, kad Komisija 2009 m. gegužės 13 d. sprendimu baigė tyrimą dėl bylos COMP/37.990. Todėl dabar ji negali ištaisyti šių trūkumų. Šiomis aplinkybėmis ombudsmenas nemano, kad šiuo atveju įmanomas draugiškas sprendimas. Todėl ombudsmenas užbaigs savo tyrimą toliau pateikdamas kritinę pastabą.

B. Dėl teiginio ir susijusio teiginio, kad Komisija skatino Dell ir AMD sudaryti keitimosi informacija susitarimą, kuris leistų AMD apeiti taisykles, ribojančias AMD teisę susipažinti su Komisijos tyrimo byla

Pagrindiniai faktai

136. Byloje COMP/37.990 AMD buvo skundo pateikėja. Skundo pateikėjas, Komisijai atliekant tyrimą dėl EB 81 arba 82 straipsnio taikymo, neturi teisės per tyrimą susipažinti su bylos

medžiaga. Skundo pateikėjas gali susipažinti tik su redaguota prieštaravimo pareiškimo versija (t. y. prieštaravimo pareiškimo versija, iš kurios pašalinta „konfidenciali informacija“, pavyzdžiui, verslo paslaptys), kad jis, t. y. skundo pateikėjas, galėtų pareikšti savo nuomonę Komisijai [101].

137. Atlikdama tyrimą Komisija iš Dell gavo įvairius dokumentus. Kai kurių iš šių dokumentų informaciją Komisija naudojo 2007 m. liepos 26 d. Intel išsiųstame prieštaravimo pareiškime. Intel ir Komisija nedelsdamos pradėjo redaguotos prieštaravimo pareiškimo versijos, kuri bus nusiųsta AMD, tikslaus turinio nustatymo procesą. Intel teigė, kad tam tikra informacija, gauta iš „Dell“ ir naudojama prieštaravimo pareiškime, turėtų būti klasifikuojama kaip konfidencialios „Intel“ verslo paslaptys. Taigi Intel nesutiko, kad tokia informacija būtų įtraukta į suredaguotą prieštaravimo pareiškimo versiją.

138. 2007 m. gruodžio 10 d. bylas nagrinėjantis pareigūnas priėmė galutinį sprendimą dėl Intel pasiūlytų redakcijų priimtumo. Remiantis šiuo sprendimu, galutinė nekonfidenciali nekonfidenciali prieštaravimo pareiškimo versija buvo sukurta ir 2007 m. gruodžio 21 d. arba apie ją perduota AMD.

Ombudsmenui pateikti argumentai [102]

139. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija apėjo taikytinas taisykles, susijusias su galimybe susipažinti su byla, padėdama ir (arba) skatindama „Dell“ ir AMD sudaryti *susitarimą dėl galimybės susipažinti su byla*. Skundo pateikėjo teigimu, **[susitarimas]** buvo neteisėtas ir suteikė AMD galimybę susipažinti su „konfidencialiais bylos dokumentais“, kuriuos „Dell“ pateikė Komisijai Komisijos tyrimo metu. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija bent jau „toleravo“ AMD/Dell **[susitarimą]**, leisdama AMD naudoti šiuos dokumentus žodiniame bylos nagrinėjime, surengtame po to, kai Intel buvo pateiktas prieštaravimo pareiškimas [103].

140. Skundo pateikėjas teigė, kad, nors Komisija, siekdama nustatyti įmonei „Dell“ prieštaravimo pareiškimo ištrauką, pageidavo, kad „Dell“ praneštų AMD, ir **[susitarimą]**, kurį ji skatino, AMD niekada nebūtų gavusi priegios prie tam tikros pagrindinės medžiagos, kurią ji naudojo žodiniame bylos nagrinėjime. Skundo pateikėjo nuomone, **šios medžiagos** naudojimas akivaizdžiai pažeidė Intel teisę į gynybą.

141. Savo teiginiui pagrįsti skundo pateikėjas nurodė 2008 m. rugsėjo 18 d. Dell išorės advokato Ombudsmenui raštą, kuriame Dell advokatas teigia, kad:

„[Dell] suprato, kad prieštaravimo pareiškime Komisija naudojo keletą Komisijai pateiktų „Dell“ dokumentų citatų... Komisija paprašė Dell ir leido naudoti tokias kotiruotes (kai kuriose iš jų buvo konfidencialių verslo paslapčių) Intel atžvilgiu pagal susitarimą dėl informacijos neatskleidimo su Intel. Be to, „Dell“ pateikė Komisijai redaguotą ir nekonfidencialią AMD ir kitų trečiųjų šalių kotiruočių versiją, kad būtų išvengta ilgų diskusijų dėl prašymų užtikrinti konfidencialumą, Komisija pasiūlė bendrovei „Dell“ sudaryti susitarimą dėl informacijos neatskleidimo su AMD patarėjais ir ekonomistais dėl dalijimosi Dell dokumentais, naudojamais [pareiškime apie kaltinimus].

142. Skundo pateikėjo nuomone, Komisija paragino įmonę „Dell“ pateikti AMD pateikto prieštaravimo pareiškimo ištrauką, pažeidžiant Reglamento Nr. 773/2004 8 straipsnio 1 dalį ir bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnį. Skundo pateikėjo nuomone, šis nusižengimas paneigia Komisijos teiginį, kad Dell veikė savo iniciatyva. Tai buvo dar rimtesnė, nes Komisija žinojo, kad tuo metu, kai ji skatino Dell pateikti šią medžiagą AMD, Intel prašymai dėl konfidencialumo vis dar buvo svarstomi.

143. Skundo pateikėjas taip pat pateikė Ombudsmenui 2007 m. rugsėjo 3 d. Dell išorės advokato (C) elektroninį laišką, kuriame C informavo kolega, kad Komisijos pareigūnas (D) paskambino C, kad paklaustų, ar „Dell“ „*svarstys galimybę pasinaudoti [pasikeitimo informacija] su AMD susitarimu, panašiu į tą, kurį [Dell] sudarė su Intel dėl [prieštaravimo pareiškimo] citatos*“. [104]

144. Skundo pateikėjas taip pat pateikė Ombudsmenui 2007 m. rugpjūčio 14 d. Dell išorės patarėjo laišką Komisijai. Skundo pateikėjo teigimu, rašte patvirtinama, kad jau 2007 m. rugpjūčio 9 d. Komisija įmonei „Dell“ pateikė citatų sąrašą iš konfidencialios prieštaravimo pareiškimo versijos. Minėtame rašte „Dell“ advokatas paaiškino Komisijai, kad informacija, kurią Dell prašė laikyti konfidencialia, yra susijusi, *be kita ko*, su „Dell“ „*konfidencialiais verslo sandoriais ir derybomis su Intel*“. Kitaip tariant, skundo pateikėjo teigimu, informacija, kurią „Dell“ prašė laikyti konfidencialia, buvo susijusi ne tik su „Dell“, bet veikiau su konfidencialiais „Dell“ ir „Intel“ sandoriais ir derybomis. Tai atspindėjo teiginį, kurį Intel taip pat pateikė diskusijose dėl prieštaravimo pareiškimo išbraukimo tiek su bylos grupe, tiek su bylas nagrinėjančiu pareigūnu. Skundo pateikėjo teigimu, šis raštas įrodė, kad Dell jau buvo informavusi Komisiją, kad atrinktose citatose buvo ne tik Dell verslo paslapčių, bet ir Intel verslo paslapčių ir (arba) kitos konfidencialios informacijos (kurios atskleidimas AMD, Dell negalėjo leisti), nors 2007 m. rugsėjo 3 d. Komisija pasiūlė Dell sudaryti **[susitarimą]** su AMD.

145. Skundo pateikėjas taip pat pateikė Ombudsmenui 2007 m. rugpjūčio 23 d. vidaus laišką iš C (Dell išorės advokatas). Elektroninis laiškas susijęs su C ir Komisijos pareigūno (D) pokalbiu telefonu, kuriame C paaiškino, kad „*dauguma citatų gauta iš konfidencialių derybų su Intel arba pačios [Dell] vidaus tiekimo strategijos vertinimų*“. Pasak skundo pateikėjo, šis elektroninis laiškas patvirtina išvadą, kad tuo metu, kai Komisija pasiūlė Dell sudaryti **[susitarimą]** su AMD ir pateikti jai tam tikras citatas iš pranešimo apie kaltinimus konfidencialios versijos, Komisija žinojo, kad pagal tokį susitarimą AMD atskleistina informacija taip pat bus susijusi su Intel verslo paslaptimis arba kita konfidencialia informacija.

146. Skundo pateikėjas taip pat pateikė ombudsmenui 2007 m. rugsėjo 25–26 d. elektroninius laiškus tarp C ir D. Skundo pateikėjo teigimu, šis pasikeitimas e. paštu patvirtina, kad Komisija paragino „Dell“ sudaryti **[susitarimą]** su AMD ir pateikti jai konfidencialią prieštaravimo pareiškimo medžiagą. 2007 m. rugsėjo 26 d. elektroniniame laiške D padėjo C. „*už jūsų konstruktyvią pagalbą šiuo klausimu*“. Skundo pateikėjo nuomone, D. padėka už Dell „*konstruktyvią pagalbą*“ neginčytinai patvirtina, kad Komisija palankiai įvertino tai, jog Dell buvo pasirengusi sudaryti **[susitarimą]** su AMD ir kad Komisija skatino ir skatino šį susitarimą.

147. Skundo pateikėjo teigimu, 2007 m. spalio 16 d. Komisija išsiuntė Intel priešpriešinį pasiūlymą dėl redaguotos prieštaravimo pareiškimo versijos. Tame pačiame rašte Komisija Intel paaiškino, kad „*kai kurie pirminės įrangos gamintojai nusprendė*“ pateikti AMD konfidencialią informaciją, kuri „*gali būti cituojama prieštaravimo pareiškime ir gali būti išbraukta prieštaravimo pareiškimo versijoje, kurią Komisija pateiks AMD*“. Skundo pateikėjas teigė, kad, nepaisant to, jog ji jau gavo AMD/Dell susitarimo kopiją, *Komisija informavo Intel, kad „jeigu Komisijai būtų pranešta apie tokį keitimąsi informacija, ji nebelaikys atitinkamos informacijos konfidencialia AMD atžvilgiu.*“ Tada „Intel“ Komisijai elektroniniu paštu susisiekė su bylas nagrinėjančiu pareigūnu dėl 2007 m. spalio 16 d. Komisijos rašto ir apie tokio požiūrio pasekmes tyrimą reglamentuojančioms konfidencialumo nuostatomis [105] .

148. Tačiau skundo pateikėjo teigimu, kai bylas nagrinėjantis pareigūnas apklausė bylą nagrinėjančią grupę dėl tokių susitarimų buvimo, bylų grupė paneigė, kad jai buvo pranešta apie tokį susitarimą. Skundo pateikėjo nuomone, tai akivaizdžiai nepaisė ankstesnio D. susirašinėjimo su Dell. 2007 m. spalio 18 d., praėjus beveik mėnesiui po to, kai Dell pateikė galutinį projektą D., bylas nagrinėjantis pareigūnas Intel pranešė, kad apie tokius **[susitarimus]** *nebuvo „bet kokia forma pranešta bylų grupei, kaip man buvo patvirtinta.*“ Todėl skundo pateikėjo teigimu, bylas nagrinėjantis pareigūnas atsisakė tęsti tyrimą, atmesdamas Intel teiginius kaip „*visiškai hipotetinius*“ ir nurodydamas, kad tolesnis tyrimas gali būti pateisinamas, jei toks susitarimas kada nors būtų įvykdytas. Skundo pateikėjas nurodė, kad bet kuriuo atveju bylas nagrinėjantis pareigūnas pasiūlė Intel, kad dvišaliai privačių šalių susitarimai dėl keitimosi tam tikra informacija gali nepatekti į administracinės procedūros taikymo sritį [106] .

149. Kaip įrodymus skundo pateikėjas taip pat nurodė, kad per 2008 m. kovo 12 d. žodinį bylos nagrinėjimą AMD išorės advokatas nurodė:

„ **[Redaguota]** “

150. Skundo pateikėjo teigimu, Teisingumo Teismas įgaliojo, kad „*trečiajai šaliai, pateikusiai skundą, jokiais aplinkybėmis negali būti suteikta galimybė susipažinti su dokumentais, kuriuose yra verslo paslapčių.*“ [107] Pasak skundo pateikėjo, neginčijama, kad per žodinį bylos nagrinėjimą AMD buvo leista naudoti konfidencialius Dell bylos dokumentus **[redaguoti]** .

151. Skundo pateikėjas teigė, kad Komisija nesilaikė tokio „*švelnaus požiūrio*“ į kitus trečiųjų šalių susitarimus, kai manė, kad ji to nedarė savo interesais. Priešingai, Komisija labai atidžiai prižiūrėjo Intel ir OEM sudarytus susitarimus dėl galimybės susipažinti su byla [108] .

152. Be to, Komisija prieštaravo tam, kad Intel, atsakydama į FPK neoficialius ir oficialius prašymus pateikti prieštaravimo pareiškimo kopiją, pateiktą FPK prieštaravimo pareiškimo kopiją. Abiem šiais atvejais Komisija pasinaudojo savo, kaip bylos medžiagos saugotojos ir bylos konfidencialumo sergėtojos, įgaliojimais, priešingai nei ji laikėsi dėl AMD/Dell **[susitarimo]** .

153. Skundo pateikėjas teigė, kad tai, jog Komisija neapsaugojo savo bylos konfidencialumo ir nesilaikė EB 287 straipsnyje, Reglamente Nr. 1/2003 ir Reglamente 773/2004 numatytų

taisyklių dėl galimybės susipažinti su byla, yra sunkus ir tyčinis Komisijos pareigos laikytis EB sutarties pažeidimas. Skundo pateikėjo nuomone, šiuo Komisijos įsipareigojimų pagal Sutartį pažeidimu taip pat pažeidžiamas Europos gero administracinio elgesio kodekso 4 straipsnis (pagal kurį pareigūnai privalo veikti pagal įstatymus ir taikyti Bendrijos teisės aktuose nustatytas taisykles ir procedūras), taip pat 10 straipsnis (teisėti lūkesčiai), 8 straipsnis (nešališkumas ir nepriklausomumas) ir 9 straipsnis (objektyvumas).

154. Savo 2009 m. kovo 20 d. ir 2009 m. birželio 10 d. nuomonėse ombudsmenui Komisija pažymėjo, kad pati „Dell“ dvišaliu pagrindu pasikeitė informacija su AMD. Ji nurodė, kad iš Dell ir Intel Ombudsmenui pateiktos medžiagos nematyti, kad Komisija pati atskleidė informaciją AMD pažeisdama EB 287 straipsnį. Komisija teigė, kad Intel nepateikė Ombudsmenui jokių įrodymų, kodėl Intel yra teisiškai suinteresuota, kad Dell ir AMD keistųsi informacija. Tokie įrodymai būtų reikalingi, nes Komisija galutinai nepriėmė jokių Intel prašymų dėl konfidencialumo, susijusių su šia informacija.

155. Komisija padarė išvadą, kad Dell savo noru nusprendė su AMD keistis, jos nuomone, nuosavybės teise priklausančia informacija. Vertinant netinkamą administravimą nebuvo svarbu, ar Dell pati buvo įkvėpta tai daryti iš ankstesnių mainų su Intel, kur Komisija tik iš pradžių dalyvavo ir kuriuos vėliau savo iniciatyva vykdė Dell. Komisija teigė, kad „Dell“ galėjo visiškai laisvai pateikti informaciją nekonfidencialioje versijoje pagal Komisijos įprastą procedūrą. Tačiau ji nusprendė keistis informacija dvišaliu pagrindu su AMD. Komisija nurodė, kad Dell nesikonsultavo su Komisija prieš sudarydama susitarimą su AMD. Komisijos nuomone, tai nepaliko galimybės priskirti šį keitimąsi informacija Komisijai, o tai būtų svarbu pagal EB sutarties 287 straipsnį.

156. 2009 m. balandžio 14 d. ir 2009 m. balandžio 16 d. skundo pateikėjas pateikė pastabas dėl 2009 m. kovo 20 d. Komisijos nuomonės. Skundo pateikėjas nurodė, kokie, jo nuomone, buvo Komisijos bandymai paneigti jos vaidmenį, susijusį su AMD/Dell **[susitarimu]**. Jis nurodė, kad 2009 m. kovo 20 d. nuomonėje Komisija siekė suabejoti Dell išorės advokato 2009 m. rugsėjo 18 d. rašte pateiktą įvykių aprašymu. Tačiau ji nepateikė jokių savo teiginį pagrindžiančių įrodymų. Veikia Komisija tik nurodė, kad ji „*patikrino savo įrašus*“ ir „*nenurodė, kad toks pasiūlymas buvo pateiktas ar net kad toks telefono skambutis [kaip aprašytas nuo rugsėjo 3 d.] [109] būtų įvykęs*“. Tuo remdamasi Komisija toliau „padarė išvadą“, kad „Dell“ sudarė susitarimą „*savo noru*“. Skundo pateikėjo nuomone, šiai nepagrįstai išvadai prieštarauja Dell išorės advokato pateiktas įvykių aprašymas ir 2007 m. rugsėjo 25–26 d. Dell išorės advokato ir D. elektroniniai laiškai. Priešingai, skundo pateikėjo nuomone, Komisija nepateikė jokių įrodymų, kad ji apklausė D. ar kitus bylų grupės narius dėl šių įvykių; jame neapibūdinama, kurie įrašai buvo patikrinti ir ar juose yra atitinkamų bylų grupės narių telefoninių pokalbių išsklotinės; ir ji nepateikia jokių dokumentinių įrodymų, pagrindžiančių jos „išvadą“, kad „Dell“ advokatas be akivaizdaus motyvo būtų išradęs ar neteisingai nurodęs atitinkamus faktus.

157. Skundo pateikėjas taip pat nurodė, kad nors 2009 m. kovo 20 d. nuomonėje Komisija nurodė parengusi pranešimą dėl 2007 m. rugpjūčio 30 d. „*aukšto lygio pokalbių telefonu*“ su „Dell“, Komisija nepaaiškino, kaip 2007 m. rugpjūčio 30 d. vykusio pokalbio detalės galėtų paneigti aiškius įrodymus, kuriuos ji vėliau pasiūlė, gavo ir peržiūrėjo (pakeistą) **AMD** /Dell

[susitarimą] .

158. Skundo pateikėjas taip pat nurodė, kad 2009 m. kovo 20 d. nuomonėje Komisija pripažįsta, jog a) ji peržiūrėjo AMD/Dell susitarimą (taip paneigdamą savo tvirtinimą bylas nagrinėjančiam pareigūnui, kad jam nebuvo „pranešta“ apie tokį dokumentą), b) dokumentu akivaizdžiai buvo siekiama suteikti AMD „galimybę susipažinti su byla“ ir c) Komisija vėliau bandė „Dell“ pateikti pasiūlymus dėl susitarimo. Atsižvelgiant į šiuos faktus, Komisijos „išvada“, kad „Dell“ nesikonsultavo su Komisija prieš sudarydama susitarimą su AMD, paprasčiausiai yra nepatikima.

159. Galiausiai skundo pateikėjas pažymėjo, kad 2009 m. kovo 20 d. nuomonėje Komisija nurodė, jog „neturi jokių požymių, kad AMD gavo tik jos teisę atitinkančią informaciją, t. y. ištraukas iš 2007 m. liepos 26 d. Komisijos prieštaravimo pareiškimo“. Skundo pateikėjo teigimu, Komisijos teiginys yra akivaizdžiai neteisingas, nes i) prieš tai, kai 2007 m. gruodžio mėn. buvo galutinai pašalintas prieštaravimo pareiškimas, AMD neturėjo teisės gauti jokie prieštaravimo pareiškimo medžiagos; ir ii) AMD, kaip gerai žinoma Komisijai, gavo prieigą prie medžiagos, kuri iš tikrųjų buvo pašalinta iš prieštaravimo pareiškimo. Skundo pateikėjo teigimu, Komisijos veiksmais veiksmingai panaikinta konfidencialios informacijos apsauga Komisijos procedūrose ir panaikintas bylas nagrinėjančio pareigūno, kaip prieštarų prašymų dėl konfidencialumo galutinio arbitro, vaidmuo. Be to, Komisija dar labiau apsunkino savo nusižengimą, leisdama AMD naudoti **[šią medžiagą žodiniame bylos nagrinėjime]** .

160. 2009 m. birželio 10 d. antroje nuomonėje Komisija paaiškino, kad Komisijos prieštaravimo pareiškimo adresatų teisės susipažinti su byla teisinis pagrindas yra numatytas Reglamento Nr. 1/2003 27 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 773/2004 15 straipsnio 2 dalyje. Pagal šias nuostatas Intel turėjo teisę susipažinti su visa Komisijos byloje esančia informacija, „išskyrus vidaus dokumentus, kitų įmonių verslo paslaptis ar kitą konfidencialią informaciją.“ Reglamente (EB) Nr. 773/2004 nurodytų nekonfidencialių versijų nustatymas yra sudėtingas veiksmas, nes kiekvienos informacijos konfidencialumas turi būti pagrįstas ir turi būti suderintas su prieštaravimo pareiškimo adresato teise į gynybą. Šioje byloje šis procesas buvo ypač sudėtingas ir intensyvus, nes bylos medžiagoje buvo keli šimtai tūkstančių puslapių.

161. Komisija nurodė, kad Intel byloje ji įgyvendino minėtas nuostatas taikydama „derybų procedūrą“. Tokia procedūra pirmą kartą buvo taikoma Intel galimybei susipažinti su byla po 2007 m. liepos 26 d. pirmojo prieštaravimo pareiškimo (tai Komisijai pasiūlė kitas OEM, kuris Komisijai pateikė informaciją savo tyrimo metu).[10] Tokių veiksmų loginis pagrindas buvo tai, kad priešingu atveju OEM būtų privalėjusi skirti daug laiko ir išteklių, kad pašalintų savo didelį indėlį į Komisijos bylą. Esminis šios procedūros elementas buvo tai, kad Intel, užuot gavusi prieigą tik prie redaguotos *informacijos, kurią tam tikri informacijos teikėjai* pateikė, kad ją būtų galima įtraukti į Komisijos bylą, sudarė susitarimus gauti visą šią *informacijos teikėjų pateiktą informaciją* arba pagrindines jos dalis neredaguota forma (t. y. įskaitant visą konfidencialią informaciją). Mainais „Intel“ sutiko apriboti prieigą prie šios informacijos ribotam asmenų ratui (t. y. „Intel“ išorės konsultantams ir ekonomikos konsultantams, o kai kuriais atvejais tam tikriems vidaus konsultantams). Apibendrinant, sprendimas, dėl kurio susitarė „Intel“ ir „*informacijos teikėjai*“, užkirto kelią Intel prieigai prie informacijos darbuotojams, dirbantiems su kasdiene

bendrovės veikla. Tokie susitarimai, Komisijos teigimu, plačiai naudojami JAV antimonopolinėse bylose, pavyzdžiui, byloje, kurią šiuo metu nagrinėja Intel ir AMD Delavero apygardos teisme. Komisija pažymėjo, kad Intel byloje šis požūris buvo grindžiamas įvairiomis priežastimis, *be kita ko*, a) didele bylos medžiaga, dėl kurios procedūra būtų labai vėluojama ir informacijos teikėjai patirtų neproporcingai didelių išlaidų parengdami nekonfidencialias pateiktų dokumentų versijas, ir b) informacijos atskleidimo byloje AMD/Intel byloje JAV, kurioje iš esmės ta pačia informacija buvo reguliariai keičiamasi tokiomis sąlygomis, kurios yra panašios į susitarimus, kuriuos Intel sudarė per Komisijos procedūrą [111].

162. Komisija nurodė, kad kelios šalys sudarė tokius susitarimus su Intel. Tačiau Intel ir Dell sudarytas susitarimas skyrėsi nuo kitų, nes jis apėmė tik ribotą Dell pateiktos informacijos dalį. Netrukus po to Komisija, remdamasi Intel pastabomis, pažymėjo, kad Dell iš tikrųjų pateikė Intel daug daugiau informacijos neredaguota forma. Komisija paklausė Dell, kodėl taip atsitiko, ir sužinojo, kad Dell sudarė kitą susitarimą su Intel.

163. Atsižvelgdama į visa tai, kas išdėstyta, Komisija pažymėjo, kad galimybė sudaryti keitimosi informacija susitarimus yra galimybė, kurią „Dell“ aptarė ir išnagrinėjo gerokai iki 2007 m. rugpjūčio 30 d., kai, Komisijos teigimu, su „Dell“ buvo surengtas aukšto lygio pokalbis telefonu. Tuo metu arba netrukus po to Dell savo iniciatyva vykdė tokį keitimąsi informacija su AMD.

164. Toliau Komisija nurodė, kad 2008 m. rugsėjo 18 d. laiške ombudsmenui Dell advokatas teigia, jog „Komisija pasiūlė, kad „Dell“ taip pat sudarytų [susitarimą dėl keitimosi informacija] su AMD konsultantais ir ekonomistais“. Komisijos nuomone, pirmiausia reikėtų pabrėžti, kad Dell galėjo visiškai laisvai pasirinkti tokį susitarimą. „Dell“ motyvai sudaryti šį susitarimą Komisijai nežinomi. Viena iš galimų paskatų pirminės įrangos gamintojams sudaryti tokį susitarimą buvo vengti pagrįsti ir pagrįsti Komisijai kiekvieną prašymą užtikrinti konfidencialumą AMD *atžvilgiu* (reikėtų priminti, kad AMD turėjo teisę gauti „*prasmingą*“ nekonfidencialią prieštaravimo pareiškimo versiją). Komisijos teigimu, kitos paskatos yra įsivaizduojamos ir galėjo turėti įtakos bendrovei „Dell“. Bet kuriuo atveju ji, t. y. Komisija, neprivalėjo Dell sudaryti susitarimo su AMD. Tačiau, kaip ir „Intel“ ir informacijos teikėjų dvišalių susitarimų atveju, Komisija negalėjo tiesiog ignoruoti tokių susitarimų galimybes.

165. Pasak Komisijos, Komisija vidaus lygmeniu pradėjo svarstyti galimybę sudaryti susitarimą tarp „Dell“ ir AMD po aukšto lygio pokalbio telefonu su „Dell“ 2007 m. rugpjūčio 30 d. [112] B (Dell generalinis advokatas) ir „Dell“ išorės konsultantai (vienas iš jų buvo asocijuotasis asmuo, kurį Komisija tariamai pakvietė po dviejų darbo dienų) dalyvavo šiame kvietime. Iš šio telefono skambučio darbotvarkės, kuri buvo nusiųsta Dell *prieš šį susitikimą* [113], *aiškiai matyti, kad Komisija ketino išsamiai aptarti Dell prašymus dėl konfidencialumo AMD atžvilgiu*, remdamasi Komisijos įprasta procedūra pagal Reglamentą Nr. 773/2004. Šioje darbotvarkėje nebuvo paminėtas joks kitas variantas. Komisijos teigimu, per šį skambutį buvo aptartos įvairios galimybės, įskaitant Dell žinomą keitimosi informacija susitarimą, grindžiamą jau galiojančiu ir nesenai su Intel sudarytu dvišaliu susitarimu. Tikėtina, kad per šį telefono skambutį arba B., arba Dell išorės advokatas iš pradžių paminėjo dvišalio keitimosi informacija galimybę ir su AMD, nes Komisijos parengtoje ir prieš skambutį Dell išsiųstoje darbotvarkėje šis punktas nebuvo paminėtas. Bet kuriuo atveju akivaizdu, kad per šį pokalbį AMD-Dell susitarimo dėl

keitimosi informacija idėja buvo paneigta. Kaip patvirtino Komisijos vidaus e. laišakai, tik po šio skambučio Komisija pradėjo vidaus diskusijas įvairiais klausimais, susijusiais su tokiu AMD-Dell keitimusi. Tai apėmė diskusijas, *inter alia*, su Komisijos Teisės tarnyba. Taigi Intel aprašyme, kaip atsirado Dell-AMD susitarimo idėja ir jos rėmimasis tam tikra atrankine informacija, kurią Dell pateikė nuosekliai, pateikiami faktai, kuriais siekiama sudaryti įspūdį, kad Komisija būtų pasiūliusi Dell-AMD susitarimą. Iš tikrųjų Komisija pirmą kartą susidūrė su šia galimybe 2007 m. rugpjūčio 30 d. telefonu su Dell ir tik tada pradėjo ją analizuoti viduje.

166. Anot Komisijos, 2007 m. rugsėjo 25 d. Dell nusiuntė jai pasirašytą susitarimą, t. y. prieš Komisijai užbaigiant vidaus analizę. Tai buvo vienintelė susitarimo versija, kurią Komisija matė iki 2009 m. birželio 8 d. Tačiau šis susitarimas iš esmės prieštarauja siauresnei skundo pateikėjo teisės susipažinti su informacija pagal Bendrijos teisę taikymo sričiai. Taip visų pirma buvo dėl to, kad susitarime buvo kalbama apie AMD „galimybę susipažinti su byla“. Tačiau AMD, kaip skundo pateikėja, turėjo ne teisę susipažinti su Komisijos byla, o tik teisę gauti nekonfidencialią prieštaravimo pareiškimo versiją. Nors „*termininiai pareiškimai*“ tokiam susitarime teisiškai nebuvo tiesiogiai susiję su Komisija, susitariančiosios šalys būtų sudariusios susitarimus, kurie *prima facie* prieštarautų administracinei procedūrai. Dell išorės advokatas, kuris jį išsiuntė Komisijos bylų grupės D., paaiškino, kad susitarimas dar nebuvo įvykdytas. Tai matyti iš vidaus e. laiško, kurį D. nusiuntė savo vadovams po to, kai buvo gautas susitarimas. Komisija pranešė Dell, kad gautas susitarimas prieštarauja jos pozicijai per kelis telefono skambučius, tačiau šių pranešimų rašytinių įrašų nėra.

167. Komisijos teigimu, 2007 m. lapkričio 13 d. raštu AMD informavo Komisiją, kad ji su Dell sudarė susitarimą dėl keitimosi informacija, nepranešusi Komisijai apie patį sudarytą susitarimą. Tai atitinka bylas nagrinėjančio pareigūno 2007 m. spalio 18 d. raštą Intel, kuriame teigiama, kad „[Intel] paminėti susitarimai nebuvo informuoti bylas nagrinėjančio pareigūno. Apie juos nebuvo kaip nors pranešta bylų grupei, kaip man buvo patvirtinta, ir 2008 m. gegužės 7 d. bylas nagrinėjančio pareigūno laišką Intel, kuriame teigiama, kad „toks susitarimas, apie kurio tekstą man nebuvo pranešta, kurį sudarė šalis, neturinti teisės į gynybą ar teisę susipažinti su byla, yra tik dvišalis ir neįpareigoja Komisijos ir nesuteikia jai įgaliojimų.“

168. Todėl, siekdama paaiškinti Ombudsmeno įvykių grandinę, Komisija paprašė AMD pateikti jai galutinę susitarimo, kuris galiausiai buvo įvykdytas tarp „Dell“ ir AMD ir pagal kurį abi bendrovės pasikeitė informacija, kopiją [114]. Komisija taip pat paprašė AMD aprašyti veiksmus, kurių imtasi po to, kai buvo sudarytas pradinis AMD ir Dell susitarimo projektas, po kurio buvo pasirašytas ir įvykdytas galutinis susitarimas. AMD tai padarė 2009 m. birželio 8 d. raštu, kurį 2009 m. birželio 10 d. patikrino Ombudsmenas. **[Redaguota]**. Iš įvykdytos sutarties, pridėto prie AMD rašto, matyti, kad vėliau Dell ir AMD sudarė ir įvykdė iš esmės kitokį susitarimą nei tas, kurį Dell perdavė Komisijai prieš tris savaites. **[Redaguota]** [115]

169. Tada Komisija pagal įprastą procedūrą suteikė įmonei AMD galimybę susipažinti su nekonfidencialia prieštaravimo pareiškimo versija. Per šią procedūrą 2007 m. gruodžio 21 d. raštu AMD gavo nekonfidencialią prieštaravimo pareiškimo versiją.

170. Komisija atkreipė dėmesį į Intel argumentą, kad kadangi informacija, kurią Dell suteikė

AMD, yra „*Intel verslo paslaptys*“, ji yra suinteresuota Dell ir AMD susitarimu dėl keitimosi informacija. Komisija pirmiausia pateikė Ombudsmenui išsamius argumentus dėl to, kodėl, jos nuomone, Intel argumentai dėl konfidencialumo iš tikrųjų nėra pagrįsti. Tada Komisija priminė, kad Dell gali visiškai laisvai disponuoti savo informacija, kaip nori. Komisija taip pat pažymėjo, kad ji neįpareigojo Dell pateikti savo informacijos AMD.

171. Dėl Intel kaltinimo dėl netinkamo administravimo, pateikto 2008 m. liepos 10 d., 2008 m. rugsėjo 18 d. ir 2009 m. balandžio 14 d. pastabose, Komisija nurodė, kad Intel teigė, jog Komisija suteikė AMD „*galimybę susipažinti su savo byla*“, pažeisdama Reglamento Nr. 773/2004 8 straipsnio 1 dalį, Reglamento Nr. 1/2003 28 straipsnį ir EB sutarties 287 straipsnį. Tačiau savo 2009 m. balandžio 14 d. pastabose Intel taip pat teigia, kad Komisija paragino „Dell“ pateikti 2007 m. liepos 26 d. prieštaravimo pareiškimo AMD ištraukas, pažeidžiant Reglamento Nr. 773/2004 8 straipsnio 1 dalį ir bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnį.

172. Dėl 2008 m. kovo 11–12 d. Komisijos žodinio bylos nagrinėjimo organizavimo Komisija pažymėjo, kad AMD nebuvo leista dalyvauti *uždaruose* posėdžiuose, kuriuose su Intel buvo aptarti Dell Komisijai pateikti faktai. **[Redaguota]** [116]

173. Be to, Komisija tvirtino, kad Intel savo byloje nurodytose teisės nuostatose yra įvairių Komisijai privalomų taisyklių ir principų ir kad kiekvienoje iš šių taisyklių ir principų yra nustatytos sąlygos ir apribojimai. EB sutarties 287 straipsnyje ir atitinkamose Reglamento Nr. 1/2003 bei Reglamento Nr. 773/2004 [117] nuostatose Bendrijos pareigūnams nustatyta pareiga neatskleisti informacijos, kuri laikoma profesine paslaptimi. Reglamento Nr. 773/2004 8 straipsnio 1 dalyje, kuri, Komisijos nuomone, yra pagrindinis Intel ieškinio dėl netinkamo administravimo pagrindas, kalbama apie Komisijos pareigas skundo atmetimo atveju. Todėl ji netaikytina šioje byloje, nes Komisijos pareiga pateikti AMD nekonfidencialią prieštaravimo pareiškimo kopiją kyla iš Reglamento Nr. 773/2004 6 straipsnio. Reglamento (EB) Nr. 773/2004 16 straipsnyje nustatytos taisyklės, kuriomis remdamasi Komisija savo byloje nurodo konfidencialią informaciją, kurios „*Komisija neperduoda arba neleidžia su ja susipažinti*“. Galiausiai bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų [118] 9 straipsnyje nustatyta procedūra, pagal kurią Komisija atskleidžia informaciją, jei ji nustato, kad tokia informacija nėra saugoma kaip verslo paslaptis, arba jei nustato, kad yra viršesnis interesas, pateisinantis informacijos atskleidimą, nepaisant jos konfidencialaus pobūdžio, t. y. taikant procedūrą, pagal kurią pirmiausia reikia priimti motyvuotą sprendimą, apie kurį pranešama atitinkamai įmonei.

174. Intel neginčija, kad nagrinėjamu atveju būtų Dell, o ne Komisija, perdavė informaciją AMD, todėl keitimasis informacija vyko *inter partes*. Visi pirmiau išvardyti įpareigojimai aiškiai taikomi tik tais atvejais, kai pati Komisija atskleidžia informaciją. *Inter partes* reguliariai keičiasi informacija tuo pat metu, kai vyksta antimonopolinės procedūros. Šiuo atveju Komisija žinojo apie tokį galimą keitimąsi informacija ir pareiškė savo nuomonę dėl jų tinkamumo **[pakeitė]**. Tačiau tai negali būti vertinama kaip bet koks veiksmas, kuriuo remiantis faktinis keitimasis *inter partes* galėtų būti priskirtas Komisijai.

175. Todėl, Komisijos nuomone, kai Intel priekaištauja Komisijai, kad „*AMD gavo prieigą prie*

konfidencialios informacijos, prie kurios ji neturėjo teisės susipažinti “ arba kad „AMD neturėjo teisės gauti jokios SO medžiagos“, Intel painioja du klausimus, t. y., pirma, veiksmus, nesusijusius su administracine procedūra, ir, antra, teises ir pareigas šioje procedūroje bei Komisijos vaidmenį. Darytina išvada, kad dėl to, jog Dell ir AMD dvišaliu pagrindu pasikeitė tam tikra informacija, Komisija veikė neteisėtai, yra neteisinga ir klaidinanti. Iš tiesų bet kokios informacijos konfidencialumas yra išimtinai Komisijos administracinėje procedūroje. Be procedūros, nėra abstrakčios „teisės“, nesvarbu, ar ji būtų teigiama, ar neigiama, į „informaciją“, kaip suponuoja Intel argumentas. Tai, kad prieš priimant galutinį bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimą AMD negalėjo teisėtai gauti informacijos per administracinę procedūrą ir todėl galėjo gauti iš Dell informacijos pagal susitarimą dėl keitimosi informacija, kurios ji nebūtų gavusi iš Komisijos, nėra susijusi su Komisija, nes nei pagal Dell-AMD susitarimą, nei jos pareigos nebuvo kildinamos iš Dell-AMD susitarimo. Kalbant apie Komisijos vaidmenį ir administracinę procedūrą, jos nuomone, vienintelis klausimas yra tai, ar Komisija kokiu nors būdu atskleidė turimą informaciją. Kaip matyti iš to, kas išdėstyta, Komisija per administracinę procedūrą tiesiogiai ar netiesiogiai neatskleidė jokios konfidencialios informacijos. Be to, Komisija neturi įgaliojimų, jau nekalbant apie pareigą, neleisti trečiosioms šalims atskleisti informacijos, kurią jos pateikė Komisijai, bet kurią jau turėjo prieš Komisijai pradedant tyrimą. Vienintelis būdas nustatyti prašymo dėl konfidencialumo pagrįstumą yra sprendimas suteikti galimybę susipažinti su informacija ir taip atmesti prašymą laikyti informaciją konfidencialia arba neleisti susipažinti su informacija. Tokio keitimosi informacija *inter partes* atveju Komisija neturi teisinio pagrindo kištis į informacijos teikėjo sprendimą dalytis su kitomis bendrovėmis jo turima informacija.

176. Galiausiai Komisija pažymi, kad Intel nuoroda į bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnį nepagrindžia jokio kaltinimo dėl netinkamo administravimo. Bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnis nėra Komisijos pareiga, o tik įgalioja bylas nagrinėjančią pareigūną pagrįstu sprendimu atmesti prašymus dėl konfidencialumo. Kaip matyti iš bylas nagrinėjančio pareigūno 2007 m. gruodžio 10 d. rašto, šis raštas nėra sprendimas pagal bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnį. Taigi, net darant prielaidą, kad Intel teiginys, jog Komisija ne tik surengė vidaus diskusijas dėl tokio požiūrio pagrįstumo, bet ir inicijavo arba skatino Dell keitimąsi informacija su AMD, yra teisingas, *quod non*, tai nebūtų prieštaraujanti jokiai normai, kurią Intel citavo grįsdama savo netinkamo administravimo reikalavimą. Dell visada galėjo laisvai nuspręsti, ar ji nori sudaryti dvišalį susitarimą su AMD, ir tai darydama išliko vienintelė Dell atsakomybė laikytis galimų konfidencialumo susitarimų su Intel. Komisija negali nustatyti jokių kitų taisyklių ar principų, kurie teoriškai galėtų pagrįsti tariamą Intel teiginį.

177. Komisija taip pat pabrėžė, kad, kaip paaiškinta pirmiau, nepaisant to, kad privačių šalių susitarimai nėra tiesiogiai susiję su administracine procedūra, ir į tai, kad Komisija aktyviai nedalyvavo sudarant Dell/AMD susitarimą, ji vis dėlto ėmėsi aktyvių veiksmų, kad atgrasytų nuo „Dell“ ir AMD susitarimo, kurio terminijoje buvo nurodyta „galimybė susipažinti su byla“ ir Reglamento Nr. 773/2004 15 straipsnis. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymėjo, kad skundo pateikėja AMD neturėjo teisės *susipažinti su byla* pagal Bendrijos teisę. Be to, Komisija neskatino Dell pateikto susitarimo, pagal kurį Komisijos bylas nagrinėjantis pareigūnas dalyvautų kaip arbitras ir kuriame buvo nurodyta Dell galimybė atsisakyti savo teisės susipažinti su byla. Šiomis aplinkybėmis Komisija pabrėžė, kad ji nėra teisiškai įpareigota imtis tokių veiksmų, kad

atgrasytų Dell nuo tokio susitarimo sudarymo, ir kad „Dell“ ir AMD vis dėlto būtų turėjusios teisę keistis informacija, nepalikdama Komisijai galimybės to išvengti. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija teigia, kad Intel teiginiai dėl bet kokios tariamąs „galimybės susipažinti su byla“, kurią Komisija suteikė dėl „Dell/AMD“ keitimosi informacija susitarimo, yra akivaizdžiai nepagrįsti.

178. Kalbant apie Dell-AMD susitarimą dėl keitimosi informacija, Komisija laikėsi nuomonės, kad, nepaisant parengiamųjų vidaus diskusijų šiuo tikslu, ji nė viename etape „neragino“ „Dell“ ir AMD sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija, kad palengvintų savo procedūras. Visų pirma Komisija neįpareigojo „Dell“ sudaryti susitarimo su AMD. Priešingai, Komisija ėmėsi aktyvių veiksmų, kad atgrasytų nuo **[pirmojo] Dell ir AMD susitarimo projekto** vykdymo. Be to, Komisija neprivalėjo kištis į bet kokią Dell ir AMD keitimąsi informacija *inter partes*, net sužinojusi apie bendrovių ketinimą šiuo klausimu sudaryti susitarimus. Dell buvo atsakinga už galimus konfidencialumo įsipareigojimus Intel *atžvilgiu*, kai ji perdavė informaciją AMD. Komisija pateikė įmonei AMD prieštaravimo pareiškimo versiją, kurioje visa „Dell“ informacija buvo pašalinta. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija teigė, kad skundo pateikėjo teiginiai dėl netinkamo administravimo yra nepagrįsti.

179. Tolesnėse 2009 m. birželio 15 d. pastabose, pateiktose atsakant į papildomą 2009 m. birželio 10 d. Komisijos nuomonę, skundo pateikėjas nurodė tris argumentus, kuriuos Komisija pateikė savo tolesnėje nuomonėje. Tai buvo:

I) **[redaguotas]** susitarimas buvo tik „dvišalis“ Dell ir AMD susitarimas, todėl Komisija neprivalėjo imtis jokių veiksmų;

II) Komisija neprivalėjo imtis jokių veiksmų, nes susitarimas nebuvo „susitarimas dėl galimybės susipažinti su byla“ ir

III) Intel nebuvo suinteresuota, kad AMD pateikta medžiaga būtų konfidenciali, todėl ji nenukentėjo.

Jo nuomone, Komisijos pateiktas šių klausimų aiškinimas neatitinka faktinių aplinkybių, todėl negali pateisinti rimtų Bendrijos teisės pažeidimų.

180. Jo nuomone, Komisija negali pateisinti Reglamento Nr. 773/2004 6 ir 16 straipsniuose ir bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnyje nustatytų procedūrų nesilaikymo, teigdama, kad susitarimas, kurį ji skatino sudaryti ir apie kurį ji žinojo, buvo tik „dvišalis“. Jis teigė, kad Komisija yra bylos dokumentų *sergėtoja*. Todėl jai tenka pareiga užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi taisyklių, susijusių su galimybe susipažinti su byla, ir kad būtų išsaugotas bylos medžiagoje esančios informacijos konfidencialumas. Šios taisyklės apima Intel teises pagal Reglamento Nr. 773/2004 6 ir 16 straipsnius ir bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnį. Šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti, kad informacija, kurią „Intel“ laiko konfidencialia, „nepateiktų ir neleistų Komisijai susipažinti su informacija, jei joje yra bet kurio kito asmens verslo paslapčių ar kitos konfidencialios informacijos“, kol bylas nagrinėjantis pareigūnas „nenustato, kad informacija nėra apsaugota ir todėl gali būti atskleista“ ir kad

išvados buvo pateiktos atsakovui. Tuo metu Komisija buvo informuota, kad Intel rėmėsi minėtuose teisės aktuose numatyta procedūra dėl medžiagos, kurią Dell norėjo pateikti AMD. 2007 m. rugpjūčio 14 d. Dell rašte Komisija papildomai nurodė, kad ginčijamose citatose buvo konfidencialios informacijos, ir po diskusijų su Intel Komisija iš tikrųjų pranešė, kad Intel pateikė prašymus dėl šios medžiagos konfidencialumo. Vis dėlto, nepaisant šių žinių, Komisija paragino ir vėliau leido AMD susipažinti su šia medžiaga prieš bylas nagrinėjančiam pareigūnui priimant sprendimą dėl jos konfidencialumo. Taip veikdama Komisija pažeidė Reglamento (EB) Nr. 773/2004 6 ir 16 straipsnius ir bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnį.

181. Skundo pateikėjo nuomone, Komisija negali pateisinti Intel teisių apsaugos, tvirtindama, kad susitarimas buvo dvišalis arba kad AMD, Dell ir Komisijos diskusijos susijusios tik su teisine situacija, susijusia su AMD teise pagal Reglamento Nr. 773/2004 6 straipsnį. Atsižvelgdama į tai, kad Komisija pradėjo ir tiesiogiai dalyvavo perkant AMD/Dell susitarimą, Komisija negali teigti, kad susitarimas buvo tik „*dvišalis*“. skundo pateikėjo nuomone, neginčijama, kad i) Komisija pateikė įmonei „Dell“ kelias citatas iš konfidencialaus prieštaravimo pareiškimo ir ii) pasiūlė arba paprašė, kad „Dell“ pateiktų šias citatas AMD nepakeista forma. Savo nuomonėje ombudsmenui Komisija neneigia, kad ji siūlė Dell „*apsvarstyti galimybę naudoti [pasikeitimo informacija] susitarimą su AMD, panašų į [Dell] sutartį su Intel dėl [prieštaravimo pareiškimo] citatos*“ [119]. Be to, jis nurodo, kad dabar Komisija pripažįsta, jog kai Dell pateikė galutinį tokio susitarimo projektą dėl peržiūros, ji nurodė, kad susitarimą reikia restruktūrizuoti. Atsižvelgdamas į šiuos faktus, jis teigia, kad Komisija yra „atlaidi“, *teigdama, kad „Komisija aktyviai nedalyvavo sudarant Dell/AMD [pasikeitimo informacija] susitarimą“*. Visų pirma jis teigia, kad Komisijos teiginys, jog „*bet koks Komisijos dalyvavimas arba nuoroda į jį vykstant dvišaliam keitimuisi informacija buvo išbrauktas iš naujos redakcijos susitarimo, kuris galiausiai buvo vykdomas dvišaliu pagrindu tarp Dell ir AMD*“, nekeičia fakto, kad Komisija skatino ir aktyviai dalyvavo sudarant **[redaguotą]** susitarimą, ir neatleidžia Komisijos nuo pareigos saugoti, kaip bylos medžiagos sergėtojos.

182. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisijos teiginys, jog **[redaguotas]** susitarimas susijęs tik su Reglamento Nr. 773/2004 6 straipsniu, ignoruoja tai, kad būtent 6 straipsnyje (taip pat Reglamento Nr. 773/2004 16 straipsnyje ir bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnyje) numatyta procedūra buvo apeinama Komisijai skatinant ir aktyviai dalyvaujant sudarant susitarimą dėl AMD/Dell keitimosi informacija.

183. Skundo pateikėjo nuomone, Komisijos teiginys, kad ji „*neturi įgaliojimų, jau nekalbant apie pareigą neleisti trečiosioms šalims atskleisti informacijos, kurią jos pateikė Komisijai*“, neturi jokio ryšio su tuo, kas iš tikrųjų įvyko, nes jame neatsižvelgiama į „*tiesioginį ir aktyvų*“ Komisijos vaidmenį sudarant AMD/Dell susitarimą. Skundo pateikėjo nuomone, ombudsmenui pateiktas klausimas nėra nepriklausomo *inter partes* susitarimo, kurį trečiosios šalys sudarė be Komisijos žinios, teisėtumas. Veikia kyla klausimas, ar Komisija, žinodama, kad Intel reikalavimai dėl medžiagos konfidencialumo dar nebuvo išspręsta ir kad nagrinėjama medžiaga „*gali būti pašalinta prieštaravimo pareiškimo versijoje, kurią Komisija pateiks AMD*“, veikė netinkamai, aktyviai skatindama ir dalyvaudama sudarant susitarimą, kuriuo AMD suteikiama neleistina prieiga prie bylos medžiagos, taip apeidama Intel procesines teises, kad bylas nagrinėjantis pareigūnas išspręstų jos reikalavimus dėl konfidencialumo. Kaip bylos medžiagos

sergėtoja, Komisija buvo įpareigota užkirsti kelią bet kokio tokio susitarimo sudarymui ir įgyvendinimui, ypač tais atvejais, kai jai buvo pateiktas susitarimo projektas ir buvo padaryta išvada, kad jis „iš pirmo žvilgsnio prieštarauja administracinei procedūrai“.

184. Skundo pateikėjo nuomone, Komisija taip pat turėjo neleisti AMD naudoti per **žodinį bylos** nagrinėjimą gautos informacijos. Tai ypač pasakytina, nes bylas nagrinėjančio pareigūno galutiniai sprendimai dėl konfidencialumo parodė, kad informacija iš tikrųjų buvo konfidenciali ir kad AMD nebūtų gavusi galimybės susipažinti su nagrinėjama medžiaga pagal tinkamai prižiūrimą procedūrą. Nepaisant to, Komisija leido AMD pateikti šią „[redaguotą] medžiagą“, **net** ir po to, kai AMD žodinio bylos nagrinėjimo pradžioje pranešė Komisijai ir bylas nagrinėjančiam pareigūnui, kad ketina naudoti aptariamą konfidencialią medžiagą.

185. Dėl panašių priežasčių Komisijos nepateisina jos teiginys, kad ji ėmėsi veiksmų, kad susitarimas, apie kurį pranešta, būtų pakeistas susitarimu, apie kurį pranešta, iš „susitarimo dėl galimybės susipažinti su byla“ į susitarimą, „įvykdytą dvišaliu pagrindu tarp „Dell“ ir AMD“. Pirma, kaip nurodyta pirmiau, Komisijos dalyvavimas pateikiant medžiagą ir siūlymas, kad ja būtų dalijamasi su AMD, taip pat jos pripažinimas, kad ji aktyviai dalyvavo restruktūrizuojant susitarimą, tik patvirtina, kad Komisija atliko aktyvų vaidmenį sudarant susitarimą, kuriuo buvo siekiama apeiti Reglamento Nr. 773/2004 6 ir 16 straipsnius ir bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų 9 straipsnį. Antra, tai, kad susitarime yra nuorodų į „Dell arba AMD atitinkamų teisių atsisakymą pagal Reglamentą 773/2004“ arba nuostatą „dėl bylas nagrinėjančio pareigūno dalyvavimo kaip arbitro, kai dokumentai“ nekeičia pradinio susitarimo **[redaguoto]** tikslo ar poveikio; ji taip pat nesumažina tiesioginio Komisijos dalyvavimo sudarant sutartį ir šių procedūrų pažeidimo. Trečia, nuomonė, kad susitarimo priskyrimas „dvišaliam keitimuisi informacija“, o ne „sutarčiai dėl galimybės susipažinti su byla“, galėtų atleisti Komisiją nuo „Intel“ arba bylas nagrinėjančio pareigūno informavimo apie susitarimo buvimą yra pernelyg formalus: ji neatsižvelgia į tai, kad susitarimo, apie kurį Dell pranešė Komisijai 2007 m. rugsėjo 25 d., ir susitarimo, apie kurį AMD pranešė Komisijai 2007 m. lapkričio 13 d., tikslas ir poveikis buvo identiški.

186. Skundo pateikėjas taip pat pažymėjo, kad nors Komisija teigia, jog 2007 m. lapkričio 13 d. pranešė Intel „žinanti“ apie AMD pranešimą apie susitarimą, ji nenurodė, kad ji laukė iki 2008 m. liepos 23 d., kad pateiktų Intel šio rašto kopiją, kurią ji įtraukė į Intel galimybę susipažinti su bylos medžiaga, susijusia su Papildomu prieštaravimo pareiškimu. Tai buvo maždaug aštuoni mėnesiai nuo lapkričio 13 d. pranešimo ir keturi mėnesiai po to, kai AMD panaudojo konfidencialią medžiagą žodiniame bylos nagrinėjime.

187. Galiausiai, be Intel intereso apsaugoti savo procesines teises, Intel taip pat turėjo įrodomų konfidencialumo teisių, susijusių su faktinėmis citatomis, kurias AMD naudojo žodiniame bylos **nagrinėjime**. Nors aptariamuose dokumentuose pateiktos informacijos importas ir teisingumas negalėjo būti nustatyti tuo metu, kai buvo atliktas redagavimas, faktinių ištraukų nagrinėjimas patvirtina, kad, kaip nusprendė bylas nagrinėjantis pareigūnas, jos turi būti laikomos konfidencialiomis, nes jos buvo susijusios su Intel komercinėmis derybomis su Dell, kuri yra akivaizdžiai tinkama apsaugoti nuo Intel pagrindinio konkurento. Tai įtikinamai paneigia Komisijos teiginius, kad nagrinėjamose citatose nebuvo jokių Intel verslo paslapčių.

Ombudsmeno vertinimas

188. Antrasis skundo pateikėjo kaltinimas yra tas, kad Komisija „skatino“ „Dell“ ir AMD sudaryti keitimosi informacija susitarimą, dėl kurio AMD galėjo apeiti taisykles, ribojančias AMD teisę susipažinti su Komisijos tyrimo byla.

189. Siekiant aiškiai apibrėžti Komisijai pareikšto kaltinimo pobūdį, Ombudsmenas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti skundo pateikėjo argumentą, kad Intel „teisė į gynybą“ buvo pažeista dėl to, kad AMD žodiniame bylos nagrinėjime naudojo tai, ką Intel tvirtino kaip „konfidencialią informaciją“.

190. Skundo pateikėjas konkurencijos byloje turi ribotas teises iš Komisijos gauti Komisijos tyrimo byloje esančią informaciją. Komisijos tyrimo metu ji neturi teisės susipažinti su byla. Ji gali susipažinti tik su nekonfidencialia prieštaravimo pareiškimo versija. (Šiuo atžvilgiu Ombudsmenas pažymi, kad Komisija privalo nusiųsti skundo pateikėjui nekonfidencialią prieštaravimo pareiškimo versiją, kad jis galėtų pateikti Komisijai pastabas raštu ir žodžiu). [120] Nekonfidencialios prieštaravimo pareiškimo versijos redagavimo tikslas yra užtikrinti, kad skundo pateikėjas konkurencijos byloje, naudodamasis savo teise gauti prieštaravimo pareiškimo versiją, negautų informacijos apie konfidencialią informaciją, susijusią su trečiosiomis šalimis [121]. Jeigu Komisija (dėl klaidos) būtų įtraukta į prieštaravimo pareiškimo redakciją, kuri galėtų būti padaryta žalai pagal Reglamentą [23] ir kuri būtų įslaptinta kaip „[22] EB sutarties straipsnis, ir jei Komisija (dėl klaidos) būtų įtraukta į galimai padarytą žalą pagal Reglamentą [23]“, Tačiau, nors toks klaidingas Komisijos vykdomas konfidencialios informacijos perdavimas gali turėti įtakos teisėtiems trečiosios šalies verslo interesams [125], (klaidingas) tokios informacijos perdavimas savaime nepakenks tiriamos šalies „teisei į gynybą“ [127]. Kai kuriais atvejais skundo pateikėjas, gavęs konfidencialią informaciją, susijusią su trečiąja šalimi, gali turėti daugiau žinių apie prieštaravimo pareiškimo, išsiųsto tiriamai šaliai, turinį. Tačiau vien šis faktas nereiškia, kad daromas poveikis tiriamos šalies gebėjimui apsiginti nuo prieštaravimo pareiškime išdėstytų kaltinimų.

191. Jei Komisija negali pažeisti tiriamos šalies „teisės į gynybą“, net jei ji (dėl klaidos) perduotų skundo pateikėjui konfidencialią informaciją, esančią prieštaravimo pareiškime, tai reiškia, kad ji negalėtų pažeisti tiriamos šalies „teisės į gynybą“, jei būtų nustatyta, kad ji siūlė ar net paskatino trečiąją šalį perduoti skundo pateikėjui konfidencialią informaciją [128]. Apskritai, ombudsmenas iš esmės nesutinka su skundo pateikėjo argumentu, kad būtų pažeista tiriamos šalies teisė į gynybą, jeigu skundo pateikėjui konkurencijos byloje būtų pateikta arba kitaip gauta informacija, kurią tas skundo pateikėjas galėtų panaudoti argumentams, kurie turi būti pateikti Komisijai atliekant Komisijos tyrimą, suformuluoti [129].

192. Antra, Ombudsmenas mano, kad tai, jog trečiasis asmuo (kaip antai Dell) pateikia Komisijai informaciją, susijusią su Komisijos atliekamu pažeidimo tyrimu pagal EB 81 arba 82 straipsnius, nesuteikia jai jokios teisės neleisti šiai trečiajai šaliai savarankiškai nuspręsti pasinaudoti šia informacija taip, kaip mano ši šalis [130]. Nesant galimybės, kad pačios įmonių keitimasis informacija galėtų būti laikomas pažeidimu pagal EB 81 straipsnį, aplinkybė, kad šalis

(kaip antai Dell) pateikia Komisijai informaciją, susijusią su Komisijos atliekamu pažeidimo tyrimu pagal EB 81 arba 82 straipsnius, nesuteikia Komisijai jokios teisės užkirsti kelią šiai trečiajai šaliai keistis ta pačia informacija su trečiaja šalimi.

193. Principas, *pagal kurį Komisija neturi įgaliojimų vien dėl to, kad informaciją jai perdavė trečioji šalis, neleisti šiai trečiajai šaliai naudoti tos pačios informacijos kitais tikslais*, taikomas net ir tuo atveju, jei Komisijai pateikta *informacija Komisijos tyrimo, grindžiamo šalies, dėl kurios atliekamas tyrimas, pateiktu prašymu užtikrinti konfidencialumą, tikslais laikoma konfidencialia informacija*. Tokiomis aplinkybėmis Komisija negali apsaugoti jokių interesų, kuriuos gali turėti tiriamoji šalis, kiek tai susiję su šia informacija.

194. Trečia, Ombudsmenas pažymi, kad Komisija, vykdydama savo pareigą pateikti skundo pateikėjui redaguotą prieštaravimo pareiškimo versiją, nepažeis jokių taikytinų taisyklių ar principų, *išskyrus atvejus, kai į suredaguotą prieštaravimo pareiškimo versiją ji įtraukia „konfidencialią informaciją“*. Iš tiesų vykstant šiam tyrimui neginčijama, kad Komisija tiesiogiai AMD neperdavė jokios konfidencialios informacijos, susijusios su Intel. Jei Komisija nusprendžia, pavyzdžiui, dėl to, kad jai buvo pranešta apie skundo pateikėjo ir trečiosios šalies susitarimą dėl keitimosi informacija, *neįtraukti* tam tikros informacijos į redaguotą prieštaravimo pareiškimo versiją, tokia Komisijos veikla nebus laikoma konfidencialumo pažeidimu.

195. Ketvirta, Ombudsmeno nuomone, sprendimas *AKZO Chemie BV prieš Komisiją* [131], pagal kurį skundą pateikusi trečioji šalis „bet kuriuo atveju negali susipažinti su dokumentais, kuriuose yra verslo paslapčių“ (pabraukta mano), turėtų būti aiškinamas taip, kad susipažinimo su dokumentais taisyklės draudžia *Komisijai bet kokiomis aplinkybėmis* suteikti skundo pateikėjui galimybę susipažinti su konfidencialia informacija. Tai galėtų būti suprantama kaip Komisija, kuri prašo, skatina ar padeda trečiajai šaliai suteikti skundo pateikėjui prieigą prie tos informacijos. Tačiau sprendimas byloje *AKZO* nereiškia, kad Komisija turi pareigą *neleisti trečiosioms šalims pateikti* informacijos, kurią jos turi, *nepriklausomai nuo Komisijos*, skundo pateikėjui.

196. Ombudsmenas taip pat laikosi nuomonės, kad tuo atveju, jei skundo pateikėjas, sudarydamas susitarimą dėl keitimosi informacija su trečiaja šalimi, gautų *informaciją, kurią Komisija galėjo priskirti prie „konfidencialios informacijos“* savo tyrimo byloje, Komisija neturi įgaliojimų užkirsti kelio tai trečiajai šaliai, teikiant Komisijai rašytinius ar žodinius pareiškimus, daryti nuorodą į tą informaciją arba kitaip ja naudotis [132]. Ombudsmenas pastebi, kad skundo pateikėjas, Komisijai raštu ar žodžiu teikiantis pastabas dėl prieštaravimo pareiškimo, gali remtis faktais ir argumentais, pateiktais nekonfidencialioje prieštaravimo pareiškimo versijoje. Jis taip pat pažymi, kad skundo pateikėjas taip pat gali remtis visais kitais faktais ar argumentais, kuriuos jis gavo iš kitų šaltinių ir kurie, jo nuomone, yra svarbūs rengiant pastabas dėl prieštaravimo pareiškimo. Jei skundo pateikėjas tokios informacijos iš Komisijos negavo (žr. 189, 190 ir 191 punktus ir 198 punktus), Komisija neturi abejoti, kaip skundo pateikėjas galėjo gauti tokių faktų ar argumentų.

197. Penkta, Ombudsmenas mano, kad Komisija turi teisę pateikti savo nuomonę trečiosioms šalims dėl procedūrinių klausimų, kurie gali kilti dėl tinkamo jos procedūrų vykdymo, jeigu trečioji

šalis, pateikusi Komisijai informaciją, jai praneša, kad ketina sudaryti arba sudarė susitarimą dėl keitimosi informacija su skundo pateikėju. Taigi, jei Komisija būtų informuota apie susitarimo dėl keitimosi informacija projektą ar net apie galutinį susitarimą dėl keitimosi informacija, kuriuo siekiama suteikti skundo pateikėjui „*galimybę susipažinti su byla*“, Komisija turi teisę informuoti tą trečiąją šalį, kad skundo pateikėjai neturi teisės „*prieiti prie bylos*“ per Komisijos procedūrą pagal EB 81 arba 82 straipsnį. [133] Be to, tokiomis aplinkybėmis Komisija, rengdama nekonfidencialias prieštaravimo pareiškimų versijas, turėtų teisę atsižvelgti į visus tokius susitarimus.

198. Nepaisant to, kas išdėstyta pirmiau, Ombudsmenas mano, kad nors Komisija, atlikdama tyrimą, *klaidingo* informacijos perdavimo skundo pateikėjui pasekmė gali būti tik tai, kad Bendrija gali tapti deliktine atsakomybe už bet kokią patirtą žalą, to negalima daryti dėl Komisijos *tyčinio* konfidencialios informacijos perdavimo skundo pateikėjui. Ombudsmenas laikosi nuomonės, kad bet koks *tyčinis* Komisijos atliekamas konfidencialios informacijos perdavimas skundo pateikėjui taip pat galėtų kelti abejonių dėl bendro Komisijos nešališkumo atliekant tyrimą, pažeidžiant gero administravimo principus [134]. Taip būtų ypač tuo atveju, jei aiškus Komisijos ketinimas perduodant konfidencialią informaciją skundo pateikėjui būtų sustiprinti vienos šalies poziciją administracinėje procedūroje, už kurią buvo atsakinga Komisija.

199. Remdamasis šiais argumentais, ombudsmenas taip pat laikosi nuomonės, kad Komisija nesilaikytų gero administravimo principų, jei Komisija prašytų, skatintų arba palengvintų trečiųjų šalių susitarimą dėl keitimosi informacija, ypač jei Komisija žinotų apie riziką, kad susitarimas apims kitos trečiosios šalies konfidencialios informacijos perdavimą. Nors Ombudsmenas nemano, kad Intel byloje COMP/37.990 pateikti prašymai užtikrinti konfidencialumą yra teisėti, jis pažymi, kad Komisija neatmetė galimybes, jog kai kurie iš šių prašymų dėl konfidencialumo galėjo būti galiojantys. Tokiomis aplinkybėmis Komisija, kaip valdžios institucija, nebūtų pareikalavusi, skatinusi ar padėjusi trečiajai šaliai imtis priemonių, kurios (net ir potencialiai) pažeistų kitos trečiosios šalies teises apsaugoti savo konfidencialią informaciją, laikantis gero administravimo principų [135].

200. Be to, jei Komisija prašytų trečiosios šalies atskleisti skundo pateikėjui konkurencijos byloje konfidencialią informaciją, su kuria kitu atveju jis negalėtų susipažinti taikant Reglamento Nr. 773/2004 6 straipsnį, tai taip pat galėtų kelti abejonių dėl bendro Komisijos nešališkumo atliekant tyrimą [136].

201. Šiame tyrime skundo pateikėjas teigia, kad Komisija skatino „Dell“ ir AMD susitarimą dėl keitimosi informacija jau 2007 m. rugpjūčio 9 d. pateikdama bendrovei „Dell“ citatų sąrašą iš konfidencialios prieštaravimo pareiškimo versijos. Iš 2007 m. rugpjūčio 14 d. laiško Ombudsmenas supranta, kad 2007 m. rugpjūčio 9 d. laišku buvo siekiama informuoti Dell apie įvairias prieštaravimo pareiškime pateiktas citatas, kuriose galėjo būti pateikta informacija apie Dell arba su ja susijusi informacija. Šio citatų sąrašo pateikimas iš prieštaravimo pareiškimo įmonei „Dell“ leistų bendrovei „Dell“ nustatyti, ką ji laiko konfidencialia informacija, kuri neturėtų būti atskleista AMD, kiek tai susiję su prieštaravimo pareiškimo redaguotos versijos pateikimu AMD. 2009 m. rugpjūčio 14 d. Dell atsakymu buvo siekiama įtikinti Komisiją, kad ji į suredaguotą prieštaravimo pareiškimo versiją, kuri turi būti nusiųsta AMD, neturėtų įtraukti informacijos, kurią

Dell laikė konfidencialia. Šį supratimą patvirtina ombudsmenas, išnagrinėjęs 2007 m. rugpjūčio 23 d. išorės advokato (C) laišką kolegai, kuriame C teigia, kad Komisijos pareigūnas (D) su juo aptarė prieštaravimo pareiškimo, kurį Dell laikė konfidencialiu, pašalinimą.

202. Taigi Komisijos raštas ir „Dell“ atsakymas buvo *įprastos procedūros*, pagal kurią Komisija siekia nustatyti, kokia informacija turėtų būti pašalinta iš konfidencialios prieštaravimo pareiškimo versijos, dalis, kad būtų sukurta nekonfidenciali prieštaravimo pareiškimo versija. Todėl Ombudsmenas nemano, kad 2007 m. rugpjūčio 14 d. laiškas yra įrodymas, kad Komisija paprašė, skatino arba palengvino Dell ir AMD susitarimą dėl keitimosi informacija.

203. Šiame tyrime skundo pateikėjas taip pat teigia, kad 2007 m. rugsėjo 3 d. elektroninis laiškas, kuriame Dell išorės advokatas (C) informavo vyresnįjį kolegą, kad Komisijos pareigūnas (D) paskambino C, kad paklaustų, ar Dell „*svarstytų galimybę pasinaudoti [pasikeitimo informacija] susitarimu su AMD, panašiu į [Dell] sutartį su Intel dėl prieštaravimų pareiškimo citatų*“, yra įrodymas, kad Komisija paprašė Dell sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija su AMD, kad pateiktų AMD informaciją, su kuria AMD negalėtų susipažinti redaguotoje prieštaravimo pareiškimo versijoje. Skundo pateikėjas taip pat nurodo 2008 m. rugsėjo 18 d. „Dell“ patarėjo Ombudsmenui raštą, kuriame „Dell“ išorės advokatas teigia, kad „*Komisija pasiūlė „Dell“ sudaryti susitarimą dėl informacijos neatskleidimo su AMD patarėjais ir ekonomistais dėl dalijimosi „Dell“ dokumentais, naudojamais prieštaravimo pareiškime.*“

204. Ombudsmenė pažymi, kad Komisija nesutinka su tuo, kad ji pasiūlė Dell sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija su AMD. Komisija pažymi, kad ji pradėjo vidaus diskusijas dėl Dell ir AMD susitarimo dėl keitimosi informacija tik po 2007 m. rugpjūčio 30 d. aukšto lygio pokalbio telefonu su Dell, kuriame buvo aptartas toks susitarimas dėl keitimosi informacija. Komisija teigia, kad, kadangi Komisijos parengtoje ir prieš skambutį Dell išsiųstoje darbotvarkėje nebuvo paminėtas Dell ir AMD susitarimas dėl keitimosi informacija [137], „*tikriausiai tikėtina, kad per šį pokalbį telefonu B [138] arba Dell išorės advokatas pirmiausia paminėjo dvišalio keitimosi informacija galimybę ir su AMD.*“

205. Komisija kategoriškai patvirtina, kad Dell ir AMD susitarimas dėl keitimosi informacija iš tikrųjų buvo aptartas per šį pokalbį telefonu.

206. Remdamasis šia telefoninio pokalbio darbotvarkė [139] ombudsmenas sutinka, kad 2007 m. rugpjūčio 30 d. telefoninio pokalbio pradžioje Komisija ketino aptarti „Dell“ citatų išbraukimą iš prieštaravimo pareiškimo. Tačiau Ombudsmenas negali daryti išvados vien dėl to, kad darbotvarkėje neminimas Dell ir AMD susitarimas dėl keitimosi informacija, ar šį klausimą iškėlė Komisija, ar Dell.

207. Ombudsmenas pažymi, kad Komisija kategoriškai nenurodo, jog būtent Dell iškėlė galimybę sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija, taip pat kategoriškai nenurodo, kad ne Komisija iškėlė galimybę sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija. Priešingai, ji teigia, kad buvo „*tikima*“, kad šį klausimą pirmą kartą paminėjo Dell.

208. Ombudsmenas pripažįsta, kad *ab initio* yra „*tikimas*“, kad Komisija arba Dell tokiu

telefonu iškeltų susitarimo dėl keitimosi informacija klausimą. Ombudsmenas supranta, kad tokie susitarimai gali būti naudingi šaliai, kurios Komisija reikalauja pateikti pastarajai suredaguotas anksčiau Komisijai pateiktų įrodymų versijas [140]. Iš tiesų ombudsmenas, nagrinėdamas Komisijos bylą, sužinojo apie Komisijos ir kito OEM susirašinėjimą [141], kuriame tas kitas OEM informuoja Komisiją apie a) našta, susijusią su redaguotų tos OEM dokumentų, esančių Komisijos byloje, (daugelio) versijų pateikimu Komisijai ir b) pranašumu (tam OEM) išvengti tokių išlaidų sudarant keitimosi informacija susitarimą (su Intel). Nebūtų neįprasta, kad šalis, kurios prašo Komisija per „*aukšto lygio*“ pokalbį telefonu su pastarąja aptartų Komisijai pateiktos informacijos nuslėpimo detales, pasiūlytų Komisijai alternatyvą, kuri būtų mažiau apsunkinanti tai šaliai. Ombudsmenas supranta, kad Komisija taip pat gali *įžvelgti* „naudingumą“ tokiuose keitimosi informacija susitarimuose. Jei šalis, pateikusi Komisijai informaciją, ir skundo pateikėjas yra sudarę susitarimą dėl keitimosi informacija, Komisija, bandydama pateikti „*prasmingą*“ nekonfidencialią prieštaravimo pareiškimo versiją, gali nebeturėti galimybės tikrinti su ta informacija susijusių tiriamos šalies prašymų užtikrinti konfidencialumą ir priimti dėl jų savo poziciją. Tokį ombudsmeno supratimą, jo nuomone, patvirtina tolesni Komisijos veiksmai. Apibendrinant pažymėtina, kad Komisija, nors ir neįtikino Intel prašymų užtikrinti konfidencialumą pagrįstumo, iš prieštaravimo pareiškimo pašalino „Dell“ citatas, kuriose taip pat buvo konfidencialios informacijos, susijusios su Intel. Priežastis, Ombudsmeno supratimu, kad Komisija toliau nenagrinėjo klausimo, ar tokie tvirtinimai buvo pagrįsti, buvo priežastis, nes Komisija žinojo, kad, kiek tai susiję su AMD, redaguota prieštaravimo pareiškimo versija buvo prasminga, atsižvelgiant į tai, kad pagal keitimosi informacija susitarimą AMD turėjo prieigą prie ginčijamų Dell citatų.

209. Pateikdamas dvi skirtingas faktų apžvalgas, kurios abi yra *ab initio* tikėtinios, ombudsmenas sieks patikrinti, ar yra kokių nors įrodymų, kuriais remiantis būtų labiau pasitikima viena iš faktų.

210. Ombudsmenas pirmiausia pažymi, kad 2007 m. rugsėjo 3 d. e. laiškas atspindi C [142] supratimą apie pokalbį su D (Komisijos pareigūnu). Todėl negali būti aišku, kad elektroninis laiškas *tiksliai* atspindi žodžius, kuriuos D vartojo šiame pokalbyje. Tačiau galima suprasti, kad elektroninis laiškas atspindi C. sąžiningą supratimą, ypač atsižvelgiant į tai, kad elektroninis laiškas buvo parengtas *in tempore non suspecto*, t. y. negalvojant apie tai, ar jis vėliau bus naudingas kaip įrodymas [143]. Todėl ombudsmenas daro išvadą, kad pakankamai įrodyta, jog susitarimo dėl keitimosi informacija klausimas buvo paminėtas 2007 m. rugsėjo 3 d. pokalbyje telefonu [144].

211. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas mano, kad tai, jog C ir D aptarė susitarimą dėl keitimosi informacija per 2007 m. rugsėjo 3 d. pokalbį telefonu, nereiškia, kad tai buvo pirmas kartas, kai šį klausimą aptarė Komisija ir Dell [145]. Ombudsmenas pažymi, kad D yra (palyginti) jaunesnis už bylą grupės narys [146]. Ombudsmeno nuomone, mažai tikėtina, kad jei Komisija būtų norėjusi pranešti „Dell“ išorės konsultantui apie svarbų procedūros su „Dell“ eigą, ji būtų palikusi tokią pradinę diskusiją jaunesniajam bylos grupės nariui. Priešingai, ombudsmenas mano, kad labiau tikėtina, jog šis klausimas anksčiau buvo aptartas atsižvelgiant į tai, ką Komisija vadina „*aukšto lygio*“ telefono skambučiu 2007 m. rugpjūčio 30 d., kuriame dalyvavo „Dell“ vyriausias vidaus patarėjas, „Dell“ vyresnysis išorės patarėjas ir vyresnieji

Komisijos bylų grupės nariai.

212. Dėl klausimo, ar 2007 m. rugpjūčio 30 d. „*aukšto lygio*“ telefono skambučio metu Komisija arba Dell (arba Dell išorės patarėjas) pirmiausia iškėlė susitarimo dėl keitimosi informacija klausimą, ombudsmenas pažymi, kad Komisija remiasi „*vidaus pranešimu*“ dėl 2007 m. rugpjūčio 30 d. „*aukšto lygio*“ telefono skambučio. Ombudsmenas išnagrinėjo šį pranešimą atlikdamas patikrinimą. Šiame rašte pateikiami 2007 m. rugpjūčio 30 d. susitikime dalyvavusių Komisijos pareigūnų įspūdžiai. Tačiau neatrodo, kad aptariamas pranešimas yra vienalaikis aptariamo „*aukšto lygio*“ telefono skambučio įrašas. Pranešime teigiama, kad aišku, jog susitarimo dėl keitimosi informacija idėja buvo „pasvyravusi“ posėdyje. Jame tiksliai nenurodoma, kas „*plaukiojo*“ šią idėją (daugiausia tai gali reikšti, kad „tikima“, kad „Dell“ arba „Dell“ išorės patarėjas pasiūlė, kad „Dell“ naudotųsi keitimosi informacija sutartimi).

213. Skundo pateikėjas taip pat nurodė 2007 m. rugsėjo 25–26 d. elektroninius laiškus tarp C ir D. Jis teigė, kad šis pasikeitimas elektroniniu paštu patvirtina, jog Komisija paragino Dell sudaryti **[susitarimą]** su AMD ir pateikti jai konfidencialią prieštaravimo pareiškimo medžiagą. Ombudsmenas pažymi, kad 2007 m. rugsėjo 26 d. elektroniniame laiške D padėjo C. *už jūsų konstruktyvią pagalbą šiuo klausimu.* Skundo pateikėjo nuomone, D dėkui už Dell „*konstruktyvią pagalbą*“ neginčytinai nustatė, kad Komisija palankiai įvertino tai, jog Dell buvo pasirengusi sudaryti **[susitarimą]** su AMD ir kad Komisija skatino ir skatino šį susitarimą.

214. Ombudsmenas, nagrinėdamas bylą, susipažino su Komisijos jam pateiktais vidaus elektroniniais laiškais, iš kurių matyti, kad A pateiktos nuorodos į „*konstruktyvią pagalbą šiuo klausimu*“ buvo pateiktos ne dėl Dell ir AMD susitarimo dėl keitimosi informacija „*skatinimo*“, o apie „Dell“ bendradarbiavimą dėl susitarimo dėl keitimosi informacija projekto pakeitimo, kurį „Dell“ nusiuntė Komisijai. Pakeitimai, kuriuos Komisija laikė būtiniais (siekiant laikytis teisės susipažinti su byla taisyklių), buvo susiję su nuoroda į AMD teisę *susipažinti su byla* panaikinimu. [147] Iš tiesų vidiniai e. laišakai rodo, kad 2007 m. rugsėjo mėn. Komisija aktyviai vykdė įprastą prieštaravimo pareiškimo redagavimo procedūrą.

215. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas nemano, kad C ir D 2007 m. rugsėjo 25–26 d. elektroniniai laišakai yra įtikinamas įrodymas, kad Komisija paskatino Dell sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija.

216. Ombudsmenas mano, kad jei Komisija, laikydamasi gero administravimo principų, būtų parengusi 2007 m. rugpjūčio 30 d. telefoninio pokalbio svarbių elementų vidaus pranešimą, ji būtų galėjusi pateikti svarbių įrodymų, susijusių su tuo, kas iš pradžių pasiūlė Dell ir AMD susitarimą dėl keitimosi informacija [148] Ombudsmenas apgailestauja, kad tuo metu, kai nebuvo parengtas telefoninio skambučio vidaus pranešimas, gali kilti neaiškumų dėl jo tikslaus turinio. Ombudsmenas taip pat mano, kad jei tuo metu Komisija būtų parengusi tokį vidaus pranešimą, ji taip pat būtų galėjusi tinkamai išnagrinėti kaltinimus, kad jos pareigūnai iš pradžių netinkamai iškėlė susitarimo dėl keitimosi informacija klausimą.

217. Kadangi skundo pateikėjas nepateikė jokių įtarimų ar argumentų dėl to, kad nebuvo parengtas 2007 m. rugpjūčio 30 d. telefoninio pokalbio vidaus pranešimas, ombudsmenas šio

tyrimo metu nenagrinės šio klausimo, o pateiks papildomą pastabą.

218. Ombudsmeno nuomone, tikėtina, kad Dell ir AMD susitarimo dėl keitimosi informacija galimybė pirmą kartą buvo iškelta 2007 m. rugpjūčio 30 d. telefonu. Atsižvelgdamas į tai, kad šiuo metu nėra dokumentinių šio pokalbio telefonu turinio įrodymų, ir atsižvelgdamas į Ombudsmeno išvadas dėl jam pateiktų įrodymų (žr. šio sprendimo 201–215 punktus), Ombudsmenas mano, kad turimų įrodymų nepakanka, kad jis galėtų pareikšti nuomonę dėl to, ar Komisija pirmiausia pasiūlė Dell sudaryti susitarimą dėl keitimosi informacija su AMD. Kadangi ombudsmenas nemano, kad jo tyrimai atskleistų daugiau įrodymų, kurie galėtų patvirtinti tikslų 2007 m. rugpjūčio 30 d. pokalbio telefonu turinį, jis savo tyrimą užbaigia konstatuodamas, kad tolesni Ombudsmeno tyrimai dėl šio teiginio nėra pagrįsti.

C. Išvados

Remdamasis pirmojo kaltinimo tyrimu, Ombudsmenas baigia tyrimą pateikdamas šią kritinę pastabą:

Nepateikusi tinkamo raštiško pranešimo apie 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimą, kad būtų sudarytas sutartas šio susitikimo protokolai, Komisija pažeidė gero administravimo principus.

Remdamasis antrojo kaltinimo tyrimu, Ombudsmenas mano, kad tolesni Ombudsmeno tyrimai nėra pagrįsti. Todėl jis užbaigia savo tyrimą.

Apie šį sprendimą bus pranešta skundo pateikėjui ir Europos Komisijai.

PAPILDOMA PASTABA

Gero administravimo sumetimais Komisija turėtų pavesti savo darbuotojams užtikrinti, kad posėdžių ar pokalbių su trečiosiomis šalimis turiniui svarbiais procedūriniais klausimais būtų pateikta tinkama vidaus pažyma, kuri turėtų būti įtraukta į bylą.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Priimta Strasbūre 2009 m. liepos 14 d.

[1] EB 82 straipsnis draudžia piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi.

[2] Žr. 2003 m. rugsėjo 15 d. Sprendimą *Atlantic Container Line ir kt. prieš Komisiją, sujungtos bylos T-191/98 ir T-212/98 –T-214/98*, Rink. p. II-3275 (kitai vadinamas TACA).

[3] Šio dokumento kopiją skundo pateikėjas pateikė ombudsmenui.

[4] Bylas nagrinėjantis pareigūnas yra Komisijos pareigūnas, kurio vaidmuo – didinti Komisijos konkurencijos procedūrų nešališkumą ir objektyvumą. Bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimai nustatyti 2001 m. gegužės 23 d. Komisijos sprendime 2001/462 dėl bylas nagrinėjančių pareigūnų įgaliojimų tam tikrose konkurencijos bylose (OL L 162, 2001 6 19, p. 21–24).

[5] Žr. bylas T-457/08 R *Intel prieš Komisiją* (dar nepaskelbta) ir T-457/08 *Intel prieš Komisiją* (dar nepaskelbta).

[6] Žr. 2009 m. sausio 27 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartį *Intel Corp prieš Komisiją, T-457/08 R* (dar nepaskelbta).

[7] Žr. 6 išnašą.

[8] 2009 m. kovo 20 d. nuomonėje Komisija nusprendė, jog nėra aišku, ar dėl to, kad Intel atsiėmė savo ieškinį byloje T-457/08, Intel skundas Ombudsmenui automatiškai tampa priimtinas. Tačiau, nepažeisdama savo pozicijos būsimose bylose, Komisija nurodė, kad šiuo konkrečiu atveju ji toliau nenagrinės galimo skundo nepriimtimumo klausimo.

[9] 2009 m. vasario 16 d. laiške Komisijai ombudsmenas nurodė, kad labai trumpas terminas yra pagrįstas, nes Komisija žinojo apie kaltinimus nuo 2008 m. liepos 22 d. ir visus įrodymus nuo 2008 m. rugsėjo 26 d.

[10] skundo pateikėjas teigia, kad rašytinis tolesnis darbas po posėdžio, kurį Dell nusiuntė Komisijai, rodo, kad darbotvarkė iš tiesų buvo vykdoma.

[11] Prieštaravimų pareiškimas yra oficialus Komisijos konkurencijos teisės tyrimų etapas, per kurį Komisija raštu informuoja suinteresuotąsias šalis apie joms pareikštus prieštaravimus. Prieštaravimo pareiškimo adresatas gali (raštu) atsakyti į prieštaravimo pareiškimą, nurodydamas visus jam žinomus faktus, kurie yra svarbūs jo gynybai nuo Komisijos pareiktų prieštaravimų. Adresatas taip pat gali prašyti žodinio bylos nagrinėjimo, kad pateiktų savo pastabas dėl bylos. Tada Komisija gali priimti sprendimą, ar prieštaravimo pareiškime nurodyti veiksmai yra suderinami su EB sutarties konkurencijos teisės taisyklėmis (EB 81 ir 82 straipsniai). Prieštaravimo pareiškimo siuntimas neturi įtakos galutiniam procedūros rezultatui. Komisija taip pat gali nuspręsti išsiųsti vieną ar daugiau papildomų prieštaravimų pareiškimų.

[12] Pareiškėjas ombudsmenui pateikė visą šio liudijimo kopiją.

[13] skundo pateikėjas teigia, kad 2008 m. sausio 22 d. Intel raštu kreipėsi į Komisijos bylas nagrinėjančią pareigūną dėl kelių prašymų leisti susipažinti su byla. Tarp šių prašymų buvo prašymas pateikti pokalbio su A. kopiją 2008 m. vasario 19 d. bylas nagrinėjantis pareigūnas

atsakė: „Nežinau apie 2006 m. rugpjūčio 23 d. pokalbį su [A] ir paprašė bylą grupės atsakyti į šį prašymą.“

[14] skundo pateikėja teigia, kad 2008 m. vasario 21 d. bylą nagrinėjanti grupė išsiuntė elektroninį laišką, patvirtinantį, kad A iš tikrųjų dalyvavo 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime su Komisija, tačiau „per šį susitikimą Komisija nekalbėjo [A] ir posėdžio protokolas nebuvo sudarytas.“ 2008 m. kovo 10 d. bylas nagrinėjantis pareigūnas atsakė, kad, remiantis iš bylą grupės gauta informacija, „nebuvo surengtas joks pokalbis pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį, nei posėdžio, kuris yra bylos medžiagos dalis, metu ar po jo.“ Tačiau ji nurodė, kad pasiteiraus.

[15] skundo pateikėjas teigia, kad 2008 m. balandžio 14 d. Intel dar kartą raštu kreipėsi į bylas nagrinėjantį pareigūną, paaiškindama bylos grupės požiūrį į pokalbį su A svarbą ir išreikšdama susirūpinimą, kad bylą grupė nepateikė išsamių tokio svarbaus susitikimo įrašų. 2008 m. gegužės 7 d. raštu bylas nagrinėjantis pareigūnas pripažino, kad bylos grupės narys pateikė „pranešimą prie bylos“ dėl 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdžio. Bylas nagrinėjantis pareigūnas nurodė, kad minėtas raštas turėjo būti įtrauktas į bylos medžiagą. Tačiau ji taip pat nusprendė, kad „Intel“ neturi prieigos teisės, nes pranešimas yra „vidinis pranešimas“ ir „akivaizdu“, kad „Intel“ skirtame prieštaravimo pareiškime nebuvo remiamasi.

[16] 11 straipsnyje (Sąžiningumas) nustatyta, kad „pareigūnas veikia nešališkai, teisingai ir pagrįstai.“

[17] 12 straipsnis (Teisingumas) išdėstomas taip:

„1. Pareigūnas yra į tarnybą orientuotas, teisingas, mandagus ir prieinamas bendraujant su visuomene. Atsakydamas į korespondenciją, telefono skambučius ir elektroninius laiškus pareigūnas stengiasi būti kuo naudingesnis ir kuo išsamiau bei tiksliau atsakyti į užduotus klausimus.

2. Jei pareigūnas nėra atsakingas už atitinkamą klausimą, jis nukreipia pilietį pas atitinkamą pareigūną.

3. Jei padaroma klaida, kuri daro neigiamą poveikį visuomenės nario teisėms ar interesams, pareigūnas atsiprašo už ją ir stengiasi kuo greičiau ištaisyti neigiamas jo klaidos pasekmes bei informuoti visuomenės narį apie visas teises apskųsti pagal Kodekso 19 straipsnį.“

[18] Europos gero administracinio elgesio kodekso 7, 8 ir 9 straipsniuose atitinkamai reikalaujama, kad Europos institucija ar įstaiga „vengtų naudotis [jos] įgaliojimais tais tikslais, kurie nėra teisiškai pagrįsti arba kurie nėra pagrįsti jokių viešuoju interesu,“ turėtų būti nešališki ir nepriklausomi, susilaikyti nuo bet kokių savavališkų veiksmų, darančių neigiamą poveikį visuomenės nariams, ir „atsižvelgti į atitinkamus veiksmus ir suteikti kiekvienam iš jų tinkamą reikšmę sprendime.“

[19] Ombudsmenas supranta, kad šie dokumentai buvo susiję su A parodymais prieš FPK 2003

m.

[20] Galimybė susipažinti su byla yra svarbus procedūrinis etapas konkurencijos ir susijungimo bylose. Ji leidžia prieštaravimo pareiškimo adresatui (žr. 11 išnašą) susipažinti su visais Komisijos byloje esančiais įrodymais, neatsižvelgiant į tai, ar jie kaltinami, ar atleidžiami. Tada šalis gali suprasti faktus, dėl kurių Komisija pateikė prieštaravimo pareiškimą, ir atkreipti Komisijos dėmesį į bylos elementus, kurie, jos nuomone, nebuvo pakankamai svarbūs. Tai yra pagrindinė procedūrinė apsauga, kuria užtikrinama bendrovių teisė į gynybą. Komisija paskelbė Pranešimą dėl teisės susipažinti su Komisijos byla taisyklių (Oficialusis leidinys C 325, 2005 m. gruodžio 22 d., p. 7–15).

[21] Komisijos akcentas.

[22] Minėtas 20 išnašoje.

[23] Minėtas 2 išnašoje.

[24] Žr. bylą T-38/02 *Groupe Danone prieš Komisiją* (2005 m.), Rink. p. II-4407.

[25] Komisija pažymėjo, kad 2007 m. liepos 26 d. prieštaravimo pareiškime nurodytas tiriamasis laikotarpis yra susijęs su laikotarpiu nuo 2002 m. gruodžio mėn., o A parodymai prieš 2003 m. kovo mėn. FTC daugiausia susiję su 2002 m. gruodžio mėn. laikotarpiu.

[26] Ombudsmenas supranta, kad Komisija remiasi darbotvarke (žr. 36 punktą).

[27] Atsižvelgdama į 2007 m. liepos 27 d. ir 2008 m. liepos 17 d. Komisijos Intel pateiktus prieštaravimo pareiškimus, Komisija mano, kad 2003 m. FTC pateikti A parodymai, kuriais remiasi Intel ir kuriuos ji laiko kaltę paneigiančiais, nepatvirtina Intel teiginio, kad Dell sumokėtos nuolaidos nebuvo susietos su išimtinumu.

[28] Ombudsmenas primena, kad Komisijos nuomonė buvo pateikta 2009 m. kovo mėn. Sprendimą ji priėmė 2009 m. gegužės mėn.

[29] Minėtas 2 išnašoje.

[30] Minėtas 24 išnašoje.

[31] Žr. 1995 m. birželio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Solvay* prieš Komisiją, T-30/91, Rink. p. II-1775, 81 punktą.

[32] Žr. 2009 m. gegužės 13 d. sprendimą byloje COMP/37.990 (dar nepaskelbta).

[33] Šiuo atžvilgiu skundo pateikėjas pateikė nuorodą į 2006 m. birželio 12 d. Sprendimą *Avebe* prieš Komisiją (T -314/01, Rink. p. I-0000). II-3085 66 punktas; 1995 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Solvay* prieš Komisiją, T 30/91, Rink. p. II-1775, 81 ir paskesni

punktai ; 2004 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Aalborg Portland A/S ir kiti prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 75 punktas.

[34] Bendrijos teismai nurodė, kad „*Bendrijos teisinės sistemos administracinėse bylose suteikiamos garantijos visų pirma apima gero administravimo principą, kuris reiškia kompetentingos institucijos pareigą atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visus svarbius konkretaus atvejo aspektus*“. Žr. 2007 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *France Télécom prieš Komisiją*, T-339/04, Rink. p. II-521, 94 punktą. Taip pat žr. 2 išnašoje minėto TACA 404 punktą. Tačiau prieš nuspręsdama pradėti tyrimą Komisija privalo atsižvelgti tik į faktines ir teisines aplinkybes, į kurias jai pranešė skundo pateikėjas (kad nuspręstų, ar yra pakankamas Bendrijos interesas pradėti tyrimą). Žr. 1992 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Automec Srl prieš Komisiją (Automec II)*, Rink. p. II- 2223, 86 punktą. Taip pat žr. 1983 m. liepos 12 d. Sprendimą *Oswald Schmidt, 210/81, veikiantis kaip Demo-Studio Schmidt prieš Komisiją*, [110/81], Rink. p. 3045, 19 punktas; 1999 m. rugsėjo 12 d. Sprendimas *Union française de l'express (Ufex) ir kiti prieš Komisiją* (C-119/97 P, Rink. p. I-1341, 86 punktas).

[35] Žr. 1984 m. balandžio 29 d. Sprendimo *VBVB ir VBBB prieš Komisiją, sujungtos bylos 43/82 ir 63/82*, Rink. p. 19, 18 punktą.

[36] Žr. sprendimo *Microsoft prieš Komisiją*, T-201/04, Rink. p. II-3601, 1275 punktą.

2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo, OL L 1, 2003 1 4, p. 1–25.

[38] Ombudsmenas pažymi, kad Reglamentas Nr. 1/2003 įsigaliojo po to, kai buvo priimti Pirmosios instancijos teismo sprendimai *TACA* ir *Groupe Danone* (minėti atitinkamai 2 ir 24 išnašose).

[39] Tarybos reglamentas Nr. 17/62 (1962) OL 204.

[40] Žr. šio sprendimo 56–60 punktus.

[41] Pranešimo 12 punkte nustatyta:

„Komisijos departamentai neprivalo rengti susitikimų su bet kuriuo asmeniu ar įmone protokolų. Jei Komisija nusprendžia daryti pranešimus apie tokius susitikimus, tokie dokumentai yra pačios Komisijos aiškinimas, kaip tai buvo pasakyta per susitikimus, todėl jie klasifikuojami kaip vidaus dokumentai .“

[42] Minėtas 2 išnašoje.

[43] Minėtas 24 išnašoje.

[44] Žr. jungtines bylas 16/62 ir 17/62 *Confédération nationale des producteurs de Fruit et légumes ir kt. prieš Tarybą* (ECR specialusis leidimas anglų kalba, p. 471); Byla 45/86 *Komisija*

prieš Tarybą , [1987] Rink. 1493; Byla C-300/89 *Komisija prieš Tarybą* [1991] Rink. p. I-2867 10 punktas; ir Byla C-295/90 *Parlamentas prieš Tarybą* (1992 m.), Rink. p. I-4193, 13 punktas.

[45] Byla C-322/88 *Salvatore Grimaldi prieš Fonds des maladies professionnelles* (C-322/88, Rink. p. 4407, 14 punktas).

[46] Pokalbiai gali būti įvairių formų, pavyzdžiui, posėdžiai, telefono skambučiai ar vaizdo konferencijos (žr. Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio 2 dalį).

[47] Pavyzdžiui, posėdžiai, kurie vyksta vertinant bendrosios išimties reglamentus, arba posėdžiai, kurie vyksta vertinant politikos *gaires* .

[48] Galbūtina, kad pokalbis, kuris vyksta prieš oficialiai pradedant tyrimą (pvz., pokalbis su skundo pateikėju), nėra „*pokalbis*“ pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį. Tinkamas tokių susitikimų protokolas vis dar gali būti gera administracinė praktika.

[49] Ši taisyklė kyla iš paties Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnio formuluotės, kurioje teigiama, kad „*Komisija gali apklausti bet kurį fizinį ar juridinį asmenį, kuris sutinka būti apklaustas*“ ir teismų praktiką (žr. 1984 m. liepos 8 d. Sprendimo VBVB ir VBBB prieš Komisiją , 43/82 ir 63/82, Rink. p. 19, 18 punktą, kuriame teigiama, kad „*Komisija turi pagrįstą diskreciją nuspręsti, kaip tikslinga išklausti asmenis, kurių įrodymai gali būti svarbūs tyrimui*“ .

[50] Žr., pavyzdžiui, Europos ombudsmeno sprendimo dėl skundo 1056/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH prieš Tarybą 3.5 punktą.

[51] Komisija galėtų įrašyti interviu pagal 19 straipsnį parengdama pranešimą arba įrašydama garso įrašą ar vaizdo įrašą. Ombudsmenas laikosi nuomonės, kad Komisija, atsižvelgdama į konkretų pokalbio dalyką, turinį ir kontekstą, turėtų naudoti tinkamiausias priemones 19 straipsnyje numatytam pokalbiui įrašyti. Taigi, jei pokalbis susijęs su labai sudėtingais faktais, kuriuos būtų sunku tiksliai perrašyti *in situ* , Komisija turėtų nuspręsti padaryti pokalbio garso ar vaizdo įrašą.

[52] Priešingai, Reglamento Nr. 773/2004 14.8 straipsnyje (žodinio nagrinėjimo organizavimas) aiškiai nustatyta Komisijos pareiga užtikrinti, kad kiekvieno asmens parodymai, padaryti žodiniame bylos nagrinėjime, būtų registruojami. Jame teigiama, kad „*[t]iekvieno apklausto asmens pareiškimai įrašomi* . “ (pabraukta papildomai)

[53] Nors remiantis 3 straipsnio *formuluote* galima teigti, kad neaišku, ar egzistuoja teisinė pareiga įrašyti „*pokalbį pagal 19 straipsnį*“ , taip pat galima teigti, kad teleologinis Reglamento Nr. 773/200 3 straipsnio aiškinimas leidžia daryti išvadą, jog jis turi būti aiškinamas kaip reikalaujantis tam tikros formos pokalbio pagal 19 straipsnį įrašo. Apibendrinant pažymėtina, kad 19 straipsnio tikslas – leisti Komisijai rinkti informaciją, susijusią su tyrimo dalyku. 19 straipsnio tikslui, be abejonės, būtų pakenkta, jei Komisija neužregistruotų savo surinktos informacijos. Taip pat galima teigti, kad Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnio, siejamo su Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsniu, kontekstinis aiškinimas leistų daryti išvadą, kad iš tiesų

egzistuoja pareiga įrašyti pokalbio pagal 19 straipsnį protokolą. Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnio formuluotė panaši į 18 ir 20 straipsnių formuluotes, nes 18 ir 20 straipsniai taip pat suteikia Komisijai įgaliojimus, bet ne pareigą (atitinkamai) teikti prašymus pateikti informaciją ir atlikti patikrinimus. Neginčytina, kad kai Komisija *nusprendžia* pasinaudoti 18 ir 20 straipsniuose nustatytais įgaliojimais, prie bylos medžiagos *turi* būti pridėti naudojami šiais įgaliojimais rezultatai (šalies, kuriai pateiktas prašymas pagal 18 straipsnį, atsakymas ir patikrinimo metu gauti dokumentai bei su tuo susiję „paaiškinimai“). Kitas kontekstinis argumentas, pagrindžiantis Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio aiškinimą, kad į jį būtų įtrauktas įpareigojimas įrašyti „*pokalbj pagal 19 straipsnį*“, gali būti grindžiamas pačiu 3 straipsniu. Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Komisija „*turi informuoti apklaustą asmenį apie savo ketinimą padaryti pokalbio protokolą*“. Taigi Komisija turi būti bent jau ketinanti pokalbio pagal 19 straipsnį aprašymo pradžioje. Atrodo, kad 3 straipsnio 3 dalį reikėtų aiškinti taip, kad pagal ją Komisijai be pagrįstos priežasties leidžiama vėliau susilaikyti nuo „*pokalbio pagal 19 straipsnį* įrašo“.

[54] Žinoma, žodžio „*bet*“ vartojimas taip pat galėtų būti suprantamas kaip reiškiantis, kad nors Komisija turi ketinti užfiksuoti visus pareiškimus, padarytus dėl tyrimo dalyko, ir tuo tikslu *privalo* laikytis tokio ketinimo, jei iš tikrųjų pateikiamas pareiškimas dėl tyrimo dalyko, nėra *ab initio*, kad apklausiamą šalį, atsakydama į Komisijos pateiktus klausimus, iš tikrųjų atsakys į informaciją, susijusią su tyrimo objektu. Jei su tyrimo objektu susijusios informacijos faktiškai nebūtų pateikta, pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį nebūtų galima pateikti jokių įrašų.

[55] Ombudsmenas pažymi, kad Bendrijos teismai dar neturėjo galimybės priimti sprendimo dėl teisingos Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnio arba Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio reikšmės. Reikia priminti, kad aukščiausia Bendrijos teisės prasmės ir aiškinimo institucija yra Teisingumo Teismas (žr., pavyzdžiui, Europos ombudsmeno sprendimo 1056/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH prieš Tarybą 3.5 punktą).

[56] Žr. Ombudsmeno sprendimo dėl skundo 995/98/OV 1.7 dalį ir Ombudsmeno sprendimo dėl skundo 1999/2007/FOR 2.8 dalį (paskelbta Europos ombudsmeno interneto svetainėje).

[57] Ombudsmenas pabrėžia, kad jis nebūtinai sutinka su šia prielaida. Jis taip pat pažymi, kad Bendrijos teismai dar neturėjo galimybės pateikti „autentiško“ šio Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio aspekto aiškinimo. Žr. 90 išnašą.

[58] Tokiame pranešime Komisija turėtų pakankamai nurodyti informaciją, kuri jau yra byloje. Ji taip pat turėtų įvertinti, ar, siekiant patvirtinti arba patikrinti byloje jau esančią informaciją, reikėtų parengti *19 straipsnio pastabą ir vėliau tą pranešimą pakeisti į „pareiškimą pagal 19 straipsnį“*.

[59] Ar ši rizika pasitvirtins, priklausys nuo to, ar pokalbyje pagal 19 straipsnį pateikta informacija iš tikrųjų buvo įtraukta į bylos medžiagą *laiku*, kad tyrimo šalis galėtų pasinaudoti savo teisėmis į gynybą administracinio proceso metu.

[60] Negalima atmesti galimybės, kad, nepaisant to, jog apklausiami asmenys bus davę sutikimą būti apklausti dėl „*tyrimo dalyko*“, jie iš tikrųjų per pokalbį negali pateikti jokios „

informacijos, susijusios su tyrimo dalyku “.

[61] Žr. 2004 m. liepos 12 d. Pirmosios instancijos teismo *sprendimo JFE Engineering Corp. prieš Komisiją*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p. II-2501, 206 punktą (pagal analogiją).

[62] *Ten pat*, 207 punktas. Ombudsmenas pažymi, kad, *inter alia*, A FTC parodymai ir prie jų pridedami eksponatai patvirtina, kad A buvo „tiesioginis“ jo aprašytų įvykių liudytojas.

[63] *Taip pat* žr. 208 punktą (pagal analogiją).

[64] *Taip pat* žr. 209 ir 210 punktus.

[65] Patvirtinimas gali būti tiesioginis arba netiesioginis. 3 straipsnio 3 dalyje *nustatyta, kad pokalbio pranešimo kopija „turi būti pateikta apklausiamam asmeniui patvirtinti.“ Toliau teigiama, kad „prireikus Komisija nustato terminą, per kurį apklausiamas asmuo gali jai pranešti apie bet kokius pareiškimo pataisymus.“* Todėl ombudsmenas supranta šią nuostatą taip, kad jei šalis per nustatytą terminą nepraneša Komisijai apie pataisymus, Komisija yra įgaliota laikyti, kad jos padaryti įrašai yra tikslūs.

[66] Nėra nieko, kas užkirstų kelią Komisijos tarnyboms tuo pačiu metu, be 19 straipsnio pokalbio pranešimo, parengti atskirus vidaus pranešimus, kuriuose pateikiami Komisijos tarnybų vertinimai ir asmeninė nuomonė dėl pokalbio. Iš tiesų, atsižvelgiant į pokalbio pagal 19 straipsnį pobūdį, gali būti tikslinga, kad Komisijos tarnybos taip pat pateiktų tokius vidaus užrašus.

[67] Žr. šio sprendimo 36 punktą.

[68] Atidi analizė raštu po 2006 m. rugpjūčio 23 d. Dell susitikimo rodo, kad iš tiesų 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime buvo aptarti klausimai, kurie nebuvo išdėstyti 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešime, bent jau tiek, kiek Dell rašytiniai veiksmai rodo, kad jie buvo aptarti 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikime. Pavyzdžiui, atsakydama į ketvirtąjį klausimą, Dell nurodo:

„Komisija uždavė šį klausimą atsižvelgdama į 2002 m. balandžio mėn. vykusią diskusiją dėl liudijimų 9-ojo egzemplioriaus, į kurį įtrauktas Intel [A] elektroninis laiškas [F] ir kuriame aptariamas [AMD produkto] veikimas. [A] nuomone, remiantis tuo metu jo komandos atlikta veiklos analize, [AMD produktas] būtų pranašesnis už Intel produktą. Komisija ieško lyginamųjų standartų, kurie buvo naudojami šiai analizei atlikti.“

Ombudsmenas pažymi, kad nors ši ištrauka iš rašytinių tolesnių veiksmų, susijusių su Dell sprendimu, konkrečiai susijusi su 2006 m. rugpjūčio 23 d. posėdyje įvykusia diskusija, 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešime tokių išsamių nuorodų nėra. Panašią išvadą galima padaryti išanalizavus Dell atsakymą į šeštąjį klausimą.

[69] Žr. 57 išnašą.

Žinoma, jei Reglamento Nr. 773/2004 3 straipsnio 3 dalis būtų aiškinama kaip nustatanti teisinį reikalavimą registruoti *visus* pokalbius, per kuriuos Komisijai buvo pateikta informacija apie tyrimo dalyką, tai reikštų, kad toks reikalavimas taip pat būtų taikomas gero administravimo principui. Iš tiesų gero administravimo principai negali nustatyti *žemesnio už* teisinį standartą standarto.

[71] Ombudsmenas nurodo nekonfidencialią skundo pateikėjo ombudsmenui pateikto rašto versiją.

[72] Ombudsmenas neišnagrinėjo visos Komisijos bylos, kurią, kaip jis supranta, sudaro keli šimtai tūkstančių puslapių. Tačiau jis išnagrinėjo 2003 m. FPK parodymus.

[73] Tai, kad Komisija šiuos klausimus bendrovei „Dell“ pateikė žodžiu, patvirtina tai, kad tolesni veiksmai, kurių ėmėsi bendrovė „Dell“, nėra atsakymo į „*raštą pagal 18 straipsnį*“ rezultatas (Reglamento Nr. 1/2003 18 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai raštu pateikti klausimus trečiosioms šalims).

[74] Žr. 72 išnašą.

[75] Žr. šio sprendimo 56–60 punktus.

[76] Minėtas 2 išnašoje.

[77] Minėtas 24 išnašoje.

[78] Ombudsmenas pažymi, kad galimybė susipažinti su bylos medžiaga savaime nėra tikslas, o veikiau ja siekiama apsaugoti teisę į gynybą (1999 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hercules Chemicals prieš Komisiją*, C-51/92 P, Rink. p. I-4235, 76 punktas). Visų pirma, susipažinimo su bylos medžiaga tikslas yra leisti pranešimo apie kaltinimus adresatui susipažinti su Komisijos bylos medžiaga, kad remdamasi šia informacija jis galėtų veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl Komisijos pranešime apie kaltinimus padarytų išvadų. Iš to matyti, kad Komisija, išskyrus konfidencialius dokumentus, turi pareigą pateikti įmonėms, kurioms buvo skirtas pranešimas apie kaltinimus, visus dokumentus, tiek jų naudai, tiek kitokius, kuriuos ji gavo tyrimo metu (žr. 2001 m. rugsėjo 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Krupp Thyssen Stainless ir Acciai speciali Terni prieš Komisiją*, T-45/98 ir T-47/98, Rink. p. II-3757, 45 ir 46 punktus). Šiuo klausimu Ombudsmenas pažymi, kad pagal Reglamento Nr. 1/2003 27 straipsnio 2 dalį šalis, dėl kurios vyksta tyrimas, turi teisę susipažinti su Komisijos byla, atsižvelgiant į teisėtą įmonių interesą apsaugoti savo verslo paslaptis.

[79] Žr. 1975 m. liepos 12 d. Sprendimą *Deboeck* prieš Komisiją, 90/74, Rink. p. 1123, byla 30/78, *Distillers Company prieš Komisiją* (1980 m., Rink. p. 2229, 26 punktas) ir 1992 m. rugsėjo 12 d. Sprendimą *De Persio prieš Komisiją* (T-50/91, Rink. p. II-2365, 24 punktas).

[80] Žr., pavyzdžiui, 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Bayer Crop Science ir kt. prieš Komisiją*,

T-75/06, 131 punktą (dar nepaskelbtas). Sprendimas negali būti visiškai ar iš dalies panaikintas dėl galimybės susipažinti su tinkamais dokumentais nebuvimo, nebent būtų konstatuota, kad šis tinkamos galimybės susipažinti su tyrimo medžiaga nebuvimas per administracinę procedūrą sutrukdė įmonėms susipažinti su dokumentais, kurie galėjo būti naudingi jų gynybai (žr. 2004 m. liepos 11 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 101 punktą).

[81] Žr. 2007 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bollore ir kt. prieš Komisiją*, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 ir T-136/02, Rink. p. II-947, 80–81 punktus. Taip pat žr. TACA (minėtas 2 išnašoje) 196 punktą; Taip pat žr. 2002 m. birželio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Compagnie générale maritime ir kt. prieš Komisiją*, T-86/95, Rink. p. II-1011, 447 punktą.

[82] Žr. 2000 m. birželio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR prieš Komisiją*, T-25/95, Rink. p. II-491, 156 punktą.

[83] Žr. EB 195 straipsnį.

[84] Žr. 2 išnašoje minėto sprendimo TACA 351 punktą.

[85] Žr. 2 išnašoje minėto sprendimo TACA 352 punktą.

[86] Sprendime TACA (minėtas 2 išnašoje) ieškovė teigė, kad Komisija pažeidė jos teisę į gynybą, nes ji bylą neįtraukė skundo pateikėjo advokatų ir Komisijos pokalbių telefonu turinio. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad konkretaus skundo pateikėjo advokatų ir Komisijos pokalbio telefonu tikslas buvo aptarti, ar pranešime apie kaltinimus pateikta informacija turėtų būti kvalifikuojama kaip „konfidenciali informacija“. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad, atsižvelgiant į jo tikslą, toks pokalbis telefonu akivaizdžiai nepažeidžia ieškovės teisės į gynybą. (TACA 355) Ombudsmenas supranta, kad tame pokalbyje telefonu aptarta informacija būtinai jau buvo bylos medžiagoje. Vienintelis kvietimo tikslas buvo tos informacijos kvalifikavimas į „konfidencialią“ arba „nekonfidencialią“ informaciją. Tokiomis konkrečiomis aplinkybėmis dėl to, kad į bylos medžiagą neįrašytas ir neįtrauktas šio pokalbio telefonu įrašas, negalėjo būti paneigta ieškovės gynybai svarbi informacija. Kaip pažymėta 87 punkte, susitikimas, kurio tikslas ir turinys yra procedūrinio etapo organizavimas atliekant tyrimą, nėra „pokalbis“ pagal Reglamento Nr. 1/2003 19 straipsnį.

[87] Ieškovė byloje TACA taip pat teigė, kad Komisija pažeidė jos teisę į gynybą, nes nepateikė susitikimo, kuriame dalyvavo už konkurenciją atsakingas Komisijos narys ir trečiasis asmuo, protokolo. Tačiau Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad teisė į gynybą negali būti pažeista, jei Komisija savo sprendime nesirėmė jokiais per susitikimą pateiktais kaltę įrodančiais įrodymais (žr. šio sprendimo 2 išnašoje minėto sprendimo TACA 387 punktą).

[88] Žinoma, galimybė susipažinti su bet kokiais naujais kaltę įrodančiais įrodymais turėtų būti suteikta prieš tai, kai šalis turėjo atsakyti į prieštaravimo pareiškimą (žr. 2004 m. liepos 12 d. Sprendimo *JCB Service prieš Komisiją*, T-67/01, Rink. p. II-49, 50–52 punktus).

ieškovės byloje TACA net neteigia, kad tam tikrus su aptariamu susitikimu susijusius įrodymus jie galėjo panaudoti kaip kaltę paneigiančius įrodymus.

[90] [Redacted]

[91] [Redacted]

[92] Savo pastabose skundo pateikėjas nurodė argumentą, kad tai, jog Komisija tinkamai neužfiksavo 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo, įrodo nešališkumo stoką. Ombudsmenas mano, kad *jei* atlikdama tyrimą Komisija gautų kaltę paneigiančios informacijos ir *neregistruotų* šios kaltę paneigiančios informacijos, tai būtų objektyvus veiksnys, galintis sukelti abejonių dėl tyrimo nešališkumo. Kaip pažymėta šio sprendimo 133 punkte, Ombudsmenas, atlikdamas šį tyrimą, nedaro išvados dėl to, ar Komisijos byloje iš tikrųjų yra kitų dokumentų, kurie suteiktų papildomos informacijos apie tikslų 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo turinį.

[93] Žr. 68 išnašą.

[94] Žr. Dell rašytinių veiksmų šeštąjį klausimą.

[95] [Redacted]

[96] Pagal analogiją žr. 2007 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *WWF European Policy Programme prieš Tarybą*, T-264/04, Rink. p. II-911, 61 ir paskesnius punktus .

[97] Žr. 1995 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Solvay prieš Komisiją*, T-30/91, Rink. p. II-1775, 81 punktą. Komisija nurodė, kad ji mano, jog A parodymai prieš FTC 2003 m., kuriais Intel remiasi kaip paneigiantys kaltę, nepatvirtina Intel teiginio, kad Dell sumokėtos nuolaidos nebuvo susietos su išimtinumu. Net jei tai būtų tiesa, tai savaime nepateisina Intel galimybės savo atsiliepime į ieškinį apsvarstyti *galimybę* remtis įrodymais, kurie jos naudai *galėjo* turėti įtakos bylos eigai ir galimo sprendimo turiniui (žr. 33 išnašoje minėto Sprendimo *Aalborg Portland A/S ir kt. prieš Komisiją* 74 punktą); taip pat žr. minėto sprendimo *Solvay prieš Komisiją* 89 punktą.

[98] Apskritai negalima atmesti galimybės, kad *prieš* priimant sprendimą įtarimai ir (arba) kaltę patvirtinantys įrodymai, išdėstyti pareiškime apie kaltinimus, nebus įtraukti į galutinį sprendimą. Jei įtarimai ir (arba) kaltę įrodantys įrodymai, išdėstyti prieštaravimo pareiškime, nebūtų įtraukti į galutinį sprendimą, bet koks trūkumas, susijęs su galimybe susipažinti su byla, susijusia su šiais kaltinimais ir (arba) kaltę įrodančiais įrodymais, neturėtų poveikio atitinkamos šalies teisei į gynybą. Taigi Ombudsmeno išvada, padaryta prieš Komisijai priimant sprendimą, gali būti laikoma tik išvada, kad dėl klaidos *gali* būti pažeista teisė į gynybą. Žinoma, bet koks toks konstatavimas suteiktų Komisijai galimybę ištaisyti šį pažeidimą, jei tai vis dar įmanoma, prieš priimant sprendimą. Ombudsmenas pabrėžia, kad jis turi kompetenciją nagrinėti įtarimus dėl procedūrinių klaidų, dėl kurių kyla pavojus arba gali būti pažeista teisė į gynybą (jei ji neištaisoma prieš priimant galutinį sprendimą).

[99] Komisija teigė, kad dėl tyrimo priemonių po 2006 m. rugpjūčio 29 d. pranešimo Dell pateikė daug pastabų, kurios, jos nuomone, buvo visiškai prieinamos Intel. Komisija konkrečiai nurodo, kad nuo 2006 m. rugpjūčio 23 d. susitikimo iki pirmojo prieštaravimo pareiškimo išsiuntimo Intel 2007 m. liepos 26 d. Dell pateikė Komisijai aštuonis papildomus pareiškimus, susijusius su pagrindiniais tyrimo klausimais. Skundo pateikėjas šių dokumentų ombudsmenui nepateikė ir Ombudsmenas jų nenagrinėjo atlikdamas patikrinimą.

[100] Ombudsmenas taip pat pažymi, kad šiuo atžvilgiu negalima remtis jokiais techniniais ir teisiniais sunkumais grindžiamu pasiteisinimu dėl to, kad nebuvo pateikta išsami ataskaita apie susitikimą, dėl kurio trečioji šalis Komisijai *galėjo* pateikti kaltę paneigiančią informaciją. Iš tiesų, kaip Pirmosios instancijos teismas nusprendė Sprendime *Solvay* (žr. 1995 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Solvay prieš Komisiją*, T-30/91, ETT II-1775, 102 punktą), „*teisės į gynybą paaiskymas neturėtų prieštarauti techniniams ir teisiniams sunkumams, kuriuos gali ir turi įveikti veiksminga administracija.*“ Todėl gero administravimo principai taip pat reikalauja, kad Komisija imtųsi tinkamų veiksmų, kad tinkamai užrašytų bet kokią susitikimą, kuriame tokia informacija jai *galėtų* būti pateikta.

[101] Reglamento 773/2004 6 straipsnis.

[102] Šio tyrimo skundo pateikėjas pateikė ombudsmenui naujų įrodymų, susijusių su antruoju kaltinimu tyrimo metu. Dėl to ombudsmenas turėjo atlikti papildomus tyrimus, kad sužinotų Komisijos nuomonę dėl naujų įrodymų. Aiškumo sumetimais ombudsmenas apibendrina įvairius skundo pateikėjo ir Komisijos faktus ir argumentus.

[103] skundo pateikėjas nurodė, kad 2008 m. kovo 12 d. Komisijos surengtame žodiniame bylos nagrinėjime AMD buvo leista pasinaudoti trimis iš šių dokumentų.

[104] Šis e. laiškas ombudsmenui buvo pateiktas tolesnėse 2009 m. balandžio 16 d. skundo pateikėjo pastabose. Kadangi Komisija neturėjo šių įrodymų, kai ji 2009 m. kovo 20 d. pateikė ombudsmenui savo nuomonę, Ombudsmenas suteikė Komisijai galimybę pateikti pastabas dėl šių naujų įrodymų, o tai ji padarė savo 2009 m. birželio 10 d. nuomonėje.

[105] skundo pateikėjas nurodė, kad Intel iš viso raštu kreipėsi į Komisiją 2007 m. spalio 16, 18, 19 ir 25 d., o bylas nagrinėjantis pareigūnas – 2007 m. spalio 17 d., 2007 m. lapkričio 28 d. ir 2008 m. balandžio 14 d., prašydamas informacijos apie Dell/AMD **[susitarimą]**. **[Redaguota]**

[106] 2008 m. gegužės 7 d. rašte bylas nagrinėjanti pareigūnė laikėsi pozicijos, kad **[susitarimas]** „*šalies sudarytas susitarimas, kuris savaime neturi teisės į gynybą ar teisę susipažinti su byla, yra tik dvišalis ir nesuteikia Komisijai įgaliojimų ir neįpareigoja*“.

[107] Žr. 1986 m. liepos 12 d. Sprendimą *AKZO Chemie BV prieš Komisiją* (53/85, Rink. p. 1965, 28 punktas).

[108] Pasak skundo pateikėjo, šie pirminės įrangos gamintojai norėjo, kad neredaguoti bylos dokumentai būtų prieinami Intel išorės konsultantui, kad būtų išvengta išlaidų ir laiko, kurie būtų

buvę susiję su redaguotų versijų rengimu.

[109] Pareiškėjo perfrazavimas.

[110] Nagrinėjamas OEM buvo **[redaguotas]** .

[111] Atlikdamos 2009 m. gegužės 28 d., gegužės 29 d. ir birželio 10 d. patikrinimą, ombudsmeno tarnybos susipažino su 2007 m. sausio 11 d. **[redaguotu]** raštu.

[112] Tai patvirtina e. laišakai, kuriuos ombudsmenas patikrino 2009 m. gegužės 28–29 d. ir 2009 m. birželio 10 d.

[113] 2009 m. gegužės 28–29 d. ir 2009 m. birželio 10 d. ombudsmenas patikrino kvietimo teikti paraiškas darbotvarkę.

[114] 2009 m. birželio 2 d. Komisijos raštas AMD, kurį 2009 m. birželio 10 d. patikrino ombudsmenas.

[115] **[Redacted]**

[116] Komisija nurodė 2008 m. liepos 10 d. skundo ombudsmenui 10 priede pateiktą Intel posėdžio protokolą.

[117] Reglamento (EB) Nr. 1/2003 28 straipsnyje nustatyta:

„Nedarant poveikio 11, 12, 14, 15 ir 27 straipsniuose numatytam keitimuisi informacija ir jos naudojimui, Komisija ir valstybių narių konkurencijos institucijos, jų pareigūnai, tarnautojai ir kiti asmenys, dirbantys šių institucijų prižiūrimi, taip pat kitų valstybių narių institucijų pareigūnai ir valstybės tarnautojai neatskleidžia informacijos, kurią jos gavo arba kuria keičiasi pagal šį reglamentą ir kurios atveju taikomas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį.“

[118] 2001 m. gegužės 23 d. Komisijos sprendimas 2001/462 dėl bylas nagrinėjančių pareigūnų įgaliojimų tam tikrose konkurencijos bylose (OL L 162, 2001 6 19, p. 21).

[119] Ombudsmenas pažymi, kad ši citata pateikta C. 2007 m. rugsėjo 3 d. e. laiške.

[120] Reglamento (EB) Nr. 773/2004 6 straipsnis (Skundo pateikėjų dalyvavimas procese) suformuluotas taip:

„1. Kai Komisija paskelbia prieštaravimo pareiškimą dėl klausimo, dėl kurio ji gavo skundą, ji pateikia skundo pateikėjui nekonfidencialios prieštaravimo pareiškimo versijos kopiją ir nustato terminą, per kurį skundo pateikėjas gali raštu pareikšti savo nuomonę.

2. Prireikus Komisija gali suteikti skundo pateikėjams galimybę pareikšti savo nuomonę šalių, kurioms buvo pateiktas prieštaravimo pareiškimas, žodinio nagrinėjimo metu, jei skundo

pateikėjai to prašo savo rašytinėse pastabose. Ši pareiga taip pat taikoma visiems valstybių narių atstovams ir ekspertams, dalyvaujantiems Patariamąjo komiteto posėdžiuose pagal 14 straipsnį. “

[121] Šios šalys yra tiriamoji šalis ir bet kuri kita trečioji šalis, kuri pagrįstai teigia, kad Komisijos byloje yra su ja susijusios konfidencialios informacijos.

[122] EB 287 straipsnis suformuluotas taip:

„Bendrijos institucijų nariai, komitetų nariai ir Bendrijos pareigūnai bei kiti tarnautojai, net ir nustoję eiti savo pareigas, privalo neatskleisti informacijos, kuriai taikomas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį, ypač informacijos apie įmones, jų verslo ryšius ar jų sąnaudų sudedamąsias dalis. “

[123] Reglamento Nr. 1/2003 28 straipsnis (Profesinė paslaptis) suformuluotas taip:

„ 1. Nepažeidžiant 12 ir 15 straipsnių, pagal 17–22 straipsnius surinkta informacija naudojama tik tuo tikslu, kuriuo ji buvo gauta.

2. Nedarant poveikio 11, 12, 14, 15 ir 27 straipsniuose numatytam keitimuisi informacija ir jos naudojimui, Komisija ir valstybių narių konkurencijos institucijos, jų pareigūnai, tarnautojai ir kiti asmenys, dirbantys šių institucijų prižiūrimi, taip pat kitų valstybių narių institucijų pareigūnai ir valstybės tarnautojai neatskleidžia informacijos, kurią jos gavo arba kuria keičiasi pagal šį reglamentą ir kuriai taikomas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį. “

[124] Reglamento Nr. 773/2004 16 straipsnyje išsamiai išdėstytos konfidencialios informacijos tvarkymo Komisijoje taisyklės.

[125] Šalis, turinti teisę reikalauti, kad informacija būtų laikoma konfidencialia, galėtų būti šalis, dėl kurios vyksta tyrimas, arba bet kuri kita šalis (pvz., šalis, kuri Komisijai pateikė informaciją atsakydama į prašymą pateikti informaciją, pateiktą pagal Reglamento 1/2003 18 straipsnį). Šalis taip pat gali siekti, kad informacija, kurią Komisijai pateikė kita šalis, būtų konfidenciali (žr. 1986 m. liepos 8 d. Sprendimo *AKZO Chemie BV prieš Komisiją*, 53/85, Rink. p. 1965, 28 punktą, kuriame Teisingumo Teismas nurodo, kad Komisija privalo „atsižvelgti į teisėtą įmonių interesą apsaugoti savo verslo paslaptis“. Taigi verslo paslaptims suteikiama labai ypatinga apsauga. [Skundams taikomos taisyklės dėl galimybės susipažinti su dokumentais] turi būti laikomos bendrojo principo, taikomo per administracinę procedūrą, išraiška. Darytina išvada, kad skundą pateikusiai trečiajai šaliai jokiais aplinkybėmis negali būti suteikta galimybė susipažinti su dokumentais, kuriuose yra verslo paslapčių.“) Taip pat verta pažymėti, kad galimas neigiamas tokio klaidingo perdavimo poveikis nepriklauso nuo šios informacijos naudojimo Komisijos procese, pavyzdžiui, kai skundo pateikėjas raštu pateikia pastabas arba pastabas žodžiu. Priešingai, neigiamas tokio konfidencialios informacijos perdavimo poveikis prasideda iš karto po to, kai trečiasis asmuo gauna šią informaciją. Šiuo atžvilgiu Ombudsmenas mano, kad jei Komisija per klaidą perduotų skundo pateikėjui konfidencialią informaciją, ji, sužinojusi apie savo klaidą, turėtų informuoti skundo pateikėją apie klaidą ir

paprašyti skundo pateikėjo grąžinti jam tą prieštaravimo pareiškimo versiją.

[126] Tačiau galima teigti, kad tiriamą šalį turėtų būti informuota apie informaciją, kurią Komisija pateikė skundo pateikėjui, kad tiriamoji šalis galėtų tinkamai suformuluoti savo argumentus administracinio proceso metu, įskaitant žodinį bylos nagrinėjimą. Todėl tiriamajai šaliai turėtų būti leidžiama gavus prašymą gauti redaguotos prieštaravimo pareiškimo versijos kopiją.

[127] Todėl klaidingas konfidencialios informacijos perdavimas skundo pateikėjui, jei būtų įrodyta, kad už šį perdavimą atsakinga Komisija, yra svarbus veiksnys Komisijai pareiškiant ieškinį dėl žalos atlyginimo.

[128] Ombudsmenas neatmetė galimybės, kad tiriamos šalies teisės į gynybą gali būti pažeistos, jei Komisija dėtų pastangas užkirsti kelią tiriamai šaliai iš kitų šaltinių, pavyzdžiui, pagal keitimosi informacija susitarimus su trečiosiomis šalimis, gauti informacijos, kurią tiriamoji šalis naudotų savo gynybai.

[129] Pavyzdžiui, kai skundo pateikėjas raštu pateikia pastabas dėl prieštaravimo pareiškimo arba per žodinį posėdį pateikia pranešimą.

[130] Tačiau Komisija gali nuspręsti, kad šalis, teikianti Komisijai informaciją, susijusią su prašymu atleisti nuo baudos ar ją sumažinti, gali prarasti arba sumažinti savo teisę į atleidimą nuo baudų pagal Pranešimą dėl bendradarbiavimo (žr. Komisijos pranešimo dėl atleidimo nuo baudų ir baudų sumažinimo kartelių bylose, OL C 298, 2006 12 8, p. 17–22), 12 straipsnį, jei ji atskleidžia savo prašymo atleisti nuo baudos ar ją sumažinti faktą ar bet kokį turinį prieš Komisijai paskelbiant pranešimą apie kaltinimus byloje. Taip pat žr. 2006 m. sausio 19 d. pareišką ieškinį *Deltafina prieš Komisiją* (byla T-12/06).

[131] Minėtas 125 išnašoje.

[132] darant prielaidą, kad tokia *informacija iš pradžių buvo kvalifikuojama kaip „konfidenciali informacija“*, tokia informacija, jei ji (vėl) įtraukiama į bylą dėl skundo pateikėjo pareiškimų Komisijai raštu ar žodžiu, Komisijos tyrimo byloje ir toliau būtų *laikoma konfidencialia informacija*.

[133] Žr. šio sprendimo 136 punktą.

[134] Žr. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 1 dalį (Teisė į gerą administravimą), kurioje teigiama, kad „*kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad jo reikalai būtų tvarkomi nešališkai...*“ Taip pat žr. Europos gero administracinio elgesio kodekso 8 ir 11 straipsnius.

[135] Kaip pažymėta 191 punkte, tokiais veiksmais nebūtų pažeista tiriamos šalies teisė į gynybą. Tačiau, nepaisant šio fakto, Komisija neturėtų aktyviai siekti pakenkti tiriamos šalies interesams apsaugoti konfidencialią informaciją.

[136] Žr. šio sprendimo 198 punktą ir 134 išnašą. Taip gali būti, jei Komisija ketino sustiprinti vienos šalies poziciją administracinėje procedūroje, už kurią ji buvo atsakinga.

[137] Darbotvarkėje paminėti tik klausimai, susiję su prieštaravimo pareiškimo išbraukimu.

[138] B. buvo vyresnysis „Dell“ patarėjas.

[139] Ombudsmeno tarnybos patikrino darbotvarkę 2009 m. gegužės 28 d., 2009 m. gegužės 29 d. ir 2009 m. birželio 10 d. atlikto patikrinimo metu.

[140] Žr. Reglamento Nr. 773/2004 16 straipsnio 3 dalį.

[141] Nagrinėjamas OEM buvo **[redaguotas]** .

[142] Atmindamas savo elektroniniame laiške D. C., išorės advokatas, informuoja kolegą, kad Komisijos pareigūnas (D) paskambino C paklausti, ar Dell „*svarstytų galimybę pasinaudoti susitarimu dėl keitimosi informacija su AMD, panašiu į tą, kurį [Dell] sudarė su Intel dėl [pareiškimų dėl prieštaravimų] citatų*“.

[143] Žr. 2006 m. liepos 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Archer Daniels Midland Co. prieš Komisiją*, T-59/02, Rink. p. II-3627, 275–277 ir 290 punktus. Taip pat žr. Bylą T-151/94 *British Steel plc prieš Komisiją* (1999 m.), Rink. p. II-629, 429 punktus.

[144] Ombudsmenas taip pat pažymi, kad 2008 m. rugsėjo 18 d. Dell išorės advokato laiškas atspindi Dell supratimą dėl C ir D pokalbio prasmės.

[145] Iš tiesų tai, kad skundo pateikėjas pateikia argumentus, susijusius su 2007 m. rugpjūčio mėn. vykusių Komisijos ir „Dell“ diskusijų svarba (žr. šio sprendimo 201 punktą), rodo, kad skundo pateikėjas laikėsi nuomonės, jog Komisija ketino paskatinti Dell ir AMD susitarimą dėl keitimosi informacija jau 2007 m. rugpjūčio 9 d.

[146] Iš bylos medžiagos matyti, kad D yra bylų tvarkytojas.

[147] Ombudsmenas pažymi, kad diskusija dėl susitarimo dėl keitimosi informacija projekto pakeitimo, kuriuo siekiama pašalinti nuorodas į AMD teisę *susipažinti su byla*, taip pat įtraukta į ombudsmenui siunčiamą Komisijos nuomonę.

[148] Jeigu tuo metu parengta vidaus pažyma, ji būtų ne tik tikslesnė, bet ir turėtų naudos iš *in tempore non suspecto* principo.